

Halkın ve öğrenci gençliğin öfkesi ve mücadele isteği egemen klikler arasında-ki dengeyi sarsmış görünmektedir. Bozulan bu dengeyi yeniden kurmakta da zorlanmaktadır.

özgür gelecek için
Yeni Demokrasi

23 NİSAN - 7 MAYIS • SAYI: 185 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

gazetesi

demokrasi ve özgürlük için **SINIFIN KAVGASINDA BİRLEŞELİM!**

EMEK

4

1 MAYIS'I COŞKUYLA KARŞILAYALIM!

1 Mayıs'ın "gösteri" biçiminde geçmesi, katılımın düşük olması, çağrı yapılan eylemlere işçilerin katılmaması gibi yığınla örnek sıralayabiliriz. 1 Mayıs'lara ülke genelinde 300 bini geçmeyen bir katılım var. Bunun tek nedeni faşizm değil! Sendikalar işçi ve emekçilerin taleplerini dillendirmiyor, sistemle uyumlu bir biçimde hareket ediyor.

EKONOMİ

6

ABD-ÇİN TİCARET SAVAŞI: DEVLET TEKELLERİN HİZMETİNDE

Emperyalist tüm ticaretin bağlı olduğu dolar tahvil-leri sarsılıyor. Bu sarsılmaya karşı ABD sürekli hamle yapmak zorunda. Düşük büyüme oranları, enflasyon artışı ve resesyon riski de cabası. Yani Trump delirmek zorunda çünkü emperyalist sistemin çöküşü için koşullar olgunlaşıyor.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU

Kitleleri Meydanların Kızıllığıyla Birleştireceğiz

Partizan 1 Mayıs'a çağırıyor

Partizan, İstanbul'un birçok bölgesinde 1 Mayıs çalışmalarını sürdürüyor. İşçi ve emekçi mahallelerinde, üniversitelerde ve metropol merkezlerinde yapılan çalışmalar ile halk 1 Mayıs'ta Partizan saflarında yürümeye çağırıldı.

İstanbul'un Şişli, Beyoğlu, Sancaktepe, Ataşehir, Kartal, Kadıköy, Esenyurt, Başakşehir, Fatih, Beşiktaş ilçelerinde yapılan çalışmalarda 1 Mayıs'ta alanlarda buluşma çağrısı yapıldı.

HALKIN YOĞUN İLGİSİ

İstanbul'un birçok noktası "Sınıfın

Kavgasındayız 1 Mayıs'ta Alanlardayız" ve "Kurtuluşumuz Devrim Bayrağımız İbrahim" şiarlı afişlerle donatıldı. Halkın yoğun ilgisiyle karşılaşan Partizan okurları halka 1 Mayıs'ta Partizan saflarında yürüme çağrısı yaptı.

PARTİZAN AFIŞLERİNE SALDIRI

Partizan'ın 1 Mayıs çalışmaları kapsamında yaptığı, İbrahim Kaypakaya'nın fotoğrafının bulunduğu afişler spreyle boyayla kapatılmaya çalışıldı. Kartal ve Kadıköy'deki duvarlarda diğer siyasî kurum ve partilerin afişlerine zarar verilmediği görülürken Partizan'ın afiş-

lerindeki İbrahim silüetleri ve Partizan imzalarının spreyle boyayla kapatıldığı, bazı afişlerin de duvardan sökülmeğe çalışıldığı görüldü.

ÜNİVERSİTELİLERE ÇAĞRI

19 Mart'tan itibaren sokaklarda mücadeleyi büyüten üniversite gençliği 1 Mayıs'a hazırlanıyor. Partizan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi çevresinde yapılan afiş, kuşlama ve sticker çalışmaları yaptı. Öğrenciler yoğun ilgiyle karşılık verdi.

İŞÇİLERE ÇAĞRI

Partizan okurları Kartal Köprüsü'nde,

Ataşehir'de 1 Mayıs Mahallesi'nde, Sancaktepe'de ise gıda ve beton fabrikalarının yoğun bulunduğu Yenidoğan Sanayii Bölgesi'nde, Yenidoğan, Akpınar, Sarıgazi ve Aydınlar mahallerinde afiş, sticker ve kuşlama çalışmaları ile kitleleri 1 Mayıs'ı kutlamak için alanlara çağırdı. Çalışmalar işçi-emekçiler, mahalle halkı tarafından yoğun ilgiyle karşılandı. Çalışma sırasında 1 Mayıs'ta alanlarda olmak üzerine sohbetler edilirken birçok kişi "Başarılar, yanınızdayız, 1 Mayıs'ta haklarımız için alanlardayız" diyerek, araçlar ise kornalara basarak destek gösterdi.

AGEB: Emperyalizme, Faşizme ve Sömürüye Karşı 1 Mayıs'ta Alanlara!

Avrupa Göçmen Emekçiler Birliği (AGEB), 1 Mayıs'a dair açıklama yayımladı. Açıklamada işçi ve emekçileri emperyalizme, faşizme ve sömürüye karşı mücadeleye çağırdı.

"Emperyalizme, Faşizme ve Sömürüye Karşı 1 Mayıs'ta Alanlara!" başlıklı açıklamanın tamamı şöyle:

"İşçi sınıfının birlik mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs, sermayenin sömürsüne ve zulmüne karşı isyan ve mücadele günüdür. Lenin yoldaşın ifadesiyle 'bütün ülkelerin işçilerinin sınıf-bilinçli bir hayata uyanışlarını, insanın insan üzerindeki her türlü zulüm ve baskısına karşı mücadelelerindeki dayanışmalarını, emekçi milyonların açlık, yoksulluk ve aşağılanmadan kurtulmak için yürüttükleri mücadelelerini kutladıkları gün' olarak hâlâ aynı canlılık ve mücadele ruhuyla kutlanmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçiler bu tarihsel günde birlik olmanın, örgütlü hareket etmenin, sömürü sistemine karşı mücadele etmek gerektiği bilinciyle sokaklara çıkarak sınıfsız ve sömürsüz dünya idealini ortaya koyarlar.

"İşçiler, emekçi dostlar,

"Emperyalistler arası çelişkiler ve çatışmaların boyutu artarak sürmektedir. Bir yanda ABD-AB emperyalistleri diğer tarafta Çin ve Rus emperyalistleri arasındaki pazar paylaşımına paralel vekalet savaşları artmaktadır. Emperyalist kapitalist sistem derinleşen krizini Ukrayna, Orta Doğu ve farklı birçok alanda olduğu gibi savaşlar ve işgallerle kontrol altına almaya çalışmaktadır. Fakat gerçekleştirilen her hamle krizi ve çelişkileri daha fazla derinleştirmektedir. Krizin derinleşmesine paralel olarak yaşanan saldırılar artmakta, bu durum işçi ve emekçilere işsizlik, ucuz iş gücü, esnek çalışma, fiyat artışları, daha fazla yoksullaşma ve sefalet olarak yansımaktadır.

"Yaşanan krize paralel işçi sınıfı ve emekçilere karşı yoğun bir saldırı furyası sürdürülmektedir. Kayıt dışı çalışma, esnek üretim ve sosyal haklardan mahrum milyonlarca işçi örgütsüz bir şekilde sömürü çarkları arasında amansızca sömürülmektedir. Cinsiyet eşitsizliğine dayalı ücret eşitsizliği büyümektedir.

Gençlerin meslek edinme ve iş bulma olanakları giderek zorlaşmakta, meslek yapanlar ise düşük ücretlerle aşırı şekilde sömürülmektedir. Tüm Avrupa ülkelerinde işçi sınıfı ve emekçilerin büyük mücadeleler sonucu kazandıkları hakları kısıtlanmakta ya da geri alınmaktadır.

"İrkçılığa ve Ayrımcılığa Karşı Mücadeleyi Yükseltelim

"Egemen sınıflar bir yandan savaşlar ve işgalleri artırırken içeride baskı ve sömürüye paralel ırkçılığı ve şovenizmi körüklemekte emekçi yığınları böl parçala yönet politikalarıyla birbirine düşman etmektedirler. Körüklenen ırkçılık faşist ve gericici partilerin güç kazanmasını beraberinde getirmektedir. Bu durum Avrupa'nın birçok ülkesinde ırkçı ve aşırı sağcı partilerin iktidara gelmesini sağlamaktadır. İrkçilik ve ayrımcı politikalar bizzat devlet eliyle geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. İrkçilik ve şovenizm içeride kitleleri tahkim etmenin ve olası bir savaş ortamını beslemenin bir aracı olarak kullanılmaktadır.

"Emperyalist Savaşlara, Sömürüye ve Baskılara Karşı Mücadeleyi Büyütelim

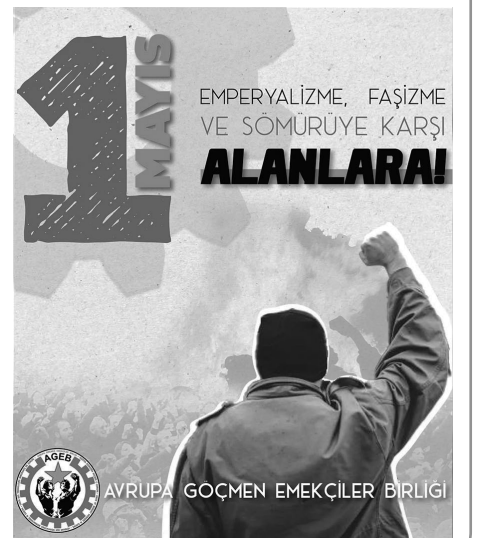
"Emekçi kitlelerin sömürüye, baskıya, haksız savaşlara ve yaşanan tüm haksızlıklara karşı biriken öfkesi dipten gelen dalga olarak yüzeye vurmakta, biriken

öfke sokaklara taşmaktadır. Kitlelerin gelişen tepkisini sisteme yönelterek onlara gerçek kurtuluşun Emperyalist kapitalist sistemin yok edilmesinde olduğu bilinciyle 1 Mayıs'ı karşılayalım. Emperyalizmin savaş politikalarına, sosyal ve ekonomik haklarımıza saldırılarına karşı mücadele edelim. Avrupa Göçmen Emekçiler Birliği olarak, yaşanan saldırılara karşı kitlesele ve militan bir şekilde alanlarda olalım, örgütlü ve devrimci bir ruhla 1 Mayıs'ı sahiplenelim!

"Kahrolsun, Emperyalizm, Faşizm ve Her Türden Gericilik!"

"Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşiniz!"

"Yaşasın 1 Mayıs! Bijû 1 Gulan!"

POLİTİK
GÜNDEMKİTLESEL ÖFKEYLE
1 MAYIS'A

Faşist AKP-MHP bloku halkın örgütsüzlüğünden güç alarak 2015'ten bugüne ağır ve pervasız saldırılar gerçekleştirmiştir. Saldırıların yoğunluğu ve çeşitliliği bugün evrensel düzeyde kabul gören özgürlüklere olan ihtiyacı keskinleştirmiş, en temel haklardan mahrum halkımızın öfkesini günbegün büyümüştür. Büyüyen öfkeyi bastıran, çelişkileri bir şekilde idare edebilen AKP-MHP bloku emperyalistler ve egemen sınıflar için işlevli bir gerici ittifak olmayı başarmıştır. Bölgede oynadığı rol ile emperyalistlerin, kitleleri yönetme becerisiyle de patron-ağaların güvenine mazhar olmuştur. Bu süreçte politik güç durmaksızın merkezileştirilmiş ve sistem buna göre biçimlenmiştir. Sağlanan güç birikimi diğer kliklere karşı da her fırsatta kullanılmıştır. AKP-MHP bloku için mevcut yasalar, yönetmelikler bile parlamento ve anayasa gibi bol gelmektedir. Parlamento, yasa, anayasa maskesine ihtiyaç olmadığını düşünen AKP-MHP bloku uzun süredir politik zombi haline gelmiş Tayyip Erdoğan'da yoğunlaşan yetkilerle ilerlemektedir. Yaşanan ekonomik kriz, kitleleri yönetmeyi zorlaştıran bir faktör haline gelirken bir yıldır CHP'de temsil bulan muhalefet politik güç dengelerini değiştirecek bir konumda ilerlemektedir.

Tayyip Erdoğan yoğunlaştırdığı gücü CHP'yi zayıflatmak için daha sert ve yıpratıcı bir şekilde kullanmaya yöneldi. İzlediği yol ise halkın çok alışık olduğu ancak CHP için yeni bir yol oldu. Faşizmin kurucusu ve mevcut durumda birinci olan CHP polis-yargı cenderesine alınmış, belirlediği cumhurbaşkanı adayının önce 35 yıllık diploması iptal edilerek adaylık şartları kaldırılmış sonra da tüm ekibiyle birlikte kodese gönderilmiştir.

Halkın, özel olarak da halk gençliğinin uyuyan enerjisi tetiklenen bir öfkeyle Tayyip Erdoğan'ın gücünü pekiştirme hamlesi ile harekete geçmiştir. 19 Mart'tan itibaren polis barikatları özgürlük ve demokrasi sloganlarıyla, ifade özgürlüğü talep eden sloganlarla yıkılmış ve hareket üniversitelerden, liselere, mahallelere doğru yayılan bir gelişim göstermiştir. CHP'nin kitle hareketini mitinglere ve kendi taleplerine sıkıştırma çabasına rağmen

hareket bu sınırları aşmıştır. Kitlelerin sokakları, meydanları, kampüsleri zapt eden mücadelesi CHP'nin masa başı pazarlıklarında İBB ve CHP'ye kayyım atanmasının engellenmesiyle sonuçlanmıştır. Halkın ve gençliğin öfkesi ve mücadele isteği sönümlenmese de CHP haftada iki miting ve imza kampanyası ile bunu mas etme yolundadır. Özgür Özel'in devrimci literatürden alınan sloganları, kavramları kullanarak kitlelerin mücadele isteğini kendi gerici temsiliyetine hapsedme çabası, ona "iyi bir devlet adamı" olma payesini şimdiden vermiştir. Halkın ve öğrenci gençliğin öfkesi ve mücadele isteği egemen klikler arasındaki dengeyi sarsmış görünmektedir. Bozulan bu dengeyi yeniden kurmakta da zorlanmaktadır. Süreç AKP-MHP blokundaki çatlakları derinleştirmekte, CHP'de ise kenetlenmeyi güçlendirmektedir. Yaşanan saldırının ortaya çıkardığı ilk sonuçlar Devlet Bahçeli'nin ağır CHP eleştirileri ile sürece denge katmaya çalışan hamleleri olmuştur. CHP'ye sert eleştiriler içeren açıklamalarında AKP-MHP arasındaki çatlakları, anlaşma arayan pazarlıkları görmek mümkündür. Önce Ekrem İmamoğlu'nun "suçluysa hızla cezasının kesilmesi yoksa tutuk-suz yargılanması" gerektiğini belirtmiş daha sonra ise CHP'ye kayyım atacağı iddiasına bunun "hem doğru olmadığı hem de mümkün olmadığı" açıklamasıyla yanıt vermiştir. AKP-MHP içindeki uyumsuzluk hali CHP için pazarlık alanının genişlemesi anlamında gelmektedir.

Zira bir ay geçmesine rağmen eylemler, ilk kitlesellikte olmasa da devam etmekte, liselere doğru yaygınlaşmakta, sokağa doğru akış düne göre daha hızlı gerçekleşmekte, CHP mitinglerindeki kitlesellik sürmektedir. AKP-MHP ve CHP tarafında halkın enerjisinin ve öfkesinin bu düzeyde uyanabileceğinin beklenmediği söylenmelidir. Bu beklenmedik durum büyük bedel ve mücadelelere konu olmuş, sembolleşmiş tarihlerin öngününe denk gelmiştir. Halkın özgürlük, demokrasi arayışı ve talebiyle yarattığı hareket Saraçhane mitinglerinde yasaklı Taksim alanının açılması girişimleri ve isteğini yaratmış, öğrenci eylemlerinde yürüyüşler Taksim eğilimi oluşturmuştur. CHP ve Özgür Özel

bu eğilimin önüne "Gün Saraçhane'yi koruma günüdür, Taksim'e de sıra gelecektir" diyerek bu isteğin ve eğilimin önüne barikatı çekmiştir. Şimdi geniş kitle hareketinin tam ortasında 1 Mayıs tartışmaları ve çalışmaları sürmektedir. Ha keza mayıs ayı sonunda Gezi'nin yıl dönümü vardır. Oluşan hareket, Gezi eylemlerinde ölümsüzleşen Ali İsmail Korkmaz anmalarını üniversitelerde yaygın şekilde gerçekleştirdi. Kitlenin hareketi ve eyleme dayalı yükselişi, hak ve özgürlük içeren talepler yanında tarihsel mücadelenin hafızasıyla şekillenmektedir.

Bu durum egemenler için elbette korkutucudur. Bunu sınırlamanın imkânları aranmakta ve siyasette pazarlıklar bunun etrafında dönmektedir. Saraçhane eylemlerinde "Taksim 1 Mayıs alanıdır ve orası da zamanı gelince özgürleşecektir" diye nutuk atan CHP kendine yakın olan DİSK ile Taksim eğiliminin önünü almıştır. İstanbul valiliği ile yapılan görüşme sonrası DİSK, TMMOB, TTB, KESK "Taksim'in özgürleştirilmesi mücadelesinin Türkiye'nin bu istibdat düzeninden kurtuluşundan bağımsız olmadığı gerçeği ile karşı karşıyız" diyerek İstanbul'da 1 Mayıs için Kadıköy'ü işaret etmiştir. Bir önceki yılın dahi gerisine düşen bu tutumun hiç kuşkusuz kitlelerin hareketi ve mücadeleye etme isteğiyle doğrudan ilgisi vardır. Alınan bu karar oluşan öfke ve mücadele isteğini CHP'nin İmamoğlu eksenine odaklama siyasetinin bir uzantısıdır. Kitlelerin, harekete geçse de dağınık ve örgütsüz yapısına yaslanarak onları geriye çekme, hareketi kendi sınırlarına hapsedme çabasıdır. Kuşkusuz bu tutum kitlelerden korkan bir tutuma da işaret etmektedir. DİSK, KESK, TTB, TMMOB geçen yıl olduğu gibi Saraçhane bile diyememiştir. Çünkü geldiğimiz noktada Saraçhane, kitlelerin mücadelesinde Taksim'e açılan kapı durumundadır. Bu CHP ve sarı sendikal anlayış için korkunun kaynağı durumundadır. Buraya yapılacak bir çağrının hedefine kilitlenmiş bir hareketi durdurmayı imkânsız kılacağı bilinmektedir. Kadıköy hamlesi açıktır ki işçi ve emekçilerin mücadele günü olan 1 Mayıs etkinliklerinin kontrolden çıkmasını engellemek, politik saflaşmayı derinleştirecek sonuçlara mahal

vermemek üzerinedir. Bu sonucun CHP ile AKP-MHP yapılan pazarlıklardan çıktığını belirtmek gerekmektedir.

CHP her ne kadar devlet bekasına sadık kalsa ve bundan ödün vermeyecekse de yaşanan kitlesel hareketten faydalanmanın olanaklarını kullanmak istemektedir. Filistin ile dayanışma eylemi ve kitlesel yürüyüş hamlesi bu eğilimin bir ürünü olarak değerlendirilmelidir.

1 Mayıs'a dair politikalar CHP'nin ve iktidara karşı mücadele ettiğini ileri süren sarı sendikal anlayışın sahtekârlığını açık şekilde ortaya çıkarmıştır. Mücadele ve kitle hareketinin seyri bu sahtekârlığın teşhirine dönüşmelidir. Sarı sendikacılık bir kez daha işçi ve emekçileri bölmeye, oluşan kitle eğilimini parçalayarak kafasını karıştırmaya, kitlelerin dağınık ve örgütsüz olmasını kendi gerici siyasî çizgilerini etkin kılmaya götürmüştür. İşçi ve emekçiler, halk gençliğinin demokrasi, özgürlük talepleri ve hak arayışı keskin bir mücadeleye çağırılmışlardır. Böylesi bir uyanışın anti faşist ve demokratik karakteri, talepleri ve kuvvet oluşturma isteği hiçbir geri tartışmayla ve parçalama girişimi ile karartılmamalıdır.

Her türlü gerici ve ileri kitlelerde vücut bulmaya başlayan birliği örselemeye yönelen tutumlara karşı kararlı bir mücadeleyi ve dönemin ruhuna uygun "Sınıfın Kavgasında, Alanlardayız" "Çözüm Sandıkta Değil Sokakta" sloganlarıyla bu hareketle birleşmeliyiz ve herkesin gözü önünde sergilenen sahtekârlığı teşhir etmeli, maskeleri düşürmeliyiz. Bu da gençlik içinde yükselen "birlikte mücadele" anlayışını bağımsız bir devrimci harekete dönüştürmekle olanaklıdır.

1 Mayıs çalışmalarımızı "Sınıfın Kavgasında, 1 Mayıs'ta Alanlardayız" "Çözüm Sandıkta Değil Mücadelede" şiarıyla en geniş kitlelere taşımalı, onlarla ilişkilenebilir, politik saflaşmayı derinleştirmeliyiz. Unutmayalım "Sloganları ezberlemek yeterli değildir. Devrimci, onları uygulayacak uygun ortamı değerlendirmeyi tespit etmeyi öğrenmelidir." (Lenin)

1 MAYIS'I COŞKUyla KARŞILAYALIM!

Türkiye 1 Mayıs 2025'e ekonomik krizin, faşist baskıların ve bölgesel savaşların gölgesinde giriyor. Açlık sınırının asgari ücreti aştığı, yoksulluk sınırının 80 bin TL'ye dayandığı, eylem hakkının, ifade özgürlüğünün gasbedildiği bir süreçte 1 Mayıs'ı karşılıyoruz.

Bu seneki 1 Mayıs tüm baskılara rağmen direniş ve mücadele içinden çıkacak. Senenin başından itibaren Antep'teki Başpınar OSB ve İzmir'deki Aliğa OSB'de binlerce tekstil işçisi, yüzde 20'lik zam teklifini reddederek üretimi durdurdu. Kocaeli'de metal işçileri düşük ücret zammına karşı fabrika işgalleri gerçekleştirdiler. 19 Mart'ta başlayan kitle hareketiyle birlikte sokak eylemleri ve kitlesel protestolar bu sürece damgasını vurdu. Milyonlarca kişi sokakları doldurdu, demokrasi ve özgürlük içeren sloganlarla taleplerini haykırdı. Devletin bu beklenmedik halk hareketine tepkisi olağan biçimde saldırmak oldu. Polis işkencesi, gözaltı ve tutuklamalarla hareket geriletirmek ve sonlandırılmak istense de bu durum kitlelerde bir umutsuzluk yaratmadı. Tam aksine halkın büyük bir çoğunluğunda devletin faşist karakteri bilince çıktı ve faşizme karşı mücadelenin meşruluğu bir kez daha kanıtlandı. Yıkılan barikatlar, atılan sloganlar, söylenen marşlar, yükseltile talepler bunun en iyi örnekleridir. İşte 1 Mayıs'a bu coşkuyla gidiyoruz.

İşçiler, sendikalar, devrimci-demokrat kurumlar biriken öfkelerini ve taleplerini haykırmak için 1 Mayıs'ı bir fırsat olarak görüyor. Sömürünün ağır yükü altında ezilen işçi ve emekçiler 2025 1 Mayıs'ında özgürlük, demokrasi, insanca yaşam için sokaklara çıkacak. Son yıllarda artan ekonomik ve siyasî baskılar 1 Mayıs'ta dile getirilecek talepleri şekillendirecek.

ONURLU BİR YAŞAM İÇİN MÜCADELE

Yoksulluk ve ekonomik kriz bu sorunların başında geliyor. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı "sosyal yardımlar" için 2025 yılında 219 milyar 723 milyon 130 bin TL'lik kaynak ayırdı. Bu, bakanlığın yıllık bütçesinin yüzde 54'ü anlamına geliyor. Yani 3,6 milyonu aşkın hane "aşırı yoksul." Nefes aldığı her an yoksulluğu iliklerine kadar yaşayan bir halk var. Öyle ki devlet yardımlarıyla dahi ayda sadece 166 simit alabiliyor. Belediyelerin yardım kolileriyle, askıda faturalarla ayakta durmaya çalışıyor. Öğrenciler okurken çalışmak zorunda bırakılıyor. Çalışanlar yalnızca üniversite öğrencileri de değil. MESEM kapsamında çocuk emeği patronlara sunuluyor. Çocuk işçi cinayetleri devlet eliyle had safhaya ulaştı.

Ne canı ne malı! Halkın yıllarca emek vererek aldığı, geçim kaynağı haline getirdiği toprakları gasbediliyor.

Yüzyıllardır bölge halkına zeytin veren ağaçlar kamulaştırma yoluyla gasbedilip bir daha yeşermesin diyerek kökünden sökülüyor! Zorla göçe benzetebiliriz bunu, "Başka yere dikeceğiz" diyorlar. Bölgede geçim kaynağı bulamayan halkı da başka yere mi dikecekler?

Düşük ücretli, esnek ve güvencesiz çalışma işçilerin normali haline getirildi. Halkımızı böyle yaşamaya mecbur bırakan, muhtaç hale getiren devlet kendisini yıkacak olan yoksullar ordusunu büyötmeye devam ediyor. Öyle ki ülkemizde iş gücünün yarısı asgari ücretle çalışıyor. Asgari ücretin üzerinde ücret alanlara gıpta ediliyor. İşçilerin yüzde 60'ı haftada 50 saatten fazla çalışıyor. Tekstil ve hizmet sektörlerinde bu süre 70 saate ulaşabiliyor. Ek mesai ücreti ise lütuf! Taşeronlaşma

ve güvencesiz istihdam işçilerin yüzde 40'ını etkiliyor. Bu işçiler, işten çıkarılma korkusuyla hak talep etmiyor. Kadın işçiler, gece vardiyalarının da güvenlik eksikliği ve

cinsel taciz riskiyle karşı karşıya. Tuvalet molalarının bile kısıtlandığı, yemek aralarının 15 dakikaya indirildiği bir sömürü var. Sömürü düzenleri böyle: Ya canını alıyor ya malını. Bu yılın başından itibaren en az 500 işçi patronların kâr hırsı ve denetimsizlik sonucu iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Patronlar ya ceza almadı ya da ödöl gibi cezalarla salıverildi. Yakılarak katledilen Afgan işçi Nourtani'nin faillerine yapıldığı gibi. Bu 1 Mayıs'ta iş cinayetlerinde kaybettiğimiz işçiler için de yürüyeceğiz!

SENDİKALAŞMA SORUNU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 2024 Temmuz verilerine göre 16 milyon işçiden yalnızca 2,3 milyonu (yüzde 14,8) sendikalı. Toplu sözleşme kapsamındaki işçi oranı ise yüzde 10'un altında. Evet, işçilerin sendikalaşma oranı oldukça düşük; ama sendikaların sesi de duyulabilecek kadar yüksek çıkmıyor. İşçilerin, halkın sorunlarını anlamayan ve yanıtlamayan sendikalara güvensizlik günbegün büyüyor. Bunu sendikaların çağrılarına kulak asmayan işçilerden de anlayabiliriz. 1 Mayıs'ların "gösteri" biçimde geçmesi, katılımın düşük olması, çağrı yapılan eylemlere işçilerin katılmaması gibi yığınla örnek sıralayabiliriz. 1 Mayıs'lara ülke genelinde 300 bini geçmeyen bir katılım var. Bunun tek nedeni faşizm değil! Sendikalar işçi ve emekçilerin taleplerini dillendirmiyor, sistemle uyumlu bir biçimde hareket ediyor. Bu nedenle işçi ve emekçilerin bu seneki 1 Mayıs'ta sınıf tavrını sendikalarına dayatmaları elzemdir. Sendikalaşmanın bu kadar zayıf olmasının sebeplerinden biri de devletin işçi düşmanı politikaları. İş Kanunu'ndaki engelleyici hükümler, yetki itirazı gibi yasa maddeleri, sendikal barajlar ve bürokratik engeller işçilerin sendikalaşması önündeki engellerden bazıları. Sendikalı olmak isteyen işçiler, işten çıkarma, mobbing ve hatta fiziksel şiddet tehdidiyle karşılaşılıyor. Hak gaspları, işçi sınıfının en yakıcı sorunlarından biri. Patronlar, ekonomik krizi bahane ederek kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla mesai ücreti ve sosyal hakları gasbediyor. Pandemiden bu yana devam eden "ücretsiz izin" uygulamaları, binlerce işçiye gelir kaybına uğrattı. İş Kanunu'nun esnetilmesi, SGK 40'lı kodlar, meşhur Kod-29 gibi keyfi işten

çıkarma maddeleri patronların elinde bir sopaya dönüştü. İşten çıkarma baskısı, özellikle hak talep eden işçilere karşı bir silah olarak kullanılıyor. Bu 1 Mayıs'ta güvenceli çalışma hakkımız için de alanlarda olacağız!

KADIN EMEĞİNİN ÇİFTE SÖMÜRÜSÜ

Sömürünün çok katmanlı halini yaşayan kadın işçiler ücretli ve ücretsiz emeğiyle bu sömürü zincirinin en önemli parçalarından biri. Kadın işçilerin sendikalaşma oranı yalnızca yüzde 5. DİSK Kadın Komisyonunun 2025 raporuna göre kadınlar erkeklerden yüzde 20 daha az kazanıyor ve iş gücünün yalnızca yüzde 30'unu oluşturuyor. Devlet kadın istihdamını "esnek çalışma modeli" ile sağlamaya girişti. Kadınların ücretli emeği ile ücretsiz (görünmeyen) emeği daha karmaşık hale getiriliyor. Peki kadınların çalışma hakkı nasıl gasbediliyor? Feodal yargıların sürekli bir biçimde beslenerek kadın aile kurmaya, "evinin kadını" olmaya sevk ediliyor. Kreş hakkı, eşit işe eşit ücret, 8 saatlik iş günü hakları tanınmayarak kadının çalışma hakkı elinden alınıyor. Kadın iş yerinde tacize, mobbinge maruz kalınca yalnız bırakılıyor; hatta suçlanıyor. Çalışan kadının çocuğuna bakmadığı, eşine hizmette kusur ettiği söyleniyor. Halbuki ülkemizde kadınlar hem ev işlerinin angaryasını omuzluyor hem de emeğini satmaya çalışıyor. Bu bazen merdiven silerek, bazen günlük AVM, ev temizliğine giderek, bazen de evde boncuk dizerek. Güvenceli çalışma kadın için lüks! İş bu yüzden 1 Mayıs'ta çalışma, 8 saatlik iş günü, eşit işe eşit ücret, kreş haklarımız için alanlarda olacağız!

Bu yıl, uzun bir aradan sonra ilk kez işçi sınıfının, gençliğin ve toplumun diğer kesimlerinin taleplerinin ortaklaştığı bir 1 Mayıs olacak. Son aylarda yaşanan siyasal gelişmeler, yalnızca ekonomik taleplerle sınırlı bir mücadelenin yetersiz olduğunu açıkça gösteriyor. Bu nedenle 1 Mayıs'ın ülkenin her yerinde kitlesel ve yaygın biçimde kutlanması, mücadelenin güçlenmesi açısından çok önemli. 2025 1 Mayıs'ını işçi ve emekçilerin, kadın ve gençlerin bayramı yapalım.

DOĞADAN UZAK, SERMAYEYE YAKIN BİR DÜZENLEME

Uzunca bir süredir egemen ideolojik yönlendirmeye iklim değişikliğine karşı sorumluluklar gündeme getirilmekte, halklarda karşılığı olmayan bir tartışma yapılmaktadır. Hiç kuşkusuz insanın üretim etkinliği çevreye, iklime rağmen gerçekleşmekte ve ciddi bir kirlenme ve bozulma gerçekleşmektedir. Fakat bilmeliyiz ki egemen ideoloji geniş kitleleri büyük tekellerin, tüm bu sömürü ağının merkezindekilerin denetimine sokmanın yollarını yaratmaktadır. İklim değişikliğine önlem için sunulan projelerde çevreyi korumaktan çok parasal denetimi amaçlayan önlemler söz konusu olmaktadır.

Türkiye’de de İklim Kanunu bu anlayışla Meclis gündemine getirildi. Kanun teklifi, tartışılmaya başlandığı anda amacın başka olduğu hemen deşifre oldu ve güçlü tepkiler sayesinde yeniden getirilmek üzere geri çekildi. Tartışılan maddeler sayesinde amacın deşifre olduğu bu düzenlemeyi gündemimizde tutmak gerektiğini düşünüyoruz.

Kanun düzenlemesi iktidarın iklim krizini yalnızca dış ticaret dengesi açısından yönetilmesi gereken teknik bir problem olarak gördüğünü gözler önüne seriyor. 20 maddeden oluşan taslak ne fosil yakıtlardan çıkışı öngörüyor ne de sera gazı emisyonları konusunda bağlayıcı ya da zamanlı hedefler içeriyor. “Net sıfır emisyon” gibi kulağa hoş gelen bir kavramın arkasına sığınılırken bilimsel gereklilikler, halkın talepleri açıkça görmezden geliniyor. 2021 yılında Paris Anlaşması’nı onaylayan ve 2053 yılı için “net sıfır emisyon” hedefi koyan Türkiye’nin bu hedefe ulaşmak adına ortaya koyduğu yasa taslağı, ortaya koyulan kriterleri karşılamaktan uzak bir çerçeve sunuyor.

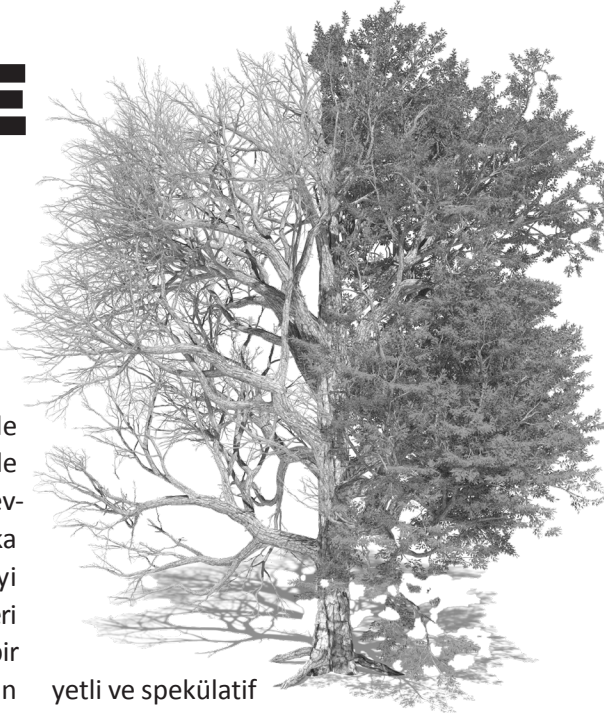
Yıllardır dillendirilen ancak sürekli ertelenen bu yasa Avrupa Birliği’nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) uygulamasının devreye girmesine birkaç yıl kala alelacele raftan indirildi. Bu Türkiye’nin iklim politikalarında proaktif değil, dışa bağımlılıkla reaktif bir çizgide ilerlediğinin en net göstergesi. Sözde “yeşil büyüme” vizyonuna hizmet eden bu yasa aslında ticaret yollarını koruma

telaşıyla yazılmış bir teknik metinden öteye geçemiyor. Kanunun temel amacı “yeşil büyüme vizyonu” ve “net sıfır emisyon” hedefi çerçevesinde sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum olarak açıklansa da yasa taslağının içeriği bunlarla çelişiyor. Emisyon azaltımına dair mutlak hedefler taşımayan bu düzenleme bir karbon ticareti düzenlemesi olarak değerlendirilebilir.

Bilimsel konsensüs çok net: Küresel sıcaklık artışını 1,5 santigrat derece ile sınırlayabilmek için sera gazı emisyonlarının 2030’a kadar yarı yarıya azaltılması gerekiyor. Türkiye’nin yasa teklifinde ise bu gerçekliğe dair herhangi bir taahhüt yok. Aksine mevcut hükümetin Ulusal Katkı Beyanına göre emisyonların 2038 yılına kadar artmaya devam etmesi bekleniyor. Bu öngörü de Türkiye’nin 2053 net sıfır emisyon hedefiyle doğrudan çelişiyor. Bilim insanları küresel sıcaklık artışının 1,5 santigrat derece ile sınırlandırılması için 2030’a kadar emisyonların yüzde 45 azaltılması gerektiğini haykırırken bu yasa metni tek bir somut rakam dahi sunmuyor. Üstelik Türkiye’nin 2038’e kadar emisyon artışını sürdüreceği açıkça itiraf ediliyor. Bu ne anlama geliyor? “Biz krizi çözmeye değil, onu yönetiyormuş gibi yapmaya geldik” anlamına geliyor.

Taslakta dikkat çeken en kritik başlık, 9. maddede yer alan Emisyon Ticaret Sistemi (ETS). Bu sistemin kurulması, yüzeyde olumlu bir adım gibi görünse de alt metin okunduğunda ETS’nin aslında Avrupa Birliği’nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması’na (SKDM) karşı alınan savunmacı bir ekonomik tedbir olduğu ortaya çıkıyor. Bu düzenleme Türkiye’nin emisyonları azaltma hedefinden çok ihracatının Avrupa pazarında zarar görmemesini garanti altına alma amacını taşıyor. ETS sistemi karbonun bir piyasa metasına dönüşürülmesini öngörüyor. Bu sistemde doğayı kirlletme hakkı bir maliyet kalemi olarak fiyatlandırılıyor ve şirketler arasında alınıp satılabilir. Bu durum doğanın korunmasından ziyade kirltilmesinin sistematik hâle getirildiği bir ekonomi politikayı işaret ediyor.

Türkiye’de uygulanacak ETS’nin, AB’deki karbon fiyatlandırma mekanizmalarıyla uyumsuz olması hâlinde ihracatçılar daha yüksek maliyetlerle karşılaşacak. Yani yasa doğrudan çevreyi değil ticareti önceleyen bir arka planla hazırlanmış durumda. ETS’yi destekleyecek emisyon azaltım hedefleri olmadan, sistemin sadece sembolik bir uygulamadan öteye geçmesi mümkün değil. Bir piyasanın verimli işlemesi için kuralların şeffaf, hedeflerin somut ve uygulanabilir olması gerekir. Ancak mevcut yasa teklifinde bu şartların hiçbirisi sağlanmamış durumda. ETS sisteminde ücretsiz tahsisatlar yapılacağı belirtiliyor; yani bazı işletmelere belli oranlarda karbon salım hakkı verilecek. Ancak bu dağıtımın hangi kriterlerle yapılacağı, dağıtım sürecinin ne kadar şeffaf olacağı belirsiz. Devlet ihale Kanunu’na tabi olmayacak şekilde işletilecek ETS piyasası, siyasî saiklerle yönlendirilen bir ekonomik sistemin doğmasına kapı aralıyor. Bu sistemin suistimale açık olduğunu söylemek için çok fazla kanıt gerekmez; çünkü şeffaf olmayan, denetimsiz ve kriterleri belirsiz bir tahsisat süreci sadece belirli grupların daha da zenginleşmesine hizmet edecektir. Yani kapı yine aynı yere çıkıyor: Kanun sektörler bedelsiz emisyon hakları verileceğini söylüyor ama bu dağıtımın nasıl yapılacağı belirsiz. Belirsizlik demek rant kapısı demek. Çünkü Devlet İhale Kanunu dışında tutulması, ETS piyasasının siyasî saiklerle şekillendirileceğinin habercisi. Bu yalnızca çevresel değil, aynı zamanda yönetim krizidir. Yani ETS metindeki tek “somut” madde gibi görünebilir ancak amaç iklim krizini çözmek değil Avrupa Birliği’nin karbon vergisinden kaçmak. Örneğin fosil yakıt meselesine değinmemek, bu metnin politik bir metin değil bir kaçınma belgesi olduğunu netleştiriyor. Türkiye gibi kömür ve doğal gaz bağımlılığı yüksek bir ülkenin iklim yasasında bu kaynaklardan çıkışa dair tek bir kelime edilmemesi, yasa teklifinin doğaya değil enerji lobilerine hizmet ettiğini ortaya koyuyor. Bilim dünyası fosil yakıtlardan çıkış için geri sayım başlatmışken bu metin hâlâ karbon yakalama ve depolama gibi uygulama alanı belirsiz, mali-

yetli ve spekülasyonist teknolojiye yaslanarak toplumu uyutmaya çalışıyor. ETS’nin karbon azaltımına katkı sağlaması yalnızca güçlü bir azaltım politikasıyla mümkün. Fakat ortada böyle bir politika yokken, sistemin işlemeyeceği ekonomi ve politik olarak açık. Emisyonlar artmaya devam ederken sadece ticaretini yapmak, “kirlletme hakkı”nı metalaştırmak anlamına gelir. Bu sistem doğayı korumayı değil, doğayı kirlletmeyi yasal ve ticari bir avantaja dönüştürmeyi hedefliyor. İktidarın yasa teklifinde karbon yakalama ve depolama gibi henüz yaygın şekilde uygulanmayan teknolojilere yaslanması iklim değişikliğiyle mücadeleyi bilinçli olarak ertelemenin başka bir yoludur. Karbon yakalama projelerine güvenmek mevcut sorunu çözmek yerine onun üzerini örtmektir.

İklim sorunu sosyal, ekonomik ve politik bir mesele olarak sistem sorunudur. Bu düzenleme sermayeye güvence sunan bir düzenleme. Karbonsuz bir gelecek isteyenler için değil karbonla zenginleşmek isteyenler için yazılmış. Bu yasa teklifinin kabul edilmesi Türkiye’nin hem çevresel hem ekonomik olarak kendi altını oyması anlamına gelir.

İlk 4 maddesi onaylanan teklif şimdilik rafa kaldırılmış gibi görünse de cilalanıp yeniden önümüze çıkarılacaktır. Çünkü AKP’nin “İklim kanunuyla ilgili komisyon kurulması sonrasında oradan gelecek katkılarının da değerlendirilmesi ve toplumda birtakım konuların yanlış anlaşılması üzerine daha çok tartışılması, konuşulması, hepimizin ortak görüşlerinin çerçevesinde yeniden çalışılması üzerine karar verdik ve bu konuyu ileri bir tarihe bıraktık” demesi sürecin bu yönde gelişeceğine işaret ediyor. Bekleyip görmeyelim, krizleri sistemin ürettiği bilincini geliştirelim.

ABD-ÇİN TİCARET SAVAŞI: DEVLET TEKELLERİN HİZMETİNDE

2 Nisan'da Trump, "Kurtuluş Günü" olarak tanımladığı vergi tarifelerindeki değişiklik ile Çin'e "ticarî savaş" başlattıklarını duyurdu. Bu cüretli çıkış vergi tarifelerinde "görülmedik" artışlara neden oldu. ABD, Çin'e yönelik vergi tarifelerini yüzde 245'e çıkardı. Çin ise karşılık vererek yüzde 125'e yükseltti. Bu el yükseltme 2 Nisan'dan itibaren devam etti. Sürekli değişen tarifelerin etkileri ve nereye varacağı hakkında net bir şey diyemiyoruz, çünkü hareket durmadan sonuçlar da belirsizliğini koruyor!

Gene de bu tarife artışları üzerinde yoğunlaşmamız ve nedenleri anlamamız gerekiyor. Emperyalistlerin bu atışmasını, "yüzde 245" gibi büyük tarife artışlarının arka planını konuşmak gerekiyor. Büyük bir sorun olduğu algısına neden olan bu büyük artışlar finansal piyasada büyük çalkantılara neden olmakta, büyük meblağlar bir yerden bir yere taşınmaktadır. Evet, sözü edilen sayılar büyüktür ve bir soruna işaret etmektedir. Fakat doğru soru bütün bu "büyük oyunda" dünya halklarını ve işçi sınıfını neyin beklediğidir. Tarife değişiklikleri emperyalist mali sermaye için kısa ve orta vadeli krizleri, reel üretimde durağanlığı, iflasları ve dolayısıyla el değiştirmeleri getiriyor. Bütün bunlar halk için daha fazla yoksulluk, çaresizlik, güvencesizlik demektir. Ezenler için bu bir güç gösterisi ve rekabetken ezilenler için

zincirin kısılması, hareket kabiliyetinin azalması demektir.

PAZARDA "KURTULUŞ GÜNÜ"

Trump'ın yeniden başkan seçilmesinin ardından Çin'e yönelik ek tarifeler sürekli gündemdeydi. "Yeniden Büyük Amerika" mottosuyla hareket eden Trump, ülke içinde ve dünyada milliyetçiliği körükleyen bir yol izledi. Çin ürünlerinin ABD pazarındaki varlığına sürekli dikkat çeken Trump, buna yönelik bir adım atmak zorunda olduklarını açıkça ifade ediyordu. Seçim vaatlerinde Rusya-Ukrayna ateşkesi, Filistin'de kesin çözüm ve "yerlilik" öne çıkıyordu. Trump önce Rusya görüşmelerinde, ardından Beyaz Saray'daki Zelenski tiyatrosunda ve sonra da "Gazze'yi insansızlaştırma" girişimiyle bu vaatlere "sadakatini" ispat çabasında oldu. Trump'la temsil edilen kesim için söz konusu vaatlerin genel bir gelecek perspektifinin ürünü olduğunu açık. Sırada milliyetçiliği, özellikle ABD halkında karşılık bulan Çin'e ve göçmenlere karşı politikaları güçlü bir biçimde hayata geçirmek var. Trump ilk başkanlık döneminde de Çin karşıtı söylemleriyle gündem olmuştu.

2 Nisan'da açıklanan vergi tarifelerindeki artış dikkat çekiciydi. Bu artışların ardından 3 Nisan'da tüm dünyada borsa düşüşe geçti ve ciddi kayıplar yaşandı. Altın yatırımları arttı ve fiyatları yükselişe geçti. Emperyalist ekonomide

"belirsizlikleri" ile çokça gündem olan serbest piyasa ekonomisinin büyük açmazı, yani borçlandırma usulü ticaretin sürdürülebilirliği hakkındaki kuşku şimdiki "tedirginliğin" temelidir.

Yakın dönem içinde borçlanmaya bağlı krizler daha sık yaşanmaktadır. Borçlanma yoluyla dolar hâkimiyetini sürdüren ABD üretimde Çin ve büyük tekeller için üretim merkezlerine dönüştürülmüş yarı sömürge ülkelere karşı konum kaybettikçe dolar tartışmalı bir para birimi haline gelmektedir.

ABD'nin gümrük vergilerini artırdığı ülkeler arasında Meksika, Vietnam ve Hindistan gibi bağımlı ülkeler öne çıkmaktadır. Bu ülkeler, dünya emek piyasasında ucuz iş gücünün yoğunlaştığı yerler olarak ABD emperyalizminin teknoloji ve gıda gibi stratejik sektörlerde düşük maliyetli üretim gerçekleştirdiği ve ithalat yaptığı başlıca yarı sömürge bölgelerdir. ABD, bu ülkelere göre düşük maliyetle ürün temin etse de söz konusu malların tüketileceği merkez kapitalist ülkelerdeki borçlanma düzeyi, artık bu ucuzluğu dahi işlevsiz kılacak ölçüde daralmaktadır. Zira merkez pazarlar derinleşen borç kriziyle karşı karşıyadır ve bu durum, sermayenin dolaşımı ile tüketim ilişkilerinde ciddi bir tıkanma yaratmaktadır. Kendi pazarlarını ucuz maliyetli üretim merkezlerinin insafına bırakmış gibi görünen gelişmiş emperyalist devletler

bu sürecin sonuna gelindiğinin farkına varmış durumdadır. Öte yandan, bağımlı ülkelerde de enflasyon ve borçlanma sarmalı giderek derinleşmekte; bu durum, dünya kapitalist sisteminin hem üretim hem de tüketim aşamalarında kırılganlık yaratmaktadır. Enflasyonla mücadele edildiğinin ileri sürüldüğü bu ülkelerin bütününde enflasyon varlığını korumaktadır. Elbette kimisinde daha yüksek kimisinde daha alçak seviyelerde. Enflasyon bu ülkeler için hem kaçınılmazdır hem de bir politik seçenektir. Görece canlı bir ekonomik ortam egemenlerin yönetiminde istikrar sağlamaları için gereklidir. Enflasyonun varlığı yabancı sermaye için "servet transferinin" olanaklı olmasıdır. Dolayısıyla yabancı "yatırım" yani borçlanmaya dayalı parasal girişler için enflasyon esasta bir problem değildir. Bu ülkelerde esas problem her zaman için yabancı sermayenin ülkeden ayağını çekmesidir. Ekonomik durgunluğun esas kaynağı bu sorundur. Rezerv para olarak dolar karşısında ülke parasının görece değersiz kalması da bunun bir aracıdır. ABD bu durumu lehine kullanmak konusunda en avantajlı ülke konumundadır.

ABD'nin bu alandaki avantajı sadece bu ülkelere karşı değil, aynı zamanda emperyalist diğer ülkelere karşı da bir avantajdır.

Dolara bağımlı ekonomilerde ülkele-

rin parası değer kaybetmeye devam ederken Rusya ve Çin'in dolara alternatif sistemlere eğilim göstermesi de ABD'nin hegemonik gücüne karşı bir hamleydi. Bu yüzden gümrük vergisi artışı savaşında Çin'i ayrı bir yerde değerlendirmek gerekiyor. ABD'nin en fazla ihracat-ithalat yaptığı ülke Çin. ABD'nin iç pazarında da Çin malları rağbet görüyor. Ucuz, sürdürülebilir ve inovatif ürünler olmaları bunun temel nedeni. Çin'in özellikle teknoloji alanındaki hammadde kaynakları ve hammaddeyi işleme birikimi ABD'nin sanayisini baltalıyor. Trump'ın özellikle "Çin malları tüketmeyin" söylemleri bundan hareketlidir. Elbette sadece teknoloji değil. Aynı zamanda ABD'nin gıda alanında ciddi bir alımı var. Yine Meksika da bunun arasında. Zaten gümrük vergilerindeki artışın ardından Çin'in ilk misillemesi gıda ürünlerindeki gümrük vergilerini artırmaktı.

ABD'NİN HAMLELERİ NEDEN RADİKAL DURUYOR?

Trump'ın açıklamalarının ardından kurda dalgalanmalar ve borsada kayıplar yaşandı. Gümrük vergilerindeki atışma devam etse de Çin hariç diğer ülkeler için gümrük tarifeleri 90 günlüğüne durduruldu. Bu 90 günde onların sunmak zorunda oldukları tavizlerle birlikte ülkelerle uzlaşma sağlanacak. Birçok kişi Trump'ın 2 Nisan adımından sonra "Trump deli", "geri adım attı", "saçma girişimler" gibi yorumlarda bulundu. Bu adımlar delilik midir? Açıklamalara, ifadelere bakılırsa Trump gerçekten de öyle duruyor. Ama emperyalizmin temsilcisini "delilik" etiketiyle anamayız. Bu adım ABD'nin yukarıda da bahsettiğimiz gibi hegemonyasını test eden bir hamledir aynı zamanda. Emperyalist ekonomi sisteminin dayanağı hâlâ dolar. Fakat borç birikiyor, kâr oranları düşüyor. ABD emperyalizmi aleyhine gelişen süreci dolar gücüyle, hegemonyasıyla baskılamak istiyor. "Kazan-kazan" sistemiyle Çin'in daha fazla büyüdüğünü kabullenen ABD, "benim istediğim kadar kazan" diyor. ABD hâlâ dünyada en büyük alıcı ve satıcı konumunda. Bunun kendi lehine kazanç dengesini sağlamak adına da bu hamleleri yapıyor. Hem askerî gücünü hem de ekonomik gücünü baskı olarak kullanıyor. Elbette Çin'e yönelik hamlelerde bu bağın tamamen sökülüp atılmasına olanak verilmek istenmiyor. ABD, Çin'i özellikle kendi pazarı içinde

ve bir ölçüde dışarıda da sınırlamak istiyor; ama bu sınırlamanın bir ölçütü olmak zorunda. Çin olmaksızın bir dünya ekonomisi tahayyül edilemez! ABD'nin hâlâ büyük kârlar sağlayan üretimleri Çin'de. Bunların çoğu teknoloji sahasında üretim yapan fabrikalar. Apple, NVIDIA buna iki örnektir. Yarı iletken çip üretimi ve parça üretimi Çin'de yoğunlaşıyor. ABD'nin ilk hamlesinin ardından gümrük vergileri yüzde 245'e çıksa da teknoloji hammaddeleri bu vergilerden muaf tutuldu. Çin basınında ve devletin açıklamalarında "ABD de kaybedecek" açıklamaları yapıldı. 2 Nisan'dan sonra Çin, iç piyasaya yöneleceğini ve farklı ticarî ilişkilere yöneleceğini açıklayarak "ABD'ye mecbur değiliz" dedi. Bu yönde kapsamlı ve yoğun kampanyalar da içeren çalışmalar gerçekleştirilmekte. Buna karşın gümrük vergilerinin ardından Çinli şirketlerin iç piyasada yatırımcıları gezerek üretimi ve dağıtımını denetlemeleri ve güvenceleri yineleme çabaları dikkate değer bir bilgi olarak ihmal edilmemeli. Gene de bu ticarî saldırının sonuçları oldu. Bazı şirketlerin 2 Nisan'dan sonra üretime ara verdiği belirtiliyor. Emperyalist ekonominin temel sorunu olan "güvenilir yatırım" şu an için rafa kalktı. Zaten son yıllarda "belirsizlik" hâkim. Artan yoksulluk bunun en büyük örneği. Trump'ın hamleleri "delice" gözükebilir. Fakat zaten emperyalizmin doğasında delilik, olağan dışılık vardır. Emperyalist merkezlerde de ABD dahil enflasyon artış riski var. Bu da hayat pahalılığına yansıyor. İçteki siyasî krizi körükleyen yoksullaşma, "delice" hamlelere ve popülizme dönüşüyor. Trump başından beri sert ve onun "Önce Amerika" tanımlamaları tam da bu hegemonik gücün yeniden inşasını ya da sürekliliğini içeriyor. Emperyalist tüm ticaretin bağlı olduğu dolar tahvilleri sarsılıyor. Bu sarsılmaya karşı ABD sürekli ham-

FIRSAT DEĞİL BAĞIMLILIK

Bu süreçte Türkiye’de neler olacağına da bakmamız gerekiyor. Bazı burjuva-feodal medya kalemşorları vergi tarifelerindeki bu artıştan TC’nin muaf tutulmasını olumluyor. Bu olumlamanın ardında ABD’nin Türkiye iç piyasasına yöneleceği ve ticaret hacmini artıracacağı iddiası var. Yani ABD-Türkiye ticareti artacak ve TC dolar kazanacak... Elbette bu da başka bir delinin saçmalığıdır. Bunun imkânsız olduğu birkaç nedenle açıklanabilir: Türkiye zaten üretim yapabilen bir ülke değil, tam tersi dışa bağımlı. Ne yarı iletken çip üretimi var ne de endüstriyel tarım alanları. Yani bu kalemşorlar “bizi kısıkanıyorlar” propagandasında öteyi göremeyecek hık deyici takımından ibarettir. Elbette Türkiye’nin bazı “yatırım” alanlarında görece hareketlilik mümkündür. Ne var ki bunun bir dünden farklı bir getirisi olacağı inancı temelden yanlıştır. Türkiye’nin daha fazla bağımlı hale geleceği bir durum oluşacaktır. Ambargo zincirinin kırılabilmesi için kullanılabilir bir gölge alandır Türkiye. Bu yüzden bir fırsattır demek, halkı kandırmaktan öte bir şey değildir.

Bununla birlikte gümrük vergi artışlarının bir faturası olacaktır. Bütün dünyada yaşanan derin bunalımın bağımlı karakteriyle Türkiye’yi “es geçmesi” mümkün değildir. Bütün dünya krizlerinin unsurlarını kendinde barındıran Türkiye’den bu dönemde istikrar beklemek samanlıkta iğne aramaktır. Şimşek’in ülke ülke gezip dolar araması devam edecek gibi duruyor.

Bu aynı şekilde bizimki gibi yarı feodal, yarı sömürge bağımlı tüm ülkeleri kapsayan bir sorun. Çin'in uzun zamandır hem BRICS hem Bir Kuşak Bir Yol politikalarıyla dolar dışı, pazar arayışı var. Bu henüz güçlü değil fakat büyüyor. Ticaret savaşının başladığı ilk andan itibaren Çin "iç-dış pazarda büyümeye devam edeceğiz" dedi. Ardından Malezya ve Vietnam ile ortaklık anlaşmaları yapıldı. Bu iki ülke de ABD'nin vergi tarifelerinden mustarıptır.

Vietnam, tedarikte önemli rol oynarken Malezya yine yarı iletkenlerin üretiminde rol oynuyor. Emperyalist bölüşüm masasında Çin, ABD'nin hegemonyası sarsmak zorundadır.

Özellikle Çin sosyal emperyalizmi, sosyalizmden miras kalan propaganda araçlarını kullanıyor! Zaten Çin halkı, ABD emperyalizmine karşı güçlü bir direniş tarihine sahip. Özellikle Başkan Mao önderliğinde Çin Komünist Partisi tarihsel, güçlü bir anti emperyalist geleneğe sahip. Bugünkü revizyonist iş birlikçi Şi Cinpin, bu mirası burjuvazinin lehine kullanıyor. Çin’de “Büyük İleri Atılım”ın, “Uzun Yürüyüş”ün sloganlarıyla ABD karşıtı propaganda izleniyor. Birçok şehirde de ABD mallarına karşı boykot hareketi başladı. Tabii bunlar belirleyici değil. Çünkü iş birlikçi Şi Cinpin iktidarı nihayet uzlaşma arayışındadır. Söz konusu olan iki ayrı sistemin çatışması değildir, aynı dünya sistemi içindeki farklı çıkar çevrelerinin çatışmasıdır yaşanan...

Emperyalist mali sermayenin kriz yaşa-
dığı bir gerçektir. Bu durum Rusya-Çin
gibi ABD hegemonyasını zayıflatmak
isteyen emperyalistler için de bir fır-
sat. Bu Ukrayna savaşı ile uzun zaman
önce görüldü. Rusya’da altın rezervi
2000’den beri artış halinde ve özel-
likle Ukrayna’nın işgali öncesinde bu
rezervin görüntülerinin yayınlanması
dolar hegemonyasına karşı bir meydan
okumaydı. Çin’in SWIFT sistemine karşı
alternatif dijital Yuan (e-CNY) sistemi
hayata geçirmesi de benzer bir mey-
dan okumaydı. “Tek kutuplu” davranış
biçimine meydan okunmuştu.

Enerji emtialarının petrodolar sisteminde dayalı olmasına karşı alternatif arayışı devam ediyor. Gelecekteki süreç bu “çoklu rezerv”, “kutuplaşma” gündemlerini daha sık tartıştıracak. Gümrük vergilerindeki artış hamlesi de bunun bir parçasıdır. Peki dünya halkları ve işçi sınıfını ne bekliyor? Tekrar ve tekrar edeceğiz: Yoğun sömürü ile beslenen bir yoksulluk. Emperyalist pazar rekabetinin kızıştığı her koşul bunu içeriyor. Dünyada milliyetçiliğin körüklenmesi de bu yüzdendir. Daha fazla emperyalist haydutlar göreceğiz ve daha da fazla örnek! Bu nedenle yolumuzun aydınlığı ve tutarlı hareket belirleyici derecede önemlidir. Yüzün halklara dönük olması kadar kızıl bayrağın lekesizliği de önümüzdeki sürecin belirleyici öğeleri olacaktır. Çünkü emperyalist saldırı her biçimde devam edecektir...

BEŞTEPE'DEN TİŞRİN'E: MAHALLE BİZİM EV KİRA!

S. Kürdistanı ve T. Kürdistanı ek-seninde sürdürülen “diyalog sürecinin” bağları iyiden iyiye görünmeye başlamıştır. Her iki parçada da hâkim olan uzlaşma siyasetinin itici gücü bilindiği üzere ABD-İngiltere emperyalist blokudur. Elbette Kürdistan coğrafyasının küçük paydaşları konumunda olan ilhakçı devletler iki parçada da bu süreçte küçülen pastadan azami düzeyde kâr sağlamanın telaşına düşmüş durumdadır. Öte yandan ABD-İngiltere emperyalist blokunun da süreci hızlandırarak bir an önce sonuç alma telaşı içerisinde olduğunu söyleyebiliriz.

Mazlum Abdi ile Colani'nin imzaladığı entegrasyon anlaşması, emperyalistlerin bu telaşını ilk elden açığa verirken son günlerde faşist TC ile gerçekleşen temaslarda “yumuşamanın” dikkat çektiği görülüyor. Mazlum Abdi de bu yumuşamaya işaret ederek şunları söyledi: “Türkiye, SDG kontrolündeki bölgeler hakkındaki resmî açıklamalarında daha ılımlı bir dil kullanıyor. Türkiye'nin SDG'nin ve Özerk Yönetim kurumlarının Suriye devleti içindeki varlığını kabul etmeye başladığını hissediyoruz.” Tabii bu “yumuşama”, emperyalistlerin Kürt Ulusal Hareketini karga tulumba ederek yeni dengelerde kendi çıkarlarına göre konumlandırma ve bölgenin kavgalı aktörlerini barıştırma politikasıyla ilgilidir.

Bir süredir Suriye’de “geçici hükümet” ile SDG arasında devam eden temaslarda Türkiye’nin de dahil olduğu daha geniş bir sürecin parçası olarak gerçekleşmektedir. ABD ve İngiltere’nin kontrolünde gerçekleşen bu temaslarda emperyalizmin beklentilerini içermemesi mümkün değildir. SDG-HTŞ anlaşması sonrası Türk egemen sınıflarının temsilcileri gelişmeleri onaylayan bir tutum içerisinde girerek anlaşmanın “barışa hizmet edeceğini” vurgulamış ve içeride de adımlar atılacağını göstermiştir. İlk adım Kürt ulusunu terörize eden argümanların resmî düzeyde terk edilmesidir. Entegrasyonu onaylayan tutumun İletişim Başkanlığı tarafından “Kürtlerle Suriye yönetimi arasındaki anlaşma” başlığıyla duyurulması, keza Bahçeli’nin Abdullah Öcalan için “PKK’nin kurucu önderi” demesi emperyalistlerin isteğine “üst düzeyde” yanıt verildiğinin göstergesidir. Bu, Sarayda İmrallı he-

yeti ile yapılan görüşmeyle pekiştirildi. Bahçeli bu görüşmeyi “takdire şayan” olarak değerlendirdi.

BEŞTEPE GÖRÜŞMESİ

Erdoğan’ın yanı sıra AKP’li Efan Ala ve MİT Başkanı İbrahim Kalın da yer aldığı görüşmede İmrallı heyetinin Erdoğan’a “13 maddelik talepler listesi” sunduğu öne sürüldü. Ancak DEM Parti tarafından Erdoğan’a herhangi bir talep listesi sunulmadığı söylendi. Sanal medyada yayılan “talepler listesinde” yer alan maddelerin “DEM Parti’nin çeşitli meclislerde kamuoyuyla paylaştığı talepler” olduğu, gündemde silahsızlanma ve tecridin yer aldığı belirtilmiştir. İletişim Başkanlığı da 13 maddelik talepler listesi iddiasını yalanlayarak “pazarlık söz konusu değil” açıklaması yaptı.

Görüşme öncesinde heyet adına gazetecilerin sorularını yanıtlayan S. Süreyya Önder’in “Sürecin geldiği noktayı sayın Cumhurbaşkanı’na arz edeceğiz, bilgilendireceğiz kendisini. Bundan sonrasına ilişkin hem kendi görüş ve önerilerini hem de biz kendi önerilerimizi paylaşacağız.” demeçleri de uzlaşmaya işaret etmektedir. Görüşme sonucunda sürecin akamete uğrattıkları adımlara izin verilmeyeceği netleşmiş oldu. Sonuç olarak İmrallı heyeti, Beştepe’den eli boş dönmemiştir. Pervin Buldan “Adalet Bakanı ziyaret edilecek, bir görüşmemiz olacak. Ardından muhtemelen İmrallı Adasında sayın Öcalan ile bir görüşme daha yapacağız. Bu sürecin birkaç ay içinde tamamlanması öngörülüyor, yani haziran sonuna kadar sürecin tamamıyla başarıya ulaşması bekleniyor.” açıklamasıyla “yasal” taleplerinin karşılanması için yeni bir rotanın çizildiğini duyurmuş oldu.

Kimi kesimlerce “yasal süreç”ten anlaşılan Abdullah Öcalan’ın fizikî özgürlüğünün sağlanarak Kürtlerin ulusal haklarını elde etmesidir. Ancak mevcut durumda böyle bir gerçeklik söz konusu değildir. “Yasal süreç” talebinin İmrallı heyetindeki karşılığı PKK’nin silahsızlanmayı ve feshi karar altına alacak parti kongresi için Abdullah Öcalan’ın üzerindeki tecridin kaldırılmasıdır. Abdullah Öcalan’ın özgürlüğünün sağlanması Kürt Ulusal Mücadelesinin ne ölçüde tasfiye edileceğine bağlıdır.

TİŞRİN BARAJI ANLAŞMASI

Geçtiğimiz günlerde Suriye’de bir anlaşmanın daha yapıldığı duyuruldu. Uluslararası Koalisyon’un gözetiminde gerçekleştirilen bu anlaşmanın, önceki 8 maddelik anlaşma kapsamında hayata geçirilen, Tışrin Barajı’ndaki düğümü çözmeyi hedefleyen bir anlaşma olduğu belirtildi. Anlaşmanın içeriği, neye hâzır olduğu sorularına cevap vermek süreci doğru kavramak bakımından önemlidir.

Koalisyon güçlerinin aktarımlarına göre SDG ile “geçici hükümet” arasında yapılan anlaşma barajın idaresinin SDG güçlerine bağlanmasını, Türkiye’ye yakın silahlı grupların baraj çevresinden uzaklaştırılmasını ve barajın askerî yönetimiyle ilgili olarak SDG ve “geçici hükümet”in ortak bir güç oluşturmalarını içermektedir. Barajın idarî biçiminde ise herhangi bir değişiklik söz konusu değil. Tışrin Barajı anlaşmasının S. Kürdistanı’ndaki mevcut statünün bilfiil tanınması anlamına geldiği söylenebilir.

Anlaşmada altına imza atılan en önemli konu, TC’ye yakın silahlı grupların baraj çevresinden uzaklaştırılması ve barajın idaresinde herhangi bir değişikliğe gidilmemesi olmuştur. Dolayısıyla anlaşmanın hem TC hem de “geçici hükümet” nezdinde S. Kürdistanı’na verilen belirgin bir taviz olduğu açıktır. Nitekim Erdoğan’ın “Suriye konusunda Türkiye’nin sabrını sınamak yerine örgüt gibi değil, devlet gibi hareket edilmelidir.” sözleri de bu görüşümüzü doğrulamaktadır. Artık “terörizm” kavramı KUH ile kaçınılmaz uzlaşıdan en az zaiyatla çıkmanın hesabı doğrultusunda kullanılmaktadır. Bölgesel dizayn devam etmektedir, ilhak doğrultusunda KUH ile uzlaşma da.

“KENDİNİZİ GÜVENCEYE ALIN”

Bayram vesilesiyle 31 Mart tarihinde İmrallı’ya görüşe giden Ömer Öcalan, Abdullah Öcalan’la görüşmüş ve Öcalan’ın Rojava ile Suriye hakkındaki yorumlarını kısaca şu sözlerle aktarmıştı: “Eğer biz demokratik sistemi, demokratik cumhuriyeti oluşturabilirsek buradan herkes faydalanacak, onlar da (Arap Aleviler) faydalanacak. Hatta onları biz kurtaracağız. Biz demokratik zeminin

güçlenmesi için çalışıyoruz.”, “Suriye’de tedbirli olmaları, tedbir almaları (SDG) gerekiyor. Nusayri Alevilere yaptıklarının on katını size yaparlar. Orada geliştireceğiniz diplomatik ilişkilerde de kendinizi güvenceye almanız gerekiyor.”, “Kendi adamlarına (Turgut Özal, Eşref Bitlis, Bahtiyar Aydın) bunu yapan size ne yapmaz, İsviçre demokrasisinde yaşamıyorsunuz, DEM Parti bunu görmelidir.”

Abdullah Öcalan’ın bu açıklama ve uyarıları 27 Şubat çağrısıyla çelişir gibi görünse de kendi içinde tutarlıdır. Zira Rojava’da özerkliğin tanınması karşılığında Kürt Ulusal Mücadelesinin T. Kürdistanı’nda “tasfiye” edilmesi “diyalog süreci”nin en önemli pazarlık meselesidir. Abdullah Öcalan Rojava’daki yapının güvencesini ilhakçı devletlerle ve emperyalistlerle sürdürülen diyaloglarda güçlü bir şekilde savunulmasını salık vermektedir. Yine SDG’nin tedbirli davranması için uyarılarda bulunan Öcalan, Rojava’da temel prensiplerin hayata geçirilmesinin ve güçlendirilmesinin önemine dikkat çekiyor, aksi takdirde Alevilerle Dürzilere yaşatılan eziyetin on katının Kürtlere yaşatılacağını belirtiyor. Buna bağlı olarak içerideki süreç için de DEM Parti’nin İsviçre demokrasisinde yaşanmadığını görmesi gerektiğini, kendi çocuklarını yiyen faşist devletten örneklemelerle söylüyor. Kürt ulusunun büyük bedeller ödeyerek sağladığı kazanımların zeminini güçlendirmesi ve DEM Parti’nin politik uyanıklığı elbette önemlidir. Ancak şunu bilmek gerekir: 27 Şubat çağrısı tasfiye çağrısıdır ve tasfiyeci anlayış Kürt Ulusal Mücadelesinin bağrında kök salmış 30 yıllık bir açmazdır. “Demokratik sistem”, “demokratik cumhuriyet”, “demokratik toplum” gibi ucu açık, parolası belirsiz tanımlardan Kürtlerin ulusal haklarını kazanabileceği gibi ütöpik anlamlar devşirmek 30 yıllık tasfiyeci aklın ürünüdür. Tam hak eşitliği için mücadeleyi öncelemeyen hiçbir ezilen ulus hareketinin güvencesi yoktur ve ne kadar büyük olursa olsun küresel ölçekte derinleşen emperyalist kriz ve yükselen şovenist dalga karşısında “mahalle bizim, ev kira” mantığıyla ayakta durma şansı yoktur. Kürtlerin tek bir güvencesi vardır, o da tam hak eşitliği mücadelesini Demokratik Halk Devrimi perspektifiyle anlamak ve büyüttürmek.

Bir umut Efrîn... BİNLERCE KİŞİNİN UMUDU GERİ DÖNEBİLMEK

İ Şimdi bütün mesele Afrin'i gerçek sahiplerine teslim etmek... 3,5 milyon Suriyeli topraklarımızda var mı? Var. İşte bizim hedefimiz topraklarımızdaki Suriyeli kardeşlerimizi kendi topraklarına bir an önce göndermek..."

Bu sözler Erdoğan tarafından söylendiğinde tarih sayfalarında 21 Ocak 2018 yazıyordu. Bundan bir gün önce faşist TC ordusu ve Suriye Milli Ordusu (SMO) Efrîn'e yönelik "Zeytin Dalı Operasyonu" düzenlemiş ve Efrîn 24 Mart 2018'de tamamen işgal edilmişti. O günden bugüne bitmeyen çatışmalar ve Suriye'deki istikrarsızlık sebebiyle yüz binlerce Kürt-Ezidi ana yurtlarından göç etmek zorunda kaldı. Bugün halen bu göçler devam ediyor. Binlerce kişinin umudu ise Efrîn'e geri dönebilmek.

Bu umudu, bugünkü göç yoğunluğunu anlamak için geçmişte yaşananlara kısaca göz atmamız gerekiyor.

TC tarafından işgal edilen Efrîn'de nüfus yapısı bilinçli bir politikayla değiştirildi. Kente Suriye'nin değişik bölgelerinden getirilen on binlerce Arap ve Türkmen yerleştirildi. Nisan 2020'de konuyla ilgili bir rapor yayınlayan Efrîn merkezli İnsan Hakları Örgütü, işgalin ilk 2 yılında Kürt nüfusunun yüzde 60'ın üzerinde azaldığını açıkladı: "Son istatistiklere göre, Efrîn bölgesindeki yerli Kürt nüfusun büyüklüğü ocak itibarıyla yüzde 34,8 oldu." İnsan Hakları Örgütü'ne göre,

Kürtler daha önce Efrîn nüfusunun yüzde 97'sini oluşturuyordu.

2022 yılına gelindiğinde Rojava yönetiminin resmî rakamlara atıfla açıkladığı raporda şu değerlendirmelere yer verildi:

"Resmî verilere göre 300 binden fazla Efrînli yurttaş göç etti. Şu anda Efrîn'deki Kürt nüfusu yüzde 25 oranında azaldı. 400 binden fazla Arap Efrîn'e yerleştirildi. Kamu alanlarının isimleri Arapça ve Türkçe olarak değiştirildi. Türk bayrağı çekildi. Okulların dilleri Türkçeye çevrildi; dolayısıyla Efrîn'de Kürtlerinin kimliğini Osmanlıya dönüştürmek istiyorlar."

2018 yılında Efrîn'den göç etmek zorunda kalan Zahîde Memo şöyle diyordu: "Onlarca kez arkama dönüp bakarak 'Geri döneceğim ve burada öleceğim' diyordum. Ama olmadı. Bir rüya gibi, o dağın tepesinde, tüm umutlarımızı geride bıraktık, hasret ve acıyla..." Memo, yıl 2024'e geldiğinde göç ettiği Şehba'dan da göç etmek zorunda kaldı. Halep'in kuzey kırsalındaki Şehba bölgesi, 2018 yılında Efrîn'den ayrılmak zorunda kalan çok sayıda göçmenin barındığı bir yer. Çünkü yeni bir dönemin kapıları açılıyordu. Esad güçleri ve HTŞ arasında çatışmalar yaşanıyor. Bu süreçte de çok kapsamlı göçler yaşandı. Yaşanan iç karışıklıkta payı olan TC ve onun desteklediği SMO çeteleri Şehba bölgesine ve Til Rifat kasabasına saldırarak bu bölgelerde kontrolü ele geçirdi.

Bu gelişmelerle birlikte Şehba'da kalan Efrînli göçmenler 6 yıl sonra yeniden göç etmek zorunda kaldılar.

Rojava yönetiminden göçmenlerle ilgili çalışmalardan yetkili Şeyhmus Ahmed, göçmenlerin durumu ile ilgili "Şehba'dan yaklaşık 30 bin aile Tabka'ya geldi. Bu, yaklaşık 100 bin kişiye tekabül ediyor" dedi. 2018 yılında yüz binlerce kişi göç alan Şehba şimdi göç veriyordu. Efrînliiler yine göç yollarına düşmek zorunda kaldı.

Peki Efrîn'e geri dönüşler neden gündem oldu? Bu mümkün mü?

HTŞ lideri Colani'nin Esad'dan devirdiği iktidarın başına geçmesiyle birtakım değişiklikler de oldu. Colani yoğun diplomasi trafiğine girdi. Bu anlaşmalarla HTŞ liderinin meşruluğu sağlandı diyebiliriz. Zaten ABD-AB'li emperyalistler başından beri Colani için bunu hedefliyordu. Bir de takım elbise giyince ellerindeki kan silinmiş oldu. Bahsettiğimiz anlaşmalardan biri de SDG ile imzalandı. 10 Mart'ta imzalanan 8 maddelik mutabakatta yerlerinden edilmiş herkes geri dönme hakkına sahip olduğu belirtiliyor. "Yerlerinden edilmiş tüm Suriyelilerin kendi kasaba ve köylerine geri dönmelerinin sağlanması ve Suriye devleti tarafından korumalarının sağlanması" maddesi kapsamında toprakları işgal edilen Efrîn, Grê Spî ve Serekanîyê halkı topraklarına dönme hazırlığı yapıyor.

Mutabakata ve sonrası hazırlıklar ile dönüşlere dair konuşan Efrîn İnsan Hakları Örgütü Eş Sözcüsü İbrahim Şêxo "Mutabakattan sonra topladığımız verilere göre 7 bine yakın aile Efrîn'e geri dönmüş durumda. Bu sayının 100-150 bin insan ettiğini tahmin ediyoruz. 250 bin insan da geri dönmeyi bekliyor" ifadelerini kullandı. Halep'teki Efrînliiler ise geri dönmek için Rojava yönetimi ve Şam hükümetinin anlaşmalarını bekliyor.

Dönüş yolları ise halen tehlikeli. TC'ye bağlı paramiliter gruplar varlığını sürdürüyor. Sultan Süleyman Şah Tümeni ve Sultan Murat adlı çetelerin Efrîn'de

varlık göstermesi oraya dönenlerin can güvenliğini tehlikeye atıyor. Evlerine dönenler ise hırsızlık ve yağma gibi olaylarla karşı karşıya kalıyor. Efrîn'de bulunan Azad Osman, "Bazı gruplar ya para almıyor ya da çok az alıyor. Ancak Emşat grubu yüksek miktarda para istiyor ve şu anda kontrollerindeki bölgeye dönmek isteyen her aileden bin ila bin 500 dolar arası para alıyor" diyor. Dolayısıyla geri dönüşlerin sağlıklı bir şekilde sağlanabilmesi için güvenlik koşullarının oluşturulması gerekiyor. Bunu kimin sağlayacağı ise meçhul.

Bölgeye sonradan yerleşen paramiliter grupların ailelerinden oluşan nüfusun da 200 binlere düştüğü aktarılıyor. Peki TC tarafından yerleştirilen bu paramiliter gruplar Suriye'yi terk edecek mi? Bunun geleceği ise Colani'nin atacağı adımlara bağlı. Zira geçtiğimiz aylarda bu çetelere de Suriye vatandaşlığının verilebileceği konuşuluyordu. Ancak bu çetelerin orada varlık göstermesi yukarıda da bahsettiğimiz üzere Kürt-Ezidi göçmenler için tehdit oluşturuyor. Aynı zamanda Alevi halkın da HTŞ ve diğer çeteciler tarafından katledildiğini unutmayalım. Göç meselesi yüz yıllardır süren bir sorun. Özellikle Suriye'de uygulanmaya çalışılan Kürt Kemerî'ne karşı "Arap Kemerî" projesinin tarihi de eskilere dayanıyor. Rejim değişiklikleri, emperyalist çıkarlar, şoven politikalar sebebiyle halk yerinden ediliyor. Ömür boyu göç etmek zorunda kalan göçmenler kamplarda, tehlikeli yolculuklarda bir umut geri dönmeyi hayal ediyor. Efrîn'e geri dönüşler başladı. 7 bine yakın aile dönüş yaptı. Peki geride kalanlar dönebilecek mi? Dönenler güvenli bir şekilde yaşayabilecek mi? Bunların hepsini Suriye'deki gelişmelerle beraber izleyeceğiz. Öyleyse Efrîn'e geri dönme umudu hiç bitmeyen bir göçmenin sözleriyle yazıyı sonlandıralım: "Aklımda bir hayal dolaşıyor: Bir kez daha uzun bir yola çıkmak istiyorum. Günlerce, soğukta ve karanlıkta olsa bile. Kabul ediyorum. Sevgiyle kabul ediyorum, bu yol Efrîn'in özgürlüğüne, kibleye ve amacımıza giden yol olsun."

BİR BURJUVA İDEALİZMİ OLARAK DEMOKRATİK ULUS

Kuruluşunda Marksist-Leninist bir parti olarak tanımlanan ve kendisini de Marksist-Leninist diye tanımlayan PKK uzun bir zaman önce Marksizm-Leninizm'den uzaklaştığını hem somut olarak göstermiş, açıklamış hem de buna göre bir yol izlemiştir. Daha önce de ifade ettiğimiz gibi yurtsever hareketin baştaki Marksizm-Leninizm iddiası esas olarak doğru değildir. Her ne kadar Marksizm-Leninizm'in çok yönlü etkisinde olsa da o, başından itibaren proleter bir hareket olmaktan uzaktı. Yoksul köylülere dayanan ulusal burjuva bir hareket olarak doğdu ve gelişti. Kuşkusuz büyümesinde, "baş edilemez" bir güç noktasına gelmesinde yoksul köylülere dayanması kadar M-L'nin belirleyici örgütsel ilkelerini kendi deneyiminde uygulama gayreti etkili olmuştur. Bu nedenle, ulusal burjuva bir hareket olmakla birlikte o, devrimci nitelikleriyle örnek olacak bir sürecin de önderliği olarak kabul edilmiştir.

Bununla birlikte hareket 1989-'90 yıllarından itibaren kendini M-L gösteren sembollerden uzaklaşmış ve özel olarak ulusal soruna dair Marksist-Leninist yaklaşımı olumsuzlayan bir yaklaşım geliştirmiştir. Yurtsever hareketin son dönem politikalarına temel kazandıran anlayışlar üzerinde durduğumuzda karşımıza en çok kavramlardan biri "demokratik ulus"tur.

Demokratik ulus kavramının açılımı yapılırken de ileri sürülen "güçlü" ama yanlışlarla dolu temel iddia "tarihe ve kültüre gerçek anlamının iade" edildiği iddiasıdır. Daha önceki değerlendirmemizde ulusal hareketin en başından itibaren ML yaklaşımı "yanlış" kavradığını açıklamıştık. Bu yanlış kavrayışın onu "M-L'in ulus devletçi olduğu" iddiasına vardırıldığını göstermiştik. Bu yazımızda ise aynı yaklaşımın nasıl ezen ulus bilinci ile aynılaştığını ya da aynı yolda buluştuğunu ortaya koyacağız. Nasıl ki ezilen ulus halkı ile ezen ulus halkı aynı sayfanın ortasına farklı uçlardan hareketle gelip buluşuyorlarsa pek sık olmasa da bazen ezen ulus ile ezilen ulus burjuvazileri de ortak bir noktada buluşmaktalar. Burada temelden bir fark

olduğuna dikkat çekelim ama: Birinde ulusal sorunun temelleri ortadan kalkarken diğerinde bu temeller korunur, birinde ezilen ulus ile ezen ulus halkı ortak bir çıkarda buluşurken diğerinde ezilen ulus burjuvazisinin tavizi söz konusudur.

Lenin'in dünya üzerinde hem ezilen hem de ezen uluslardan proletaryanın enternasyonalist eğitiminden söz ederken bunun doğal olarak farklı bir eğitim olacağına dikkat çeker. Biri ezen diğeri ezilen ulustan iki proletaryanın eğitimini "karşılıklı iki sayfanın ortasına doğru farklı noktalardan orta noktaya gelmek" biçiminde tarif ederken Lenin somut koşulları farklı olan kesimlerin aynı noktada birleşmelerinin farklı yönde hareket etmeleriyle olanaklı olduğunu söyler.

"Ortak hedefe, tam hak eşitliğine, bütün ulusların birbirlerine sınıksız yaklaşması ve daha da kaynaşmasına ulaşabilmek açıktır ki burada da farklı somut yollardan gerçekleşir, tıpkı, diyelim ki bu kitabın bu sayfasının ortasında bulunan bir noktaya gitmek için, kitabın bir kenarından hareket edildiğinde sola, öteki kenarından hareket edildiğinde sağa gitmek gerektiği gibi." (Lenin, **Ulusal ve Sömürgeci Ulusal Sorun Üzerine**, sf. 380)

Ezen ve ezilen uluslardan burjuvazinin de politik düzlemde buluşmaları aynı bakış açısından açıklanabilir. Kuşkusuz bunun koşulu "tam hak eşitliğinden caymak", "ulusların birbirlerine sınıksız yaklaşmasından ve daha kaynaşmasından vazgeçmek" olacaktır. Ezen ve ezilen ulusların konumlarını koruyarak gerçekleşecek bir geçici uzlaşmadan söz ettiğimiz açık olmalıdır.

"Demokratik ulus" kavramı tam da bu özellikleri teorize etmektedir. Ezilen ulusun devlet kurma hakkını "gerek-sizleştirerek" ezen ulusun devlet ayrıcalığıyla sağladığı tahakkümü tam da bu nedenle olağanlaştıran bir anlayışı savunmaktadır. O tam da bu noktada ezen ulus burjuvazisi ile ortaklaşmaktadır.

Komünist hareketin de savunduğu kaynaşma hedefinin ulus devlet hakkını ortadan kaldırarak gerçekleştirebileceğini savunan bu anlayış "boşanma hakkından mahrum" eşin demokratik bir aileye kavuşma olasılığını konu etmektedir. Böyle bir yapı içinde kaynaşma mümkün müdür? Kısım-menkündür ama genelde değildir. Söz konusu kaynaşmanın tek koşulu ezen ulus burjuvazisinin çıkarlarından vazgeçmesi ve tüm toplumsal statülerin yeniden; ama çıkarsız bir temelde tanımlanmasından geçer. Komünistler de bu amacı savunurlar. Ne var ki bunu bir istem, tahayyülden ibaret bir anlayış düzeyinde savunmazlar ya da burjuvazinin "iyiliğe" yöneleceği bir süreç olarak değerlendirmezler. Tam olarak ulusal imtiyazların da sınıfsal imtiyazların da ortadan kaldırılması mücadelesi içinde bu sonuca varılabileceğini savunurlar.

Demokratik ulus kavramıyla ileri sürülen fikirlerden biri komünistlerin ulus devleti yekpare ileri gördükleri ve her ulusun kendi devletine sahip olması gerektiğini savunduklarıdır. Oysa gerçekler bunun tersidir. Ulus devlet feodalizme karşı ve üretimin toplumsallaşması bakımından toplumsal ilerlemeyi temsil eder. Bununla birlikte ulus devlet burjuvazilerin çıkarını temsil ederler ve proletaryanın çıkarlarını içermezler. Bu nedenle her ulus devletinde proleterler ezilen sınıftırlar ve proleter devrim de ulus devletlere karşı gelişmek zorundadır. Komünistlerin fikri budur. Onlar için hiçbir şey "salt ilerici" değildir. Her siyasî oluşum içine doğduğu dünyaya göre geçmişe karşı ilerici, geleceğe karşı gerici. Feodalizmin çürümüş, yozlaşmış, kitleleri boğan doğasına karşı kapitalizm ve kapitalizm tam uyumlu ulus devlet ilerici. Marks ve Engels de ulus devleti bu yaklaşımla olumlamış ve desteklemişlerdir. Ne var ki onlar aynı zamanda proletaryanın tam da bu devletlerle çatışacağını, bu devletleri parçalamak zorunda olduklarını, kurtuluşlarının tek yolunun da bu olacağını savunmuşlardır.

Demokratik ulus savunucularının gözden kaçırdıkları belki de bilinçli hareketle

uzaklaştırdıkları, tartışma dışı bıraktıkları meseleler bu kapsamda olmakla yanıştırlar ve ezen ulus burjuvazilerine taviz vermekle sakattırlar. Ezilen ulus burjuvazisinin ezen ulus burjuvazisi ile uzlaşma eğilimi elbette tamamen anlaşılabilir ve "hoş karşılanamaz" bir durum değildir. Buradan hareketle sözü edilen "barış arayışı" bizim için tamamen olumsuz bir süreç olarak da değerlendirilmemektedir. Bu arayış kendi içinde iki ulustan halkın çıkarlarının ortaya çıkması ve birleşmesi için olanakları da içermektedir. Her sürecin kendinde barındırdığı karşıt anlayış ve gelişmeler burada da konu edilmeye değer. Ne var ki tartışma konumuz bu değildir, tartışma konumuz barış uğruna savunulan demokratik ulus kavramıyla Marksizm-Leninizm'e yönelik kara çalmalar ve bu anlayışın içerdiği burjuvaziye hizmet eden idealizmdir. Ulus devlet toplumsal ilerlemenin belli bir kesitinde gündeme gelmiş ve kapitalizmin üretimi toplumsallaştırmasıyla uyumlu bir devlet biçimidir. Kapitalizmin feodalizme karşı ilerici tüm özellikleri ulus devlette somutlaşmıştır. Yani ulus devlet kapitalizmin tarihin belli bir kesitinde ilerici olduğu derecede ilerici. Bunun tam olarak anlaşılması için özellikle Avrupa'da feodalizm koşullarının bir incelemesini yapmak yararlı olacaktır. Derin bir karanlığın hüküm sürdüğü feodalizmin son 200 ila 300 yıllık dönemine kapitalizmin gelişmesiyle son verilebilmiştir. Ulus devlet bu sürecin hem parçası hem de sonucudur. Aynı zamanda ulus devlet proleter devrimler çağının başlıca düşmanıdır.

Bu noktaya varıldığında Marksizm ve Leninizm kesinlikle ulus devlete ilerici bir misyon biçmez; aksine onu tamamen zararlı, çürümüş ve gerici bir yapı olarak alt etmenin koşullarını gündeme getirirler. Paris komünü, Sovyetler deneyimi ve Sovyet devrimi, Kolhoz ve solhozlar ve devamı yığınla deneyim bu koşulların özel biçimlerini oluştururlar. Bu tarihsel gerçeklere rağmen demokratik ulus "aydınlanmasını" proleter devrimlerin ve sosyalizmin karşısına çıkarmak burjuvaziye nazar boncuğu takmaktan öte bir anlamı olmaz...

TÜM ÇALIŞMALARIMIZIN HEDEFİ KENDİMİZİ VE KİTLELERİ ÖRGÜTLEMELİK OLMALI!

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

“Beklenmedik” bir uyanışın tarihi olan 19 Mart İBB operasyonu sonrası dönem, kimileri açısından umudu yeniden yeşertirken bizim için de hem kitlelerin taleplerini anlamaya hem de kendi yetersizliklerimizi görmeye vesile olmuştur. Kitlelerin yıllara dayanan öfkesinin düzen içi bir kavgada beklenmedik bir zamanda patlamasının öngörülemezliğine ek olarak üzerinden atlanmaması gereken diğer bir nokta böylesi bir patlamayı hazırlıksız ve zayıf bir durumda karşıladığımızdır. Bu bizim açımızdan bilinmez, tespit edilemez bir durum değildir elbette. Ancak bu tespitin devamı bu gerçekliğe nasıl müdahale edileceği ya da ettiğimizdir. Somut durumun tespiti önemlidir, ancak daha da önemlisi bunun nasıl değiştireceğimizdir.

Hayat pahalılığı, açlık, yoksulluk, demokratik hakların sınırlılığı ve sürekli biçimde engellenmesi, ülkenin yarı açık hapishaneye dönüştürülmesi ve daha bir dizi baskı ve sindirmenin neden olduğu son dönemin kitle eylemlerine dair, kitlelerin mevcut durumuna dair bir dizi tartışma yürütebiliriz. Bu tartışmaların neyi hedeflediği önemlidir ve kitlelerle bağımızın, nasıl bağ kuracağımızın genel bir değerlendirmesi ile birlikte sürecin açığa çıkardığı olanakları nasıl değerlendireceğimiz geleceğimizi açısından belirleyici bir sorundur. Bu tartışmaları doğru bir bakış açısıyla yürütmezsek kitleyi küçümsemek ya da kendi görevlerimizi görmemek gibi yanılgılı, yanlış yaklaşımlara düşeriz. Birçok küçük burjuva anlayışın bugün buna benzer yaklaşımlar içinde olduğunu görüyoruz. “Kitleler sokağa çıktı ama devamı gelecek mi” gibi tartışmaların yürütüldüğü bugünlerde önderlik görevini bir kenara bırakarak sadece kitleleri tartışan azımsanmayacak bir kesim var. Bu tarz yaklaşımların günü geldiğinde kitle kuyrukçuluğu yapması da bir tesadüf değil, bu yaklaşımın tersinden

tezahürü olarak vücut bulmaktadır.

Sınıf mücadelesinin olağan akışı içinde sürekli vurguladığımız, tartıştığımız reformizmin neye ne kadar muktedir olduğunu, kitleleri nereye sürüklediğini bir kez daha bu kitle eylemlerinde gördük. Bir düzen partisi olan faşist CHP’ye biçilen misyon, kitleleri sistem sınırları içinde tutma çabaları, sunulan destek ve özellikle öğrenci gençliğin dinamizmini yasal sınırlar içinde eritme, bu sınırlara hapsedme çabalarını sayısız kez gördük. Hemen her kitle hareketinin başlangıcında özellikle görülebilen hedef belirsizliği ya da karmaşasına dayanarak gençlik enerjisiyle devrimci dinamikler arasına bir set çekildi. Bu buluşmayı amaç edinen set bir gerçekliğe işaret eder. Devrimci hareket zayıfken kitleler nezdinde onun yerini reformizm almaya başlar ve daha da önemlisi kitlelerin kurtuluş hayallerinin üzerine bu gelişme bir karabasan gibi çöker. Hareket reformizmin kanallarına aktıkça ikisi arasındaki çelişki belirginleşir, reformizmin kitlelerin taleplerine yanıt olamayacağı anlaşılmaya başlar. Bu akışın engellenmesi ve öfkenin doğru adreslerde birikmesi, hedefini bulması ancak devrimci ve komünist hareketin gelişimi ile mümkündür.

GERÇEĞİ DEĞİŞTİRME İRADESİNE SAHİP OLALIM!

“Bu süreç içinde aynayı kendimize tuttuğumuzda neler görüyoruz?” sorusunu sormak, iyi bir değerlendirme için önemlidir. Bu vesileyle hatalarımızı görme ve kendimize müdahale şansı yakalarız.

Kitlelerin sokak davetine verdiğimiz olumlu yanıt sadece kitleleri örgütlemeyi değil kendimizi de örgütlememiz gerektiğini söyledi. Kitlelere ulaşma çabasının yaygınlığı, kitleleri nasıl örgütleyeceğiz sorusunu gündeme getir-

di. Yetişmeye çalıştığımız her sokakta zayıflayan örgütlülüğümüzü gördük. Kitleleri örgütleme, harekete geçirmedeki zayıflığımızın devrim bilinciyle ilişkisini düşündük. Şimdi sınırlı zamanların kaldığı 1 Mayıs çalışmalarımızda bu eksiklerimizi daha fazla kavrama ve müdahale etme çabasında olmalıyız.

Sınırlı sayıda bir güçle omuzladığımız, ciddi bir enerji ile yürüttüğümüz bu dönem faaliyetlerinde üzerine düşünmemiz gereken en önemli konu kitleleri örgütlemedeki yetersizliğimizdir. Sınırlı sayıda güçle faaliyeti omuzlamak bir övünç nedeni olmamalıdır. Aksine, kitleyi harekete geçirmedeki tutukluğumuzun ne kadar önemli bir sorun olduğunu düşünmeliyiz. Kimi dönem aksasa da süreklilik sağladığımız mahallelerde öne çıkardığımız, örgütlediğimiz kitle faaliyetini kitlelerin faaliyeti haline getiremediğimiz bir gerçektir. Okur olmakla sınırladığımız kitlenin bir adım öne çıkmasını nasıl sağlayacağız sorusunun yanıtlanamaması, kitleyi okur bizi de yayın dağıtımcısı olmanın ötesine taşımamaktadır. Rutine binmiş, ezber ettığımız bu çalışma tarzının sonucudur ki sınırlı sayıda güçle tüm bir faaliyeti omuzlamaya çalışıyoruz. Bu çalışma tarzının doğal sonucudur ki tekrara düşen, üretmeyen, çoğalmayan, ilerlemeyen bir konumda aynı sorunları çoğu zaman da benzer noktalardan tartışıyoruz. Bu bıktırıcı döngünün son bulması ancak gerçeğe doğru noktadan müdahale ile mümkün olacaktır.

Uzun dönemdir yaşadığımız bu sorunun özünde de daha önce de tartıştığımız gibi birincisi devrim bilincimizdeki kırılma, ikincisi ve buna bağlı olarak kitlelerin devrimdeki rolünü kavrayışımızdaki problemler var. Faaliyetimizin ana odağında olması gereken kitlelerin örgütlenmesi perspektifi mevcut durumda kitleleri örgütlemek değil çevremizde duran, etkinliklerimize katılan, gazetemizi alan bir yığın olarak görüyoruz. Onlar adına, onlar için yürüttüğümüz mücadelenin gelişim göstermemesi bu nedenledir. Sorunu aşmak için birincisi doğru bilinci elde edeceğiz, ikincisi pratik faaliyette bu doğruyu hayata geçireceğiz. 1 Mayıs çalışmalarımızı bu yaklaşımla ele aldığımızda hem hatalarımızı göreceğiz hem de doğru çalışmaya adım atacacağız. Kitlelerin somut sorunlarına temas eden bir anlayışla sadece genel bir A/P faaliyeti

değil, sistemle hesaplaşma nedenleri artan kitlenin ancak örgütlenmesi ile bu hesabı sorabileceğini anlamamız ve anlatmamız gerekir. Bugün yüzü bize dönen, bizimle çeşitli biçim ve nedenlerle bağ kuran kitlenin ileri taşınması ancak faaliyetlerimizin bir parçası olmalarıyla mümkün olacaktır. Bunu başardığımız çalışmalarımızda ise bu ilişki ve harekete geçişin örgütlenmesinde sorun yaşadığımız bilinmektedir. Bizimle hareket edenlerle ilişkimiz yürüttüğümüz çalışmaların sınırı kadar olmaktadır. Birlikte örgütlediğimiz faaliyeti onlarla değerlendirmek, süreklileşen politikleşen bir ilişki kuramadığımızda faaliyetin destekçisi olmaktan öteye taşıyamadığımız bir kesim yanı başımızda durmaktadır.

Sayı günlerin kaldığı 1 Mayıs’a giderken diğer faaliyetlerimiz gibi bu faaliyeti-mizde de sıraladığımız eksikliklerimizin üzerine gitmenin, örgütlenmenin ve örgütlemenin aracı haline getirmeliyiz. “Her işe koşma” pratiği yerine, öncelikli çalışma alanlarımıza yoğunlaşarak geniş A/P çalışmalarımızın kitle faaliyeti açısından önemini unutmuyarak faaliyetimize yoğunlaşmalıyız. Kitlelerin öfkesini düzen içine hapsedme çabalarına set olmak için gerçek kurtuluşun örgütlenmekten, özgürlüğün ise mevcut düzenin yıkılmasından geçtiğini anlatmalıyız. Kitleleri devrim perspektifi ile örgütlemenin engellerini doğru tespit ettiğimizde bu engellerin kaldırılması için doğru hamleler de yapabiliriz. Bunu başarmak için önce kendi gücümüze sonra kitlelere güveneceğiz. Hedefi belirlenmemiş, anı ve günü örgütleyen kendiliğinden çalışma tarzımızın yıkıcı sonuçlarını yaşıyoruz çoğu zaman. Takvimsel günlerin belirlediği rutin görevlerimizin yerine getirilmesi, görev savuşturma niyeti taşımaya da hedefsiz çalışmanın vardı bir sonuç olmamaktadır. Devrimci görevlerimiz günün ihtiyaçları kadardır ve bu her zaman sınırlıdır ve asla devrim bilinci-ne uymaz. Sınırların ortadan kalkması ancak devrim bilincimizin gelişmesi ile mümkündür ve bugün temel sorumuz budur. Bu bilinçteki geriliktir ki bizi günübirlik hareket tarzından çıkarmamakta, hedeflerimizi sınırlamakta, kendimizi ve kitleleri örgütlemekten alıkoymaktadır. Tüm çalışmalarımızı, en yüksek enerjimizi devrimi örgütlemenin adımları olarak kavrayalım, bu hedef için harekete geçelim.

Kitleleri Meydanların K

Uzun bir zamandır 1 Mayıs “işçi sınıfının mücadele ve dayanışma günü” olmaktan çok “geçistirme usulüyle kutlanan bir gün” gibi değerlendirilmektedir. Özellikle iş birlikçi sendikaların egemen sınıfların çıkarlarını gerçekleştirmenin de ötesine geçerek iktidarın politikalarına yamanma, ondan geçer not alma içeriğindeki yaklaşımlarıyla 1 Mayıs “kutlanamaz” hale getirilmektedir. Geniş emekçi kitleler bugün 1 Mayıs’ı kendilerinin bir günü olarak görmekten uzaklar. Aksine, bu geniş kesimlerin gözünde 1 Mayıs birer maşa gibi kullanılan sendikaların meşrulaşmasına hizmet eden bir güne dönüşmüş durumdadır. “İzinli kutlamalarla” bu imaj daha da güçlendirilmiştir. Bu duruma tepki gösteren, bu imajı yıkmak sorumluluğuyla hareket eden devrimci-demokratik hareketin mücadele ve dayanışma ruhuna sahip çıkarak 1 Mayıs’ı “izne ihtiyaç duymadan” kutlama tutumu ise ağır bir saldırıyla olanaksız kılınmaya çalışılmaktadır.

Bugün de işçi sınıfının mücadele ve dayanışma günü sınıfın tarihsel kazanımlarına yönelik saldırılarla eş güdümlü olarak “izinli” ve “izinsiz” denkleminde boğulmak istenmektedir. Biz “izin” saçmalığının açık bir baskı aracı olduğunu görerek işçilerin bu tuzağa düşmemesi gerektiğini söyleyebiliriz. Mücadele ve dayanışma günü olarak 1 Mayıs hakkında egemenlerin ya da egemenlere hizmet eden her türden iradenin reddedilmesi gerektiğini söylüyoruz. İşçi sınıfına ait bir günün nerede ve nasıl kutlanacağına gene işçilerin kendilerinin karar vermesi kadar tartışılmaz, doğal bir şey olmaz. Bunun tartışma konusu yapılmasının işçilere zulmetmekten başka bir anlamı olamaz. Bu zulmün nedeni de işçilerin birliğini, bütünlüğünü, bir sınıf gibi hareket etme yeteneğini engellemektir. Buna karşı durma iradesi göstermeyen hiçbir anlayış işçi sınıfından olamaz, işçi sınıfına hizmet edemez.

Sözünü ettiğimiz “izinli ve izinsiz” denklemindeki tartışmalar ve tutumlar mücadelenin ve dayanışmanın olanaksızlaşmasına hizmet etmektedir. Egemen sınıfların çıkarlarını gerçekleştirmek üzere gerçekleşen saldırılar karşısında işçilere kazandırılması gereken mücadele ve dayanışma ruhu, sınıfın parçalanmasına çanak tutmakla olanaksız kılınmaktadır. Bugün geniş işçi yığınları sınıfsal bir varlığın unsurları olduklarının dahi farkında değiller. Grev

çağrılarının sessizlikle geçirilmesi, yer yer ortaya çıkan lokal direnişlerin önemli derecede destek görmemesi, söz konusu sendikaların başarısına işaret eder. Elbette bu başarı sadece iş birlikçi sendikaların gayretiyle elde edilmedi. Reformist ve düzen partileri de işçi kitlelerinin mücadelesini ve dayanışmasını silikleştiren bir çizgide ilerleyerek bu başarının öznelere oldular. Geçen Yıl Saraçhane’de Taksim Sesleri Geçen seneden kalma “1 Mayıs’ta alan tartışması” devam etmekte. Taksim’e yönelen geniş bir kitlenin varlığıyla başlayan “Taksim’de olmak”, “Taksim’i kazanmak” konulu tartışma bir kez daha çeşitli akımların gerçek kimliğini ele veren bir içerik kazanmış durumda. Her zaman olduğu gibi bugün de “devrimci birlik ruhu” bir sınav ile karşı karşıya.

Bugün de önce kitlelerde somutlaşan ya da somutlaşabilir devrimci iradenin tespit edilmesi sorunuyla başlamalıyız tartışmaya. Kitlelere rağmen ya da kitlelerin gerçekleştiremeyeceği bir eylemin devrimci ruhu eksiktir görüşümüze bugün de sadıkız. Israrla kitlelerden gelen, kitleleri içine alan, onları eğiten pratiklere imza atmak gerektiğini savunuyoruz. Kuşkusuz, çok ender de olsa tamamen hareketsiz kılınan kitlelerin bilincine doğrudan dokunacak güçlü “öncü vuruşları” gerekebilir. Bununla birlikte kitlelerin hareket halinde olduğu koşullarda perspektifimiz kitlelerle birlikte ne yapılacağını belirlemek olmalıdır. Geçen yıl bu yaklaşımın altını doldurmaya gayret ettik. Bunu sürdürmeliyiz. Kitleler azımsanamaz bir düzeyde hareket halindedir. En son Saraçhane’de yaşananlar kitlelerdeki hareketliliğin devrimci bir arayış içerdiğini göstermiştir. Düzen içiliğe verilen tepki büyüktü, iktidarın gücüne boyun bükenlerle yol yürünemeyeceğine dair bilinç yüksekti. Bununla birlikte kendi bağımsız yolunu belirlemekte ve bu yolda yürümek konusunda kitleler sadece bir arayış içindeydi. Kitlelerdeki bu özellikleri görmek için Saraçhane’yi yeterli görmeyenler üniversite öğrencilerinin boykot kararını, devamında liseli öğrencilerin “öğretmenlerin görevden alınmasına” verdikleri tepkiyi göz önüne alabilirler. CHP hem salt tüketim boykotu tutumuyla hem de dar alan mitingleriyle fark ettiği bu büyük tepkiyi “devletin bekası doğrultusunda” kendi iktidarı için bir manivelaya dönüştürmek yönünde hareket ederek aynı gerçeğe “işaret etmiştir.” Hemen herkesin fark ettiği bu gerçeği görmemek bir inkârcılık

olabilir sadece. Devrimci ve demokratik bir hareketin bütün bu olguları gözden kaçırmaması, ihmal etmesi onun niteliğine dair ciddi bir tartışmayı getirir.

Bugün İstanbul özgülünde yer tartışmaları devam ediyor. Bunun önemsiz bir konu olduğunu, aslolanın işçi sınıfının bu büyük mücadele gününü kutlamak olduğunu söyleyenler her zaman vardı, bugün de. “Meydan fetişizmi” denerek küçümsenen “1 Mayıs meydanı Taksim Meydanıdır” görüşü gerçekte işçi sınıfına ait olanı, kazanılmış olanı istemektir. İşçi sınıfına aittir: Çünkü 1977’den itibaren bu meydanın rengi işçi kırmızısıdır. 1 Mayıs’ta tüm dünya çapında anılacak ne kadar değer varsa bu kırmızılık buluşmuştur. 1 Mayıs yasağı kadar Taksim Meydanı için konan yasak da bu yüksek bilince konan yasaktır. Ne 1 Mayıs yasağına uyduk ne de Taksim Meydanı yasağına uyarız. Bu ikisi arasında bir fark olmadığı öncelikle kabul edilmelidir. Ayrıca bu sene özgülünde geçen seneden bu yana devam eden bir Taksim eğilimi söz konusudur. Bu kitlesel bir eğilimdir. Kitlelerle buluşmuş veya kitlelerde yankısı olan bir hedefi ondan sakınmak halka rağmen devlet anlayışına taviz vermekten öte bir anlamı olabilir mi? Bu genel durumu ortaya koymadan ve tartışmadan ilerlemek mümkün olmayacaktır.

1 Mayıs’ta 1 Mayıs tartışmalarını değerlendirirken bir önceki 1 Mayıs pratiğini ve tartışmalarını hatırlamadan edemeyiz. Çünkü bugünkü tartışmalar geçen senenin devamı niteliğindedir. Saraçhane yerine yüzün daha net biçimde Taksim’e çevrildiği bir toplanma yerinin saptanmasından sonra burada ısrarcı olmak gerektiği düşüncesindeydik. Bu ısrar hem devrimci hareketle, daha da önemlisi işçi sınıfının bağımsız hareketi ile arasına mesafe koyanların 1 Mayıs’ı kendi denetimlerine alma çabasına karşı bir tutumdur hem de yer tartışması ile yaratılan bulanıklığa izin vermemek amacı içeriyordu. Sonuçta ileri kitlenin haklı ve doğru Taksim isteğine uygun davranma ve bu kitleyle hareket etme amacımız da bu yolla gerçekleşecekti. Aynı sonuç başka bir biçimde gerçekleşti. Beşiktaş toplanma kararı alınan kapsamlı önlemler sonucunda olanaksız hale gelince devrimci hareketin ortak tavrı da önemli derecede boşa düşmüş oldu. 1 Mayıs’ı devrimci bir yönelimle kitlelere taşıma anlayışına uygun biçimde son seçenek olarak Saraçhane’de karar kıldık. Son

gün alınan bu karar nispeten; ama o gün bakımından kesin olarak doğru bir karardı. Nitekim Saraçhane Taksim iradesinin en somut ve güçlü biçimde sergilendiği alana dönüştürüldü. Bunda bizim payımız kısmîdir. Asıl pay ileri kitlelerdeki istemdir. Bu istemin bugün de devam ettiğinden kuşkusu olanlar kitlelere kulaklarını tıkamış olmalıdırlar. Bizim için ve kitlelerin ileri kesimleri için de Saraçhane’de buluşarak Taksim’e yönelmek, Taksim talebini söz konusu ileri kitleyle ortak biçimde duyurmanın yarattığı gücü bugün de göstermenin yolunu bulmalıyız. Taksim’e yönelim o gün belirleyici öge olarak vurgulanabilirdi bunun bugün de mümkün olduğunu söylüyoruz. Çünkü geçen seneden bu yana temelde pek bir değişim yaşanmadı. Aksine, yasaklı alan olarak Taksim Meydanı bugün daha güçlü bir irade tarafından sa-

hiplenilmekte, tartışmasız bir hedef olarak gündeme gelmektedir. Bu güçlü bir inisiyatifdir. Bugün de 1 Mayıs kutlamalarının kitle inisiyatifine dayanan, kitlelerden güç alan bir yaklaşımla ele alınması gerektiğini savunuyoruz. İleri kitlelerle Taksim doğrultusunda buluşmak mümkün. Bunun için daha baştan yüzümüzün Taksim’e dönmüş olması gerekiyor. Bu bakımdan yakın zamanda “güçlü” bir şekilde gündeme getirilen Kadıköy bu gerekliliğe tam bir saldırdır. Kadıköy için devletten izin alabilme umudunu da içeren bu tutum Taksim inisiyatifine açık bir darbe vurmuştur. Geçen sene bu darbe Saraçhane ile vurulmak istendi. Saraçhanenin konumu buna bir nebze izin verse de parmaklar ve diller yüreğin işaret ettiğine yöneldi, Saraçhane Tak-

zıllığıyla Birleştireceğiz

sim'e ses oldu. Bu ses bunca baskıya ve zulme artık tahammülü kalmamış geniş bir kitlenin sesidir. Sadece Partizan'dan gelmedi bu ses ya da birilerinin söylemiyle kitleden kopuk, marjinal grupların sesi değildi bu. Sonrasında da yakın zamandaki eylemlerde de genişçe bir kesim Taksim'e işaret etti. Bunun açık bir nedeni var: Çünkü Taksim bir özel mülk olmadığı gibi devletin insanlara dilediğince açıp kapatacağı bir meydan da değildir, orası halka aittir, halkın meydanıdır. Ne yasalar ne tarih ne kitleler söz konusu yasağı haklı çıkartmaktadır. Devlet yasaları da çiğneyerek buraya kapatmaktadır. Hak arayışına giren, özgürlüğü önündeki engellere tahammülü kalmamış herkes bu yalın gerçeğe işaret etmektedir. Eğer bugün

“Z Kuşağı” adı verilen ve apolitik olmakla, umursamazlıkla, üşengeçlikle tanımlanan genç

kesimin çok güçlü ve ısrarlı bir şekilde hak arayışında olduğunu tespit edebiliyorsak aynı

kesimin Taksim için de harekete geçebileceğini ve hatta geçmekte olduğunu görebiliriz. Bugün yüzümüzü Taksim'e dönmekte ısrarlı olmak gerektiğini bu gerçekten hareketle de söylüyoruz. Bu, salt “Taksim Kızıldır, Kızıl Kalacak” ısrarcılığı değildir, kitlelerin ileri kesimlerinin yönelimine uygun olduğu için geçerli ve savunulması gereken görüştür. Taksim'i kazanmak için “kitle inisiyatifini kazanmak” zorunda olduğumuzu bir kez daha ifade etmeliyiz. Meydanın kızılığını kitle inisiyatifıyla birleştirmedikçe bu yolda olacağımız açıktır. Geçen sene Saraçhane'deyken bu yoldaydık, ondan önce Maltepe'deyken de. Kitlelerin ileri kesimlerinin yanında

olup yürümekte ısrar edeceğimiz yol bu yoldur.

HAK ARAYIŞI BİLİNÇ VE İRADE ÜRETİYOR

Her şey şunu göstermektedir: Kitleler yoğun bir demokrasi ve ifade özgürlüğü arayışındadır ve devlet de bunun getireceği “ölümcül” sonuçların farkında olarak bunu bastırmanın, buna aman vermemenin peşindedir. Hiç kuşkusuz devlet ile kitleler arasındaki bu çelişkinin baskın yönü henüz devlettir. Çünkü o örgütlü ve çok destekli bir yapıya sahiptir. Kitleler ise belki de hiç olmadığı kadar örgütsüz ve rotasız bir durumdadır. Bu nedenle konu ettiğimiz çelişki, yoğunlaşmakla birlikte kitleler lehine sonuçlar üretmekten henüz uzaktır. Tavrımızı belirlerken hem güçlü devrimci arayışı dikkate almalıyız hem de çok derin örgütsüzlük sorununu. Devletin yoğun baskısını ve pervasız saldırılarını dikkate almadan hareket etmek kitleleri savunmasız bir maceraya çağırarak anlamına gelir ki buna onların riayet etmesini beklemek hayalcilik ötesidir. Bizim öne süreceğimiz politika kitlelerin arayışına yanıt vermek ve aynı zamanda bu yanıtın gerçekleşebilir bir nitelikte olduğunu göstermek olmalıdır. 1 Mayıs'ta Taksim'de olmak hedefi, yüzünü Taksim'e dönme yaklaşımı belirleyici bir tutumdur. İstanbul'da 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama talebi ileri kitlenin açık ve net talebidir. Neredeyse hiçbir siyasî oluşum da bugüne dek bu açık ve net talebi inkâr edememiştir. Buna sırtını açıkça dönenler olmakla birlikte utangaçça yüz çevirenler de oldu kuşkusuz. Gene de “zorunluluktan” vurgusu ile gerçekleşti bunlar. Neden zorunluluktan söz ediliyor? İzin verilmediği için mi ya da “terörize edilir” korkusundan mı? Farklı tarafların farklı yanıtları var. Hepsinin ortak noktası kabul edilsin ya da edilmesin “kendi denetimlerinde olmayan 1 Mayıs” endişesidir. Çoğunlukla dar grupçu olan bu siyasî yapılar en nihayetinde devletin himayesini kabul etmekle güvenilmezdirler. Bunlarla aramızda kalın bir çizginin var olması açıktır ki olağandır.

Tüm bu dar grupçu ve devlet himayesini kabullenmiş yapılardan farklı bir yolda olmamız gayet normaldir. Bunu değiştirmek gibi bir ihtiyacımız yok ve olmayacaktır. Şimdi görevimiz ileri kitlelerde gelişen ve karşılık bulan Taksim hedefini somutlaştırmak olmalıdır. Taksim yasaklı bir alan olduğuna ve çok kapsamlı önlemlerle kitlelere,

halka kapatılacağına göre biz Taksim talebinin doğruluğunu ve sürdürülmesi gerektiğini nasıl savunacağız? Temel soru budur.

Bunun somut koşullarla ilgili olduğu açık. Söz konusu kitlelerin olduğu alanlara, örgütlenmelere, buluşmalara katılmak burada belirleyicidir. Açık ki bunun söz konusu kitle ile tartışılması gerekmektedir. Taksim'in bir ortak talep olduğunun açıkça ortaya konması ve tartışılması birincil koşul olarak gerçekleşmelidir. Ki zaten böyle bir tartışmanın bir ölçüde gerçekleştiği bilinmektedir. Bu tartışmalarda bulunmak ve “Taksim halkındır, yasaklanamaz”, “Taksim'i istiyoruz ve Taksim'e yürüyeceğiz” kararlılığı içinde kitlelerin eğilimini güçlendirme sorumluluğunu taşımak gerekir.

Mahallelerde yapılan 1 Mayıs çalışmalarında Taksim isteğinin güçlü olduğunu, iktidar odağı başta olmak üzere tüm egemen güçlere bu isteğin karşılanması bir zorunluluk olduğunu hissettirmek gerektiğini özellikle anlatmalıyız. Kitlelerde birlikte hareket etme koşulunun olmadığı yargısı egemendir. Bilmeliyiz ki son Kadıköy tercihiyle bu yargı güç kazandı. Bu yargıyı kırmanın koşulu birliği, sözünü ettiğimiz siyasî yapıların değil kitlelerin gerçekleştirebileceğini onlara anlatmaktır. Üniversite gençliği ve hatta son dönemde de liseli gençlik birlikte hareket etmenin ne derecede olanaklı olduğunu gösterdiler. Bu birlik ortak taleplerle, ortak sorunlar karşısında gelişen ortak tepkiyle gerçekleşmektedir.

Son dönemde üniversite gençliği gibi siyaset yapma ve hakkını arama bilinciyle hareket eden bir liseli gençlik hareketi gelişmiştir. Bu gençlik kesiminin de 1 Mayıs'ta söz hakkı olduğunu savunmalıyız. Onların taleplerini dile getirmenin sorumluluğuyla işçi sınıfının kapsayıcı ideolojisini ve siyasetini ortaya koymak bugün çok değerli, hatta olmazsa olmaz politika olarak kavranmalıdır.

PROLETER İDEOLOJİNİN AÇTIĞI YOL KAPSAYICIDIR

1 Mayıs'ın tarihçesi işçi sınıfının kurtuluşu yolundaki her adımın tüm insanlığın ortak sorunlarının çözümünü içerdiğini gösterir. Kadınlar da, gençlik de, ezilen milliyetler de işçi sınıfının kurtuluşu yolunda özgürlüklerini kazanacaktır. Bu nedenle “sınıfın kavgasında olmak” insanlığın kavgasında olmakla eş değerdir. Ezilenlerin ortak sorunu egemenlerin halkları hiçe sayan tahakkümüdür.

Proleter ideoloji düşman ile halk arasındaki çelişkilerde zora başvurma kaçınılmazlığını savunur; bununla birlikte halkın kendi içindeki çelişkilerde ise ikna yönteminin geçerli olduğunu ileri sürer. Halk içindeki çelişkiler somut ilerlemeler eşliğinde çözüme kavuşabilir çelişkilerdir. En nihayetinde özel mülkiyetçilikle toplumsal mülkiyet arasındaki çelişki toplumsal mülkiyetin tüm insanlar için yeterli bir seviyeye gelmesiyle çözüme kavuşabilecektir. Sosyalizm ve komünizm düşmanlarının çoğunlukla ileri sürdükleri bir argüman olarak “yoksulluğun ortaklaşması ya da toplumsallaşması” değildir sosyalizm ve komünizm. Salt bu açıdan bir tanım yaparsak eğer sosyalizm ya da komünizm tüm bireylerin ihtiyaçlarının karşılanmasına hizmet eder. Bu nedenle komünizm dünyasının girişinde “herkese ihtiyacına göre ve herkesten emeği kadar” yazılacaktır denmiştir. Sosyalizm “herkese emeği kadar” ilkesiyle hareket ederken komünizmde ulaşılacak düzeye doğru ilerlemenin yoluna işaret eder. Özetle ne sosyalizmde ne de komünizmde toplumsal mülkiyeti yoksulluğun toplumsallaşması olarak gerçekleştirecektir. Aksine toplumsal mülkiyet bireysel mülkiyete olan ihtiyacı kaldırdığı için gerçekleşebilir bir mülkiyet biçimi olacaktır.

Sadece mülkiyet rejimi açısından bakıldığında dahi halk içindeki çelişkilerin çözüm yolunun ne olduğu görülebilir. Dolayısıyla işçi sınıfında somutlaşan toplumsal mülkiyet anlayışının gene halktan; ama farklı sınıfları kapsayarak gerçekleşeceğini kavramalı ve anlatmalıyız.

Komünistler farklı siyasî hareketleri kitleleri manipüle ettikleri derecede, onların mümkün birliğini ve ortak hareketini parçaladığı oranda hedefe koyarlar. Bugün ortak ve açık Taksim hedefini yadsıyan tüm siyasî hareketler veya kararlar bu bakımdan halkın iradesini bölen durumundadırlar. Biz bu gerçek ve büyüyen iradenin önünü açmaktan yanayız ve sorumluluğumuzu buradan tanımladık. Kitlelerle buluşarak, Taksim'i mümkün her yerde gündem haline getirerek bu sorumluluğu yerine getireceğiz. Taksim'e yüzümüzü ne derecede dönebilirsek onu o kadar kazanmış olacağımıza inanıyoruz. Tüm bileşenleri ve kitlelerin ileri kesimlerini bunu başarmaya, bu yolda yürümeye çağırıyoruz...

DİLİ İŞGALDEN AZAD: HİCRET DEĞİL TEHCİR

Arapça h-c-r kökünden gelen **hicret** ayrılmak, yerinden olmak anlamlarını taşır. Kelime, İslam tarihinde Muhammed'in, ilk Müslüman topluluğuyla Mekke'den Medine'ye yaptığı göçle zihne kazınmıştır. Burada hicret, zulmün dayattığı zorunlulukla inanç uğruna bilinçli bir yön değiştirme eylemine karşılık gelir. Bu yön değişikliği bir kaçış değil, zaman baskısına karşı bir hamledir. Tarihsel anlatı içinde bu hamle inanç temelinde şekillenecek bir toplumsal düzenin ilk adımı, kolektif bir karşı koyuş olarak ortaya konmuştur. Muhammed, Medine'ye göç ederek sadece zulümden uzaklaşmamış, aynı zamanda İslam toplumunun temel taşlarını döşemiştir. Dolayısıyla hicreti, zorunlu göçten ya da sürgünden ayıran temel unsur, failin özne olmasıdır.

Oysa aynı hicret kavramı bugün, Filistin halkının toptan yerinden edilmesini **aklamak** üzere yeni bir ideolojik işleve büründürülüyor. Söz konusu olan, iradî bir yön değişimi, daha iyi bir yaşam için ortaya konan bir yönelim değil; bir halkın emperyalistler, Siyonistler ve iş birlikçileri tarafından fiziksel, sosyal ve sembolik anlamda haritadan silinmesi sürecidir. Filistin'de yaşanan tam da budur: Tarihin enkazına gömülmeye çalışılan bir halkın hem fiziksel hem de anlatsal düzlemde sürgün edilmesi. Filistin bugün direnişin adı olduğu kadar zamana sıkışmış bir sürgünün, felaketin, soykırımın, etnik temizliğin adıdır. Bu topraklarda olan biten, yalnızca bir askerî işgal değil yerleşimci sömürgeciliğin onlarca yıllık tezahürüdür. 1948'de başlayan ve hâlâ süren bu işgal, sadece toprağın değil, hafızanın, temsilin ve geleceğin gasbidir.

Filistin halkı bugün kendi toprağından sökülüp atılıyor. Bombalarla, açlıkla, su-suzlukla, sağlık hizmetinden mahrum

birakılarak, yaşam alanları sistematik biçimde yok edilerek göçe zorlanıyor. Refah ile Han Yunus arasında kalan bölgenin tamamen işgal edilmesiyle birlikte sivillerin kaçabileceği hiçbir güvenli alan kalmadı. Refah kenti, işgal devleti tarafından "güvenlik bölgesi" ilan edildi. 18 Mart'tan bu yana yoğunlaşan saldırılar, yalnızca askerî hedeflerle sınırlı değil. Hastaneler -Vaftiz, El-Ahli, Kuveyt- ardı ardına vuruluyor, okullar yıkılıyor, sivil savunma çalışanları ve demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri hedef alınıyor. Gazze'de eğitim fiilen sona erdi, Batı Şeria'da ise UNRWA'ya ait okullar kapatılıyor, Kudüs'te binlerce çocuk eğitim hakkından mahrum. Gazze halkı ağır bir kuşatma altında varlık-yokluk mücadelesi veriyor. Bu durumu "hicret" olarak adlandırmak ise yalnızca bir kavram hatası değil, siyasî bir tercihtir. Çünkü bir olgunun adı onun toplumsal ve politik anlamını belirler. Filistinlilerin yaşadığı, "göç" ya da "hicret" değil; zorla yerinden edilme, etnik temizlik, hatta soykırımdır. Ve bu gerçekliği başka kelimelerin ardına gizlemek, sadece yaşananları görünmez kılmakla kalmaz, aynı zamanda bu suçlara ortaklık eder. Bugün Filistinliler göç etmiyor; kaçırılıyor, sürülüyor, topraklarından koparılıyor. Buna "hicret" diyenler failleri aklarken zorla yerinden edilmeyi bir tercihmiş gibi meşrulaştırıyor. Oysa gerçek apaçık ortadadır: 7 Ekim'den bu yana süren saldırılar, yalnızca Siyonist rejimin değil, ona sessiz kalan ve lojistik destek sunan tüm uluslararası aktörlerin de sorumluluğundadır. TC de bir yandan "Filistin halkının yanındayız" demeye devam ederken öte yandan işgal devletine mühimmat, petrol, inşaat malzemesi ve istihbarat desteği sağlamayı sürdürerek çelişkili ve ikiye bölünmüş politikasını sürdürüyor, Siyonizm'in bölgedeki en büyük müttefiki olma pozisyonunu koruyor.

İktidarın bu ikiye bölünmüş politikası karşısında düzen muhalefeti de Filistin'in yanındaymış gibi görünerek Gazze için Taksim'e yürüme çağrıları yapıyor. Özgür Özel "Trump'ın Gazze'deki kumarhaneler projesine 'hicret' deyip Hz. Muhammed'i katıyorsunuz yazıklar olsun!" açıklaması yapıyor. Filistin mücadelesi de düzen muhalefeti tarafından iç politikada iktidarı sıkıştırmanın bir aracı haline geldi. 7 Ekim Aksa Tufanı'nın ardından İmamoğlu'nun " Hamas İsrail'de bizi çok üzen bir saldırıya imza attı. Hamas bizim nezdimizde terör örgütüdür. " açıklaması yapmıştı. Bugün Filistin kurtuluş mücadelesinin sesini yükselttiğini iddia edenlerin 7 Ekim'de İsrail için üzüldüklerini unutmuş değiliz. Kudüs eylemleri ardından CHP'nin Netanyahu'ya geçmiş olsun dileklerini ilettiği mektubu unutmuş değiliz. Filistin mücadelesi iç politikada kullanışlı olduğu oranda sahiplenilecek bir araç olmaktan çıkarılarak anti emperyalist mücadelenin yükselen bayrağı olarak sahiplenilmelidir.

Emperyalizm topyekündür: Bugün tüm dünya halkları için ekonomik, politik, askerî, kültürel, psikolojik sonuçlar doğurmaktadır. Bugün Filistin halkının sürgün edilmesinin, zorla yerinden edilmesinin, soykırımın meşrulaştırılması tüm dünya halkları üzerine yağacak zulmü de sürgünü de meşrulaştırmanın bir aracıdır. Emperyalizm topyekündür: Ona vurulacak herhangi bir darbe, darbenin etnik ve coğrafî kökeni ne olursa olsun tüm uluslar içerisindeki anti emperyalist unsurlar için bir zafer olacaktır. Bu bilinç ile Filistin mücadelesini sahiplenmeli, bu bilinç ile Filistin halkının gerçek dostları olarak alanları doldurmamız. Bugün üzerimize düşen görev TC'nin iş birlikçiliğini teşhir etmekse teşhir etmeliyiz, işgal devletine soykırımda kullanılacak askerî mühimmat taşıyan gemileri durdurmaksa bu gemileri durdurmalıyız.

Kenyalı yazar Ngũgĩ wa Thiong'o, "Sömürgeci Azad" adlı eserinde dili yalnızca bir iletişim aracı olarak değil, aynı zamanda egemenlik ve tahakkümün en etkili aygıtı olarak tarif eder. "Kanımca dil, ruhun gözünü bağlayan ve onu tutsak eden en önemli vasıta"dır" derken sömürgeciliğin en sinsi gücüne dikkat çeker: anlamı işgal

etmek. Egemen için dile hükmetmek, yalnızca coğrafyaları değil, hafızaları da fethetmektir. TC pratiği, bu zihniyetin sayısız örneğiyle doludur. Bugün Gazze'deki zorla yerinden edilmeyi, halka sistematik saldırıyı ve altyapının bilinçli yıkımını "hicret" diyerek meşrulaştıranlar dün Türkiye Kürdistanı'nda köylerin, dağların, nehirlerin kadim isimlerini zorla Türkçeleştiren, dilleri ve kültürleri silenlerle aynı tarihsel hattadır. 2000 yılında onlarca siyasî tutsağın yakılarak katledildiği hapisane saldırısına "Hayata Dönüş" adını koyan da aynı egemen akıldır. Gerçekliğin adını çarpıtarak faili görünmezleştiren, mağduru suçlu gösteren bu dil doğrudan doğruya bir şiddet biçimidir. Ngũgĩ'nin uyarısı burada yankılanır: Dil, egemenin elinde yalnızca hakikati eğip bükmekle kalmaz, aynı zamanda halkların bilincini, hafızasını ve isyanını tutsak eder. Bugün eşyanın adını doğru koymak, bir tercih değil, hakikatin yüklediği politik bir sorumluluktur. "Hicret" söylemi, devletin zor aygıtlarıyla (ordu, polis, sınır rejimi) eşzamanlı çalışan ideolojik aygıtların (medya, dinî söylem, müfredat) dil üzerinden inşa ettiği hegemonik kurguya dahildir.

Filistin halkı kaçmıyor; zorla kaçırılıyor. Göç etmiyor; yerinden ediliyor. Bunu "gönüllü hicret" olarak sunanlar hem faili tanımsızlaştırıyor hem direnişi yok sayıyor hem de halkın hayatta kalma çabasını ilahî bir plana indirerek sorumluluktan kaçıyor. Ama bu kaçış sonsuz değildir. Gerçek, eğilip bükülse de bir yerde patlak verir. Bu bir hicret değil, bu bir soykırımdır. Bu ses dünyanın dört bir yanında yankılanmaktadır. Bu, planlı bir etnik temizliğin, emperyalist destekle yürütülen organize bir sürgünün adıdır. Siyonizm'in kurduğu bu ölüm rejimi, insanlığın gözleri önünde bir halkı haritadan silmeye çalışmaktadır. Bu dil, bu kurgulanmış yalan, yalnızca Filistin'i değil, bütün ezilen halkların sesini susturmayı hedeflemektedir. O yüzden, şimdi kelimelerin zincirini kırmak, hakikatin adını doğru koymak ve bu zorbalığa karşı ayağa kalkmak gerekir. Bu, yalnızca Filistin'in değil, dünyanın dört bir yanında emperyalist sömürgeciliğe karşı duran herkesin; ezilenlerin, işçilerin, halkların ortak meselesidir. Hakikat de bir kavga alanıdır. Ve bu kavgada tarafımız Filistin'dir.

İŞGALCI İSRAİL'İN GÜÇLENME VE HÂKİMİYET HEDEFİ

Siyonist İsrail'in ABD ve İngiltere merkezli politikalarla on yıllardır devam eden Filistin işgali, soykırım ve insansızlaştırma hedefli saldırıları, 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana çok daha yoğun ve saldırgan biçimde sürmektedir. Gazze Şeridi'nde Refah'la Han Yunus şehirleri arasındaki koridoru tamamen işgal eden ve Refah şehrini güvenlik bölgesi ilan eden işgal ordusu Gazze'nin birçok noktası için de tahliye emirleri çıkardı.

Filistin'in işgali ve Filistinlilere yönelik soykırım sürerken işgal devleti askerî ve siyasî varlığını burayla sınırlandırmayarak emperyalizm, yıllardır gözünü diktiği Orta Doğu ve Akdeniz başta olmak üzere farklı coğrafyalardaki varlığını pekiştirmek istemektedir. Emperyalizmin mali ve siyasî krizi, bölgesel savaşları tetiklerken; bu çatışmaların altında yatan çıkar rekabeti, farklı devletlerin sürece aktör olarak dahil olmasına zemin hazırlamaktadır. Bu çok aktörlü yapı, özünde ABD desteğini arkasına alan Siyonist İsrail'in sürece daha doğrudan ve yoğun biçimde müdahil olmasının da önünü açmaktadır. Ancak baştan söylemek gerekir ki İsrail'in bu müdahaleleri kendisine dolaylı-dolaysız destek veren emperyalist güçlere nazaran daha "coşkulu" olmaktadır. Siyonist İsrail, sadece Filistin işgalinde dahi ABD ve AB emperyalistleriyle birlikte Lübnan, Yemen, Katar, İran gibi birçok alanı kapsayan bir siyasî yönelim ve bununla birlikte askerî varlığını güçlendirme arayışındadır. Bugün bu arayış ve yönelim kendini Suriye ve Lübnan'da göstermektedir. İsrail, bu bölgelerde kalıcı bir askerî varlık oluşturmak üzere üsler kurmaya devam ederken yine Katar dahil birçok devletin katıldığı, Akdeniz'de gerçekleşen askerî tatbikatlar bu varlığın karşılık bulmaya başladığı anlamına gelmektedir. Yine ateşkes çağrıları ve söylentileri esasta Siyonist İsrail'in çıkarlarını kapsayacak

şekilde geliyor. Ancak Filistin'i insansızlaştırma politikaları aynı zamanda bölge devletler için de bir "sorun" olmaya başlamıştır. Son olarak Kahire'de bir araya gelen Mısır, Ürdün ve Fransa liderlerinin yaptığı ateşkes çağrısında Mısır ve Ürdün'ün, kendi iç güvenliklerini tehdit ettiği gerekçesiyle Filistin'den bir göç alma ihtimal ve riskine karşı yoğun bir diplomatik çaba sürdürdükleri görülmektedir. Son süreçte ise bu çıkar çatışması İsrail ve TC arasında olmaktadır. Suriye'de iki işgalci güç olarak yaşanan bu çatışmada, işgalci İsrail'in Suriye'de TC'nin kurmak istediği askerî noktaları engellemek için saldırıları gerçekleşti. Suriye'de kurulan yeni yönetimle iyi ilişkileri bulunan TC'nin burada askerî varlığını sürdürme ve daha kapsamlı hale getirme yönelimi bir süredir tartışılmaktaydı. Aynı süreçte Suriye içinde yeni tampon bölgeler oluşturarak Golan Tepeleri'ndeki hakimiyetini genişleten siyonist İsrail'in aynı zamanda Suriye'nin var olan askeri kapasitesini de zayıflatmak istediği görülmektedir. Tam bu süreçte Suriye ile askerî işbirliği konusunda görüşmeler yapıldığını açıklayan TC'nin bölgede kurmayı planladığı askerî üssü de kapsayan alanlara İsrail tarafından saldırı düzenlendi. Esad hükümetinin devrilmesinin ardından bölgedeki "kimyasal silahların farklı silahlı grupların eline geçmesini engellemek" iddiasıyla Suriye'ye saldırılarını başlatan İsrail için bu gerekçe bölgede daha egemen bir güç olma isteğini gölgeleyememektedir. Yani "çeşitli silahlı grupların pozisyonlarını güçlendirme kaygısı" esasa Siyonist İsrail'in Suriye'deki pozisyonunu güçlendirme kaygısından ibarettir. Yine işgalci kaygılarla Suriye'de adımlar atan TC'nin pozisyonu da İsrail ile arasında böyle bir gerilimi tırmandırmaktadır. Her ne kadar TC cephesinden herhangi bir çatışma istenmediği dillendirilse de TC'nin Suriye'ye dönük yoğun askerî gündemi İsrail ve TC'yi daha fazla karşı

karşıya getirecek bir zemin yaratacaktır.

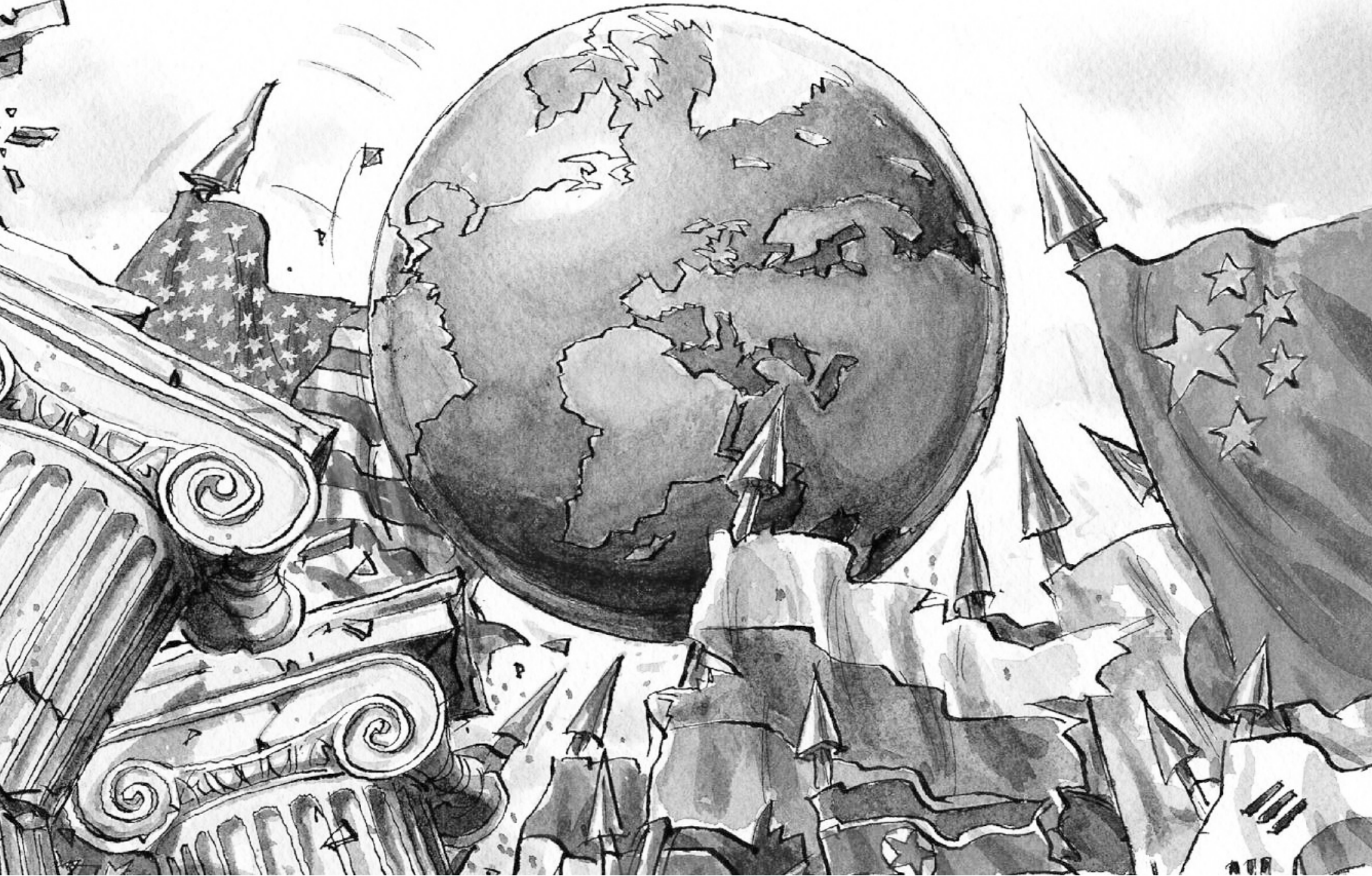
Yine Ekim 2024'ten beri işgal ve saldırıların sürdüğü Lübnan'daki durumu ve konumlanışı da kendileri için önemli olmaktadır. Golan Tepeleri'ndeki hâkimiyeti ve ateşkeske rağmen Lübnan'da sivillerin katledildiği saldırıları gerçekleştirmeye devam eden İsrail'in bu saldırılarına karşı Hizbullah tarafından Lübnan hükümetine bu saldırganlığa müdahale etme uyarısı gerçekleşti. Lübnan hükümetinin buna karşı tavrı ve konumlanışının ne düzeyde olacağından bağımsız olarak dahi Lübnan'ın stratejik konumu, işgalci İsrail'in buraya yönelik saldırılarını sürdürmesini de beraberinde getirecektir. Çeşitli gerekçelerle buradaki varlığını güçlendirmek genel olarak bölgedeki konumunu da etkileyecek bir yönelim olmaktadır.

İsrail'in hâkimiyetini artırmak istediği bu ülkeler dahil genel bölgeyi kapsayan kamplaşmada etkin ve görece daha güçlü olan İran'la olan çatışma ise esasta İran'ın nükleer programı üzerinden yürümektedir. Bir yandan ABD ve İran cephesi, İran'ın nükleer programı meselesinde yeni anlaşma yapmak için görüşmeler sürdürürken bir yandan da bir önceki (2018'de İran ve çeşitli devletlerin imzaladığı) anlaşmadan çekilmenin ve onu geçersiz kılmanın adımları atılmaktadır. Bu adımlar özellikle ABD ve İsrail için "yeni görüşmelerin başarılı olmadığı" takdirde İran'a dönük askerî yanıt verme tehdidini barındırmaktadır. İsrail ve ABD tarafından İran'a dönük bu tehditler sürerken Akdeniz'de askerî yığınak da artmaktadır. Buna karşı İran, Türkiye dahil ABD üssü olan bölge ülkelerine nota vererek bu ülkeleri hava sahalarını İran'a karşı kullandırtmamaları yönünde uyardı. İsrail'in bölgeye yönelik askerî ve siyasî varlığını büyütürken sürdürme çabası böyle sürerken özellikle ABD'nin sürece ilişkin belirleyiciliği de gözden

kaçırılmamalıdır. Filistin'e yeniden askerî destek sunan Yemen'e yönelik saldırılarını yoğunlaştıran ABD'nin hedefinde sivil altyapı ve füze rampaları yer almaktadır. Burada Yemen'in askerî altyapısını çökertme amacı güdüldüğü kesindir ve bu kendi askerî güçlerinin varlığını daha da güçlendirecektir. İşgal devletine yeni bir silah sevkiyatına onay verilmesi, ABD'den işgal devletine F-35 parçaları taşıyan Maersk gemisinin yola çıkışı bu askerî saldırganlığın daha da artacağına göstergesi olmaktadır. Yine Trump'ın mayıs ayı içinde Türkiye'yi ziyaret etme ihtimalinden de söz edilmektedir. Bu durum özellikle Siyonist İsrail'in Gazze'deki etnik temizlik planı ve baskısının sürdüğü bir ihtimalde yoğun tepkileri de doğurabilecektir. Fakat esasta Suriye üzerinden gelişen TC-İsrail gerginliğinin geleceğini etkileyecek bir ziyaret de olacaktır.

Sonuç olarak, dünya ölçeğinde emperyalizmin yaşadığı kriz bölgesel savaşları böyle tetiklerken her bir emperyalist devlet ve uşakları kendi güçlenmelerini ve zenginleşmelerini sağlama kaygısıyla hareket etmektedir. Emperyalizm ve proleter devrimler çağında bu kan emicilerin zenginleşme politikaları her zaman dünya halklarında yoksullaşmayı derinleştirmiştir. Emperyalist ve uşak devletlerde krizlerin işsizlik, yoksulluk, hak gaspları olarak yansıma bulduğu süreçte işgal ve savaş altında ezilenlerin payına bunların yanında katliam ve zulüm de eklenmektedir. Fakat dünya halklarına yoksulluk ve zulümü reva görenlerin sonunu getirecek olan da bu halk kitleleri olacaktır. Emperyalizme karşı mücadelenin örgütlü ve topyekûn sürmesi, emperyalizmin postali altında ezilen ülkelerin devrim mücadelesini büyütme bugün en önemli görevimizdir. Bu göreve sıkıca sarılmak, emperyalizmi tarihin çöplüğüne postalayan alt üst oluşu sağlamanın yegâne yoludur.

EMPERYALİST ÇELİŞKİLER VE HALKLAR İÇİN BÜYÜYEN TEHLİKE

2025 yılı itibarıyla emperyalist sistem, içsel çelişkilerinin derinleştiği, ticaret savaşlarının şiddetlendiği ve halk sınıflarının daha da yoksullaştığı bir döneme girmiştir. ABD ve AB ile Çin ve Rusya emperyalistleri arasındaki rekabet, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda siyasi ve askerî alanlarda da yoğunlaşmaktadır. Bu durum, kapitalist sistemin aşırı üretim krizinin bir yansımasıdır ve giderek büyümektedir.

KORUMACI POLİTİKALARLA HALKA SALDIRILAR

ABD Başkanı Donald Trump'ın ikinci döneminde, ABD'nin korumacı ticaret politikaları beklenmedik düzeye yükseltildi. İç pazarı korumaya dönük bu politikalar, özellikle Çin'e karşı Biden döneminde de sert bir yaklaşımla zaten uygulanmaktaydı. Trump ise gümrük vergilerini beklenmedik derecede ve

bir anda yükselterek "açık bir ticaret savaşı" ilan etti. Bunu ticaret açığı yaşadığı başka ülkelere karşı da uygulamayı istese de şimdilik şartlar buna olanak vermedi. Çin ise açıkça "ticarî alandaki düşman" olarak hedefte tutulmaya devam etti. Çelik, alüminyum ve tarım ürünlerine yönelik ek gümrük vergileri, ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşını tırmadı. ABD bu hamlelerle müttefiki olan AB'li emperyalistleri de karşısına almış oldu. AB'li emperyalistler ABD'yi karşısına almasalar da ona güvenmediklerini gösteren bazı söylemlerle kendileri için kısmen özel bir rota çizceklerini ortaya koyarak bu süreci geçiştirme yoluna gittiler. Ne de olsa "ticaret savaşı"nda başrol oynayacaklar; ama iki büyük gücün kapışmasında "belirleyici olabilecek" yan rolle bu süreçten yararlanabilecekler. Nitekim Çin gümrük vergilerine karşı güçlü reflexler göstererek söz konusu

ticaret savaşında tabloyu daha görünür bir hale getirdi. Bu arada AB'ye de müttefiklik önerdi...

ABD'nin esas olarak Çin'i hedef alan; ama aynı zamanda müttefiklerine de ayar vermeyi, hizaya getirmeyi içeren ekonomik politikalarının dünya ekonomisinde etkisi çok sert oldu. Açıklamanın yapıldığı 2 Nisan'ın hemen ertesinde Avrupa ve Asya borsalarında çok sert düşüşler yaşandı. Trump'ın açıkladığı yeni gümrük vergi oranlarının ardından dünya para piyasaları sarsıldı, ABD hisse senedi vadeli işlemleri yüzde 3'e varan oranda düştü, özellikle Tokyo piyasası Asya'daki kayıplara öncülük etti. Petrol fiyatları varil başına 2 dolardan fazla düştü ve kripto para birimi bitcoinin fiyatı yüzde 4,4 düştü.

Gümrük vergilerindeki sert artışın yarattığı ekonomik sarsıntılardan sonra

Trump Çin hariç diğer ülkelere uygulanan vergi tarifesi 90 günlüğüne, geçici olarak uygulamadan kaldırıldı. Trump kısmen geri adım atmış görünse de bu sert çıkışın dünya siyasetinde de bir karşılığı olduğunu bilmek gerekir. Biden da ABD iç pazarını koruyucu önlemler almaktaydı. Bu anlamda Trump "yepyeni" bir politika ile gündeme gelmedi. Bununla birlikte Trump ABD'nin gücünü, yaratacağı derin sarsıntıları tüm dünya ülkelerine, özellikle de ticaret açığı verdiği devletlere göstermiş oldu. Birleşik Devletlerin devlet aygıtının nelere kadar olduğunu somutlaştırarak ekonomide devletin rolünü küçümseyenlere bir ders verdi. Elbette bu ders ne ABD'nin ekonomik krizinin ne de dünya çapındaki bunalımın çözümüne dair bir veri sunuyor. Aksine devletler arası gerginliğin söz konusu ekonomik krizin başta ezilen halklar olmak üzere tüm halkların üzerinden ağır bir şekilde geçmesine

derinlik kazandıracağını görmüş olduk. Gördük ki hiçbir halk devletlerin güven-cesinde değil, bütün devletler temsil ettikleri ya da hizmetinde oldukları dev tekellerin birer uzantısıdır, onların çıkarları uğruna her türden kararı verebilmekteler. “Serbest piyasa koşullarında sosyal devlet” denen ve önemli derecede aldatmaca içeren anlayışın derin kriz koşullarında tamamen halk düşmanlığıyla gündeme geleceğini bu son örnek bir kez daha göstermiş oldu. Sosyal devlet imajıyla güçlü bir karakter sergilemiş birçok devlet özellikle son yıllarda kendi halklarına karşı sorumluluklarından vazgeçmektedirler. Topluma hizmetin tüm alanları şirketlere açılmakla kalmamış, bu alanlar birer ticarethaneye dönüşmekle kalmamış günümüzde devlet bütçelerinden çok daha büyük paylar şirketlerin ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılmaktadır. Bu sadece savunma sanayii için yapılan devasa harcamalarla ya da iflas etmek üzere olan şirketlerin kurtarılmasıyla, ticaretin krediler yoluyla fonlanmasıyla ilgili değildir, dönem dönem bunlardan daha etkili olacak bir şekilde siyasî kararlarla olmaktadır. Hem içeride kitlelerin ifade özgürlüğü kapsamlı bir şekilde engellenmekte hem de dışarıda ezilen halklar üzerindeki ağır baskılara, yer yer soykırımlara açıktan tavizler içeren politikalar izlenmektedir. Devletlerin bu halk düşmanı politikaları ekonomik şartlarla, derinleşen ekonomik krizle doğrudan ilgilidir. “Ticaret savaşı” olarak tanımlanan son gümrük vergileri şokunun da halklar üzerindeki yansıması benzer biçimde baskıların artması olacaktır. Bunu sadece bu baskılara öteden beri maruz kalan halklar yaşamayacak, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki halklar da benzer saldırıların mağduru olmaya devam edecektir.

AVRUPA’DA YAŞANANLAR

Kapitalist üretim tarzının içerdiği krizler uzunca bir dönemdir istikrarlı bir şekilde genişlemektedir. Bunun emperyalistler arasındaki çelişkileri derinleştirdiği kadar, esas olarak dünya halklarının yaşamlarına etkisi gün geçtikçe büyümektedir. Emperyalist krizin ilk ağır faturalarını yarı sömürgelerdeki işçi sınıfı ve emekçi halklar öderken krizin giderek büyüyen yapısı emperyalist ülkelerdeki emekçileri de etkileyen düzeylere doğru ilerlemektedir. Dünden farklı olarak emperyalist ülkelerdeki işçi ve emekçiler de bu krizin etkilerini ciddi anlamda hissetmeye başladılar. Özellikle Avrupa’da yaşanan ve “sağın yükselişi” olarak lanse edilen gelişme-

ler köklü yapısal değişimler olmasa da burjuva demokrasisinin, işçi ve emekçilerin kazanımları olan sosyal-ekonomik haklarının sınırlarını geriye doğru çekme hamleleridir. Bunun için demokrasiden taviz koparmayı içeren baskıcı politikaların yaşam bulması zorunlu bir ihtiyaç olarak emperyalistlerin önünde durmaktadır. Mesele “sağ”ın yükselişi değil, ekonomik krizin yol açabileceği toplumsal muhalefeti örseleyebilecek baskıcı yönetimlerin iktidara taşınmasıdır. Bu emperyalistlerin bilinçli politikasıdır ve yaşam bulmasının önünde henüz bir engel çıkmamıştır. Ancak krizin derinleşmesi, emperyalist ülkelerdeki işçi ve emekçilerin hem ekonomik hem sosyal kazanımlarına yönelik saldırıların artmasına paralel öfkesi de açığa çıkmaya başlamıştır. Nitekim kısmi olarak sokağa çıkan bir kesimden söz etmek mümkün olsa da henüz yeterli düzeyde bir karşı koyuşun sergilenemediği de bir gerçektir.

Ekonomik krizin emperyalist ülkelerdeki en belirgin hali üretimde düşüş ve buna bağlı olarak yükselen işsizlik oranı oldu. AB bölgesi son 17 yılın en düşük işsizlik oranı ile karşı karşıya. İşsizlerin sayısı 12 milyon 824 bine ulaştı. Avrupa Komisyonu’nun açıkladığı son tahminler, AB’de işsizliğin yüzde 5,9’a ulaşacağını gösteriyor. Avro bölgesinde ise bu oran yüzde 6,3 olarak gerçekleşecek. ABD’de ise işsizlik oranı yüzde 4,2’ye yükseldi. Rusya’da da işsizlik oranı yükseliş göstermektedir. Bir süredir Avrupa’da düşen sanayi üretimi yansımasını ABD’de de göstermeye devam ediyor. Mart ayında yüzde 0,3 daha düşüş yaşayan ABD’nin dışında dünyanın en büyük ekonomisine sahip 31 ülkenin 17’sinde üretimde düşüş eğilimi yaşanmaya devam ediyor. Enflasyon oranları da beklentilerin üstünde yaşanıyor. Özellikle AB’de bu oran hemen tüm ülkelerde beklentilerin üzerinde seyir izliyor.

Ekonomide yaşanan tüm bu gelişmelerin emperyalist ülkelerde yeni hak gaspları, sosyal ve ekonomik kazanımlara yönelik saldırılar olarak geri döneceği aşikâr. Yarı sömürgelerde ise durum zaten her daim karanlık yaşamdır. Sömürünün en dizginsiz yaşandığı yarı sömürgelerdeki emperyalist sömürünün boyutu dahi krize çare olamamaktadır. Bu aynı zamanda emperyalistler arasındaki çelişkileri daha fazla keskinleştirmekte, yeni paylaşım ihtiyacını büyütmektedir. Nitekim halihazırda devam eden vekalet savaşları bir yandan bu ihtiyacı karşılama öte yandan emperyalist

tekellerin pazar alanlarında kendi tahakkümünü geliştirme, karşıt emperyalist gücün hâkimiyet alanlarında ise gücünü zayıflatarak pazara hâkim olma hedefiyle yürümektedir. Bu süreçten Avrupa devletleri zaten bu süreçlerin doğrudan parçaları oldukları için etkilenecek, dolayısıyla Avrupalı halkların da bunun ağır sonuçlarını yaşamaları kaçınılmazlaşmaktadır.

En son Ukrayna’daki savaş ortamı ve savaşın bitirilmesi yönündeki kararlar Avrupa devletlerinin bu alandaki sorunlarını görünür kılmıştır. Rusya ile ABD arasında son dönemde gözlemlenen sınırlı ortaklaşma çabaları, doğrudan halkların çıkarına değil, emperyalist sistemin istikrarını koruma çabasının bir ürünü olmakla birlikte Avrupalı devletler bu sürecin asıl mağdurlarından olmakla beraber gelişmelerin peşinden gider durumdalar. ABD, bir yandan Çin’in küresel ekonomik yükselişini dizginlemek isterken diğer yandan Ukrayna’daki vekâlet savaşında denge kurmaya çalışmakta ve bu yeni dengede Avrupa kendine henüz bir yer tutabilmiş değil. Rusya’nın ekonomik yaptırımlar ve askerî yıpranma karşısında ABD ile stratejik bir denge kurmak için diyalog arayışında olması AB devletlerinin Rusya karşısında “korumasız” kalacakları gibi bir sonuç üretmelerine neden oldu. Çıkarılan bu sonuç “kendi ordusunu ve savaş teknolojilerini geliştirmek” gibi halkların çıkarlarıyla tamamen uyumsuz politikaları gündeme getirmektedir. Halklar bu aldatıcı sürece bir süre katlanabilirler, fakat ekonomik sonuçların ağırlığı süreci terse doğru da kaçınılmaz olarak itecektir. Yaşamakta olan sahte “diplomasi” ve “uzlaşma” görüntüleri, gerçekte dünya halklarına daha büyük bir savaşın, daha derin bir krizin ve daha yoğun sömürünün habercisidir.

Avrupa Birliği, emperyalist bir güç olarak hem içten hem de dıştan sarsılmaktadır. ABD’nin ticaret politikaları ve küresel belirsizlikler karşısında, Avrupa ülkeleri savunma politikalarını gözden geçirmektedir. Rusya’ya karşı savunma yatırımlarını artıran Avrupa, gerçekte halklara ait kaynakları askerî bütçelere akıtmaya başlamıştır. Bir panik havası estirilmiştir ve bu panik hali, Avrupa’nın ekonomik ve siyasî olarak emperyalist dengede güç kaybettiğinin göstergesidir. Almanya uzun yıllara dayanan “barışçıl dış politika” görüntüsünü terk etmekte, askerî sanayi kompleksinin çıkarlarına tam bir entegrasyonla hareket etmektedir. Bu durum, “sosyal demokrat” maskenin arkasında gerçek emperya-

list özün açığa çıkışıdır. Almanya’nın bu gerçekliği onun tarihsel travmasını gündeme getirmektedir. Nazi Almanya’sı umacası her geçen daha somut verilerle, gelişmelerle konuşulmaktadır. Bir taraftan “güçlü Almanya” arzusu diğer taraftan bu güç arayışının neden olduğu tarihsel travmalar Alman halkının iç dengelerinde derin huzursuzluklara yol açmaktadır. Kuşkusuz bu sürecin diğer önemli ayakları olan ciddi ekonomik problemler ve hiç de azımsanamayacak ciddi bir göçmen nüfusun varlığı da Almanya için yönetilmesi zor bir geleceğe işaret etmektedir.

ABD’nin yerli üretimi teşvik eden politikaları ve gümrük vergilerini artırması, Avrupa sermayesinin çıkarlarını tehdit etmekte ve AB ile ABD arasında ticarî bir çatışma hattı yaratmaktadır. Bu çatışma, emperyalist kapitalist sistemin krizi yönetemediğini, aksine krizi daha da derinleştirdiğini göstermektedir. Çin, bu ortamda AB’ye ABD ile karşı cephe yer alma çağrısı yaparak kendi emperyalist çıkarlarını gözetmektedir. Burada hiçbir taraf halklardan yana değildir; taraflar yalnızca hangi burjuva kanatın çıkarının öne çıkacağına dair kavgadadır.

Tüm bu gelişmeler, halklar için daha fazla yoksulluk, savaş tehdidi ve baskı anlamına gelmektedir. Bu emperyalist çatışmalar arasında taraf olmak, bir burjuva kampı diğerine yeğlemek halkların çıkarına değildir. Devrimciler, emperyalist bloklar arasında denge aramaz, devrimci savaş hattını örer. Dünya halklarının ihtiyacı, emperyalist zincirin en zayıf halkasında başlayacak olan bir proleter devrim dalgasıdır. Emperyalist çelişkiler derinleşiyor, yeni krizler kapıda. Emekçi halkların üzerindeki baskılar katmerleniyor. Bu karanlık tabloyu ancak örgütlü devrimci mücadele aydınlatabilir ve örgütlü halk hareketi ortadan kaldırabilir. Dünden çok daha fazla dayanışmaya, emperyalizm hakkında bilinçlenmeye ve anti emperyalist mücadeleyi büyütme ihtiyacı var. Filistin’e yönelik politika ve birçok gelişmiş kapitalist ülkedeki Filistin yanlısı harekete, söyleme, akademisyene, kampanyaya karşı sergilenen aşırı sert tepkiler bu ihtiyacın hem nedenini hem de büyüklüğünü göstermiştir. Emperyalizme karşı mücadelede ezilen mazlum halkların direnişini sembolize bayrakları yükseltelim. Ezilen halkların komünist önderlerinin fikirlerini yüceltelim. Kazanan halklar olacaktır...

DURMADAN BÜYÜYEN ENERJİ İHTİYACI VE ÜRETİM EKONOMİSİ

Biyolojik faaliyetlerimizden, bugünkü devasa üretim faaliyetlerine kadar tüm hareketimizin belirli bir miktarda enerjiye ihtiyaç duyduğu açıktır. Yoğun faaliyet, beraberinde büyük bir enerji kaynağı ihtiyacını getirir. Vücudumuzun gündelik faaliyetlerinden buzdolabımızın çalışmasına, ısınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarımıza kadar tüm faaliyetler, özünde bir enerji alışverişi gerektirir.

Enerji ve faaliyet arasındaki bu bağımlılık durumu, Newton'un yasalarından beri ve hatta daha öncesinden zaten bilinmektedir. Newton'a göre enerji, bir sistemin iş yapabilme kapasitesiydi. Ancak zaman ilerledikçe enerji tanımı da gelişti. Görellilik teorileri ile birlikte, enerjinin yalnızca bir madde kümesi sisteminin iş kapasitesi değil, aynı zamanda madde ile eşdeğerliği olduğunu da görmüş olduk.

Bugün için, tüm kuvvetlerden arındırılmış bir vakum alanında, hayal edilebilecek en boş uzay ortamında dahi, potansiyel veya daha doğru tanımla sanal parçacıkların sürekli olarak karşıtları ile birlikte ortaya çıkıp kısa süre içinde birbirlerini yok ettikleri bir döngü olduğunu biliyoruz. Bu sanal parçacıklar tek başlarına ortaya çıkmayacaklardır, bir sanal elektronun ortaya çıkabilmesi için bir başka sanal pozitronun da yani zıt parçacığının da ortaya çıkması gerekecektir. Bu iki sanal parçacık saniyenin milyarlarca

kat küçük bir diliminde birbirlerini yok edeceklerdir. Ancak yalnızca herhangi bir engel olmaması halinde bu durum geçerlidir. Yani bu vakum ortamına bir değişken eklendiği takdirde, sanal parçacıklar birbirini yok edecek yolu bulamayabilir, böylece birer gerçek parçacığa dönüşebilir. Böylece artık iş, yani hareket elde edebileceğimiz bir ilkel küme elde edilmiş olur.

Bir madde kümesine enerji eklendiğinde, o kümenin kütlesi de artırılır. Dolayısı ile artık başlangıçtaki potansiyelinden daha yüksek bir potansiyel elde edilir. Bu kümenin niteliğine göre eklenen enerji, kümede nitelik değişimine veya var olan maddelerin enerjiye dönüşümüne yol açabilir. Burada unutmamamız gereken tek olgu, bir sisteme dışarıdan ne kadar enerji veya madde eklersek ekleyelim, iş sonucunda ortaya çıkan kütle ve başlangıçtaki kütle her zaman aynı olmak zorundadır. Yalnızca, küme içerisindeki enerji ve maddenin birbirine dönüşebilir olması durumundan söz edebiliriz. Bir x kütleye sahip madde kümesine, y miktarda kütleye sahip enerji eklersek sonuçta elde edeceğimiz kütle yine x+y olmak zorundadır. Ancak x+y kütlesi içerisindeki enerji ve maddeden hangisinin daha yoğun olma durumu değişebilir, tabiatla enerji ve madde arasında yalnızca bu biçimde bir değişime izin verebilir. Daha ekstrem durumlarda, örneğin karadelikler gibi koşullarda ise madde-enerji-uzay zaman arasındaki gibi bir dönüşüm de

mevcuttur. Bu durum elbette birebir tanık olabileceğimiz veya hayatımızın temel olgularından değildir. Günlük yaşantı enerji-madde, madde-madde veya enerji-enerji dönüşümü neticesinde ilerler, bu dönüşüm ve değişim neticesinde vardır, bugün vardığımız noktada bu değişim, sürdürülebilir yaşamın temel faktörlerinden biridir. Bu değişim durumu ise faaliyet veya iş dediğimiz durumun ta kendisidir.

ENERJİ VE ÜRETİM FAALİYETİNİN GELİŞİMİ

Eğer bir alanda hareketten bahsedebiliyorsak bu alanda bir çelişkinin yani belirli bir iş kapasitesinin olduğunu da varsayabiliriz. İnsanlar, en ilkel çağlardan bu yana, her ne kadar bu ilkelere ve prensiplere detaylı biçimde hâkim olmasa da ve "neden?" sorusuna verecek daha az cevabı olduğu dönemlerde dahi, bu prensiplere uygun faaliyetleri tecrübe yoluyla gerçekleştirebilmekteydi.

Enerjinin günlük faaliyetlerde doğru kullanıma temel ihtiyaçların yol açtığını bilmekteyiz. Örneğin soğuktan korunmak veya beslenmek için ısı enerjisinin kullanımına, yeryüzünde henüz başka insan türlerinin var olduğu dönemlerden beri yani yüz binlerce yıl öncesinden başladığına dair ciddi kanıtlar mevcuttur. İnsanların günlük faaliyetlerini geliştirmek için kullandıkları enerji kaynakları, toplumsal gelişimin de temel dayanaklarından

biri olmuştur.

İlk çağlarda insanlar, çeşitli gerekçelerin yanması sonucu ısı enerjisinin ortaya çıktığını ve bu ısı enerjisinin çeşitli kullanım alanlarının varlığını deneyimlemişti. Zaman içerisinde daha kolay ve daha uzun süre bu enerjinin ortaya çıkmasına yol açan maddeler, toplumsal yaşama ve üretime girmeye başlamıştı. Ancak metalürjik faaliyetlerin, yani elementlerin eritilerek alaşımlar elde edilmeye başlaması ile birlikte kömür gibi daha uzun süre ve daha güçlü biçimde yanan maddelere yönelik talep de başlamıştı. Bugünkü arkeolojik kalıntılara göre Çin'de Tunç Çağı'na yani çeşitli metal alaşımlarının yapılmaya başladığı çağlarda, kömür madenciliğinin başlamış olabileceği düşünülmektedir. Kömür yaklaşık 300 milyon yıl öncesinde, karbonifer döneminde büyük ormanların bataklıklar içerisinde yoğun biçimde yüksek basınç ve sıcaklık altında kalmaları ile oluşmuştur. Bu madenlerin oluşumu milyonlarca yıl sürerken bugün hayatımızda daha önemli bir yer tutan kömürün bilinçli çıkarım faaliyetlerine, binlerce yıl öncesinden başlanmıştı.

Zaman içerisinde, özellikle metal eritme ve şekil verme işlemlerinde kullanılan kömür, sanayinin gelişimi ile birlikte daha büyük bir ihtiyaç haline gelmişti. Çünkü buhar makinesi, çalışmak için ihtiyaç duyduğu mekanik enerjiyi esasta kömür yakarak elde etmekteydi.

di. Kömürün yakılması ile kazandaki su ısıtılarak ısı ortaya çıkarılmakta, ısı altında ise su gaz haline dönüşmeye zorlanır. Ortaya çıkan sıcak gaz, maki-ne içerisindeki bir başka bölüme geçiş yaptığında ise sıcaklık farkının negatif yönlü olması sebebi ile hızla sıvı hale gelmeye başlar. Bu geçişin vakum etkisi yaratması ile birlikte mekanik enerji ortaya çıkarmış olur. Yani, ısı enerjisi mekanik enerjiye dönüşür.

Bu dönem ile birlikte buhar makinele-rinin sanayiden gemiciliğe kadar yaşa-mın çok geniş bir bölümüne yayılması ve sanayide yaşanan atılım ile birlikte kömür ve diğer fosil yakıtların edinimine daha fazla ihtiyaç olunmaya başlamış-tı. Elektriğin sanayide yaygın biçimde kullanılması ile birlikte ise doğal gaz ve kömür gibi maddeler vazgeçilmez hale getirilmiştir. Sanayide kullanacak elektriğin üretilmesi yani enerji sağlan-masının en önemli unsuru fosil yakıtlar haline gelmiştir.

Termik santraller, yoğun biçimde fosil yakıt tüketimi yapılarak ısı enerjisi ve sıcak buhar üretimini, bu buhar yolu ile türbinlerin döndürülmesi yolu ile birlikte elektrik enerjisi üretilmesini sağlar. İlk önce yakıt olarak kömür yakılır, kazan içerisindeki sudan buhar üretilir, kazandan tahliye olan kızdırılmış buhar türbine ulaşır ve onu döndürerek me-kanik enerji üretir. Bu aşamada buharın bir kısmı yeniden suya dönüştürülmek üzere kondanser ve soğutma kulesi bölümlerine aktarılır, ortaya çıkan mekanik enerji ise alternatör diye ad-landırılan, mekanik enerjiden elektrik enerjisi ortaya çıkaran bölüme aktarılır. Burada oluşturulan alternatif akım, trafolarla aktarılır. Her ne kadar yakıt olarak dizel ve nükleer faaliyetleri esas alan santraller bulunsun da en yaygın olan termik santraller kömürle çalışan santrallerdir. Bu santraller ucuz ve bol bulunan kaynaklarla, yüksek, sürekli ve ucuz maliyetli üretim sağlar. Türkiye’de bulunan santraller de büyük oranda bu prensibe bağlı çalışır.

1882 yılından bu yana dünya sanayi-sinin en önemli enerji üreticisi olan termik santraller, çevreye ve insan sağlığına yoğun olumsuz etkilerine rağmen, henüz daha enerji üretiminde vazgeçilmez bir pozisyon almaya devam etmektedir. Her ne kadar son yıllarda çevre üzerindeki olumsuz etkilerinden kaynaklı fosil yakıt tüketiminin sınırlan-dırılması ve elektrik üretiminde farklı kaynak arayışlarının bulunduğu da bir izlenim verilse de fosil yakıtlar ve

özellikle kömür en önemli kaynaklardan birisi olarak varlığını koruyor, üretim ve tüketiminde artış eğilimi devam ediyor. Günlük hayatımıza sirayet eden araçların elektrik enerjisi ile çalışması, düşük enerji sınıflandırmasına sahip eşyaların kullanımı yaygınlaşsa da bu aletlerin çalışması için gereken elektrik enerjisinin üretilmesinde fosil kaynak-lara duyulan ihtiyaçta ciddi bir azalma gözlenememektedir. Aynı zamanda bu kaynakların çevreye verdiği zararın azaltılmasına yönelik de kayda değer bir çalışma görülmemektedir. Termik san-traller dünya atmosferine, dolayısıyla su döngüsüne katılarak su kaynaklarına ve toprağa, neticede tüm canlılığa zararlı olacak ağır sera gazlarının ve zehirli atıkların salınımına sebep olmaktadır. Bu santraller tarafından salınan kü-kürtdioksit, azotoksit, karbonmonoksit gibi gazlar, ağır sera gazlarıdır. Küresel ısınma gibi büyük ve uzun süreli çevre sorunlarının temelinde bu ağır gazlar ile birlikte atmosferin dünya üzerini bir fırın gibi sarmasına yol açar. Kükürtdioksit ve azotoksit atmosferde sülfürik asit ve nitrik asidin oluşmasına sebep olur, günümüz çevre felaketleri arasında yer alan asit yağmurları da bu sebeple olu-şur. Ayrıca ozon tabakası gibi atmosfer katmanlarına da zarar veren bu gazlar, bir yandan dünya yüzeyine daha fazla, yüksek enerjili ve zararlı ışınların geçme-sini sağlayarak yeryüzünü kavururken diğer yandan ağır atmosfer sebebi ile enerjisi düşmüş ışınların uzaya geri yansımaları engelleyerek fırın etkisi yaratır. Bu durumda, yoğunlaşan at-mosfer ile birlikte yeryüzünün ısı da artmaktadır. Bu biçimde bir gidişatın canlı yaşamını büyük ölçüde tehdit altına aldığı bir gerçektir, sürekli ağır gazlara bürünen bir atmosfere sahip gezegenimizin iklimi Venüs şartlarına dönüşebilir; yüzeyde yüzlerce derece sıcaklığa ulaşılan kavurucu ve canlı ya-şamına müsaade etmeyecek bir iklime dönüşebilir. Ancak gerici sistem bu olgu ile ilgilenmemekte, göstermelik önlemler haricinde ciddi bir dönüşüme gitmemektedir.

EMPERYALİST ÇEKİŞME VE ENERJİ İHTİYACINDA ARTIŞ

İklim krizine yönelik ortaya atılan göster-melik önlemlerin bir yönü kamuoyunu aldatmak olsa da diğer yandan bu ön-lemler aracılığı ile emperyalist rekabet de sürdürülmektedir. Yeşil dönüşüm adı altında sunulan önlemler askıda kalmakta, mevcut faaliyetler tabiata ve insan geleceğine riskler biriktirmeye devam ederken diğer yandan alınan ön-

lemler ise emperyalistlerin kısa vadeli politikalarının insafına bırakılmaktadır. Küresel iklim anlaşmaları çerçevesinde sunulan öneriler ve hayata geçirilmesine dair atılan/atılamayan adımlar bunun en büyük örneğidir.

Dünya çapında elektrik üretiminde en yaygın kullanılan kaynağın kömür olduğu bilinen bir gerçektir. Özellikle Çin bu konuda lider pozisyonda olup, Hindistan ve Almanya gibi ülkeler de ilk sıralarda yer almaktadır. Çin’in aynı zamanda en büyük kömür üreticisi ol-ması, hem kaynak hem de tüketimde lider durumda olması elektrik üreti-minde bu tercihinin öncelikli tutmasını da beraberinde getirmektedir. Üretim devi olan Çin’in, devasa üretim sanayiini beslemek için, sürekli ve büyük ölçekli elektrik üretimi sağlayan bu santralleri sürekli olarak aktif tutması ile birlikte büyük miktarda sera gazı salınımı da gerçekleştirilmektedir. İklim anla-şmaları sürecinde Çin’in fosil yakıtlara bağımlı sanayisini dizginlemek adına bu kaynakların kullanımının sınırlan-masına yönelik öneriler ortaya atılmış ancak Çin bu konuda geçerli adımlar atmaktan kaçınmıştır. Her ne kadar yenilenebilir enerjide de ciddi adımlar atılmasına rağmen, bu kaynaklardan edinilen enerji Çin sanayisinin yalnızca küçük bir bölümüne yetecek, şeffaflığı ve sürekliliği tartışmalı, uzun vadeli bir proje olarak kalmıştır. Öyle ki Çin sosyal emperyalizminin emperyalist rekabette kendisini öne çıkarmak için sürekli mal ve emtia üretimini beslemek adına var olan kömür santrallerini kaldırmak bir yana, onlarca yeni santralin yapımına başlanmıştır. 2027 yılına kadar, yeni santrallerin yapımına onay verilirken bunun yenilenebilir enerji kaynaklarına bir yedek görevi göreceği açıklanmıştır.

Bir diğer yandan ABD emperyalizminin Trump yönetimi ile birlikte anakarada üretimi yoğunlaştırma ve geliştirme hamleleri ile paralel olarak ucuz elekt-rik üretimi sağlayan yeni santrallerin oluşturulmasına yönelik çağrı yapıldı. Bununla birlikte ABD’de var olan 60’ın üzerinde santrale, 2 yıllık hava kirliliğini azaltma faaliyetlerinden ve önlemler-rinden muafiyet getirilerek sera gazı salınımını engellemeye yönelik atılması zorunlu adımları ortadan kaldırdı. İklim Anlaşması’ndan zaten çekilmiş olan ABD, bu yol ile ucuz elektrik üretiminin sağlanacağı ve gerek görülmesi halin-de bu santrallerin çoğaltılacağına dair açıklamalarda bulundu. Son olarak ise yine bu açıklamalarla uyumlu biçimde kömür üretiminin artırılmasına yönelik

Başkanlık Kararnamesinin imzalandığı açıklandı.

Emperyalistler “temiz” enerji kaynakları olarak adlandırdıkları enerji kaynaklarına yönelmekten vazgeçtiklerini duyuruyor. Kömür üretimi ve kullanımının son yıllarda özellikle pandemi sonrasında arttığı zaten bilinirken gittikçe artmaya devam edeceğini de ilan etmektedirler. Zaten dünya karbon salınımının iki büyük faktörü Çin ve ABD emperyalistlerinin bu yönlü bir değişime gitmemesi halin-de ve sera gazı salınımlarını artırmaları halinde, iklim felaketlerinin daha yakın bir geleceğe çekilmeye başlandığını da bilmek gerekmektedir.

Temiz enerji olarak adlandırılan füzyon enerjisi gibi enerji kaynakları da her ne kadar propagandası yapıldığı biçimde “temiz” olmamakla birlikte, temiz-kirli enerji kaynağı ayrımında esas unsurun bu enerji kaynaklarını kontrol eden ege-menler olduğunu bilmek gerekmektedir. Neticede kömürden elektrik üretiminde de uygun teknolojik donanım ile birlikte sera gazı salınımı ve çevre kirliliğini mi-nimuma indirmek mümkündür. Ancak emperyalistler bunu sağlamak bir yana dursun, Trump’ın açıklamasında olduğu gibi var olan kısıtlamaları da kaldırarak en düşük maliyeti ve en yoğun kirliliği sağlamanın peşindedir. Emperyalist re-kabet uzun veya kısa vadede gezegeni yok edecek adımlar atılmasını zorunlu kılıyorsa, onlar bu adımları tabiatları gereği atmaktan geri durmamakta-dır. Bir diğer yandan en temiz enerji kaynağı bile egemen sınıfların elinde bir biçimde insanlığı tehdit edecek bir unsur haline gelebilmektedir. Nükleer enerjinin barındırdığı tehlikeler bunun örneğidir.

Üretimin artırılması ve bu alanda süren çekişme doğal olarak enerji kaynakla-rının artırılmasına yönelik adımları da beraberinde getirmektedir. Kapitalist sistem doğası gereği aşırı üretim sistemi olmakla birlikte, aynı zamanda birbirleri-nin enerji kaynaklarının sabote edilmesi veya sınırlandırılmaya çalışılması da bu çekişmenin ürünüdür. Bu sebeple mevcut sistem, tüm bu kaynakların hoyratça kullanılmasını ve bir mücade-le aracına dönüşmesini sağlamaktadır. Bunu yaparken de geleceğimizi adım adım yok etmektedirler. Bilmemiz ge-reken, mesele temiz enerji veya yeşil kaynaklara yönelme sorunu değil; bu sistemin ortadan kaldırılma sorunudur. Çünkü en temiz görünen kaynak dahi, egemenlerin elinde geleceği tehdit eden bir silaha dönüşmektedir.

PROLETARYA PARTİSİNDEN 53. KURULUŞ YILI AÇIKLAMASI

24 Nisan 1972 tarihinde Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya önderliğinde kurulan Proletarya Partisi bu yıl 53. kavgı yılını kutluyor.

Proletarya Partisi yaptığı açıklamada 53 yılı şu sözlerle anlattı: “53 yıl boyunca partimiz sayısız fırtınadan geçti. Dört Genel Sekreterimiz, Merkez Komitesi üyelerimiz, yüzlerce savaşçımız ve yoldaşımız ölümsüzleşti. Baskılar, operasyonlar, iç kuşatmalar, örgütsel sarsıntılar yaşadık. Fakat her yıkımın ardından yeniden doğrulduk, her kaybın ardından kırmızı bayrağı daha da sıkı tuttuk.”

Bugün bu büyük yürüyüşün hâlâ sürdüğüne dikkat çekilen açıklamada “Görevimiz kitleleri örgütlemek, partimizi kitleler içinde büyütme, Halk Savaşını geliştirip güçlendirmek ve Demokratik Halk Devrimi mücadelesini zafere taşımaktır. Görevimizin bilincindeyiz ve bunu başaracağız!” denildi.

Elimize e-posta yoluyla ulaşan **TKP/ML MK-SB (Türkiye Komünist Partisi/ Marksist-Leninist Merkez Komite-Siyasî Büro)** imzalı “**24 Nisan 1972 İbrahim Kaypakkaya Önderliğinde Umudun Tohumlarının Atıldığı Bir Gündü! Umudu Devrimle Taçlandıracağız!**” başlıklı açıklamanın tamamını haber değeri taşıdığı için yayımlıyoruz.

Açıklamanın tamamı şu şekilde:

“Türk, Kürt ve Çeşitli Milliyetlerden Emekçi Halkımız,

“Tarih, yalnızca geçmişin yankısı değildir, aynı zamanda geleceğe uzanan bir çağrıdır. Bu çağrı, Türkiye’de ikinci kez 24 Nisan 1972’de karşılık buldu, İbrahim Kaypakkaya önderliğinde bir grup komünist şanlı bayrağı bir kez daha yüksellere çekti. TKP/ML, sınıf mücadelesinin kızgın ateşi içerisinde eşitlik ve özgürlüğün, sınıfsız ve sömürsüz bir dünyanın özlemiyle doğdu. TKP/ML, Türkiye Komünist Hareketinin, Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesinin

ardından süren 50 yıllık suskunluğu bozarak, köklerine sıkı sıkıya sarılmış güçlü bir çıkışın adı oldu.

“24 Nisan bir halkın kaderini değiştirme iddiasının miladıydı. Ve o gün, başladığı gibi bitmedi. Çünkü kuruluş bir gündü, mücadele zafere kadar...”

"Bu direnişin ilk adımları, karanlığın koyulaştığı bir dönemde atıldı. Faşist baskının, işkencenin, inkârın en sert yüzüyle şekillendiği Türkiye’de devrim iddiasıyla, inançla, bedelle, bilinçle ve pratikle yükseltildi. İbrahim Kaypakkaya’nın fikirlerinin her satırı, pratiğinin her anı faşizme karşı bir isyanın, işçi sınıfı önderliğinde halkın kurtuluş özleminin bilimsel ve devrimci çığlığıydı. O çığlık, 1972’de yükseldi ve adım adım tüm ülkede yankılandı. Bugün dağlarda, zindanlarda, sokaklarda devam eden yankı uyanmakta olan milyonların yıkıcı gücü ile birleşmek üzere yayılmaktadır.

“İşte o gün bir kopuş gerçekleşti; Reformizmle, teslimiyetle, halktan kopuk küçük burjuva hayalcilikle hesaplaşan, Marksizm-Leninizm-Maoizm’in kırmızı bayrağını Türkiye topraklarında dalgalandıran bir çizgi doğdu. TKP/ML’nin kuruluşu, yalnızca bir örgütlenme değil, devrimci ideolojik kopuşun, stratejik yönelimin, Halk Savaşı çizgisinin kuruluşun yolu olduğunun ilanıydı.

“İbrahim Kaypakkaya yoldaşın önderliğinde gerçekleştirilen bu kopuş, Türkiye Devrimci Hareketinde ideolojik, teorik, pratik ve politik bir sıçramadır. Kemalizm’le uzlaşmayan, sınıf mücadelesini soyut romantizm değil somut devrimcilik zeminine oturtan, proletaryanın ideolojik öncülüğünü savunan ve işçi-köylü ittifakına dayanan kırlardan şehirlere uzanacak Uzun Süreli Savaş stratejisine oturan bir çizgidir bu.

“Kaypakkaya, teorik netlikle birlikte şehit edilen devrimci pratik kopuşu yüksek bir cüretle inşa etmekte benzersizdir. O, Halk Savaşının Türkiye topraklarındaki

gerekliliğini, yalnızca bir strateji olarak değil, yaşamın diyalektiği olarak kavradı. Türkiye’nin yarı sömürge, yarı feodal karakteri, emperyalizmin tahakkümünde ezilen sınıf ve ulusların acı gerçeğini ve onun devrimci çözümünü ortaya koydu: Demokratik Halk Devrimi.

“İbrahim Kaypakkaya’nın düşünce mirasıyla yoğrulmuş TKP/ML bir direniş kültürüdür. Baskı, işkence ve teslim alma politikalarına karşı dimdik duran bir ideolojik duruştur. “Kaypakkaya’nın devrimci teorisi, sadece düzenin çelişkilerini analiz etmekle kalmamış, aynı zamanda bu çelişkileri devrimci bir kopuşla aşmanın yolunu göstermiştir. Bugün dahi, onun ‘Kürt Ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkı’, ‘Kemalizm’in Sınıfsal Karakteri’ gibi meselelerdeki berrak tutumu, tüm güncelliğiyle geleceğe yanıt vermektedir.

“Bu irade, yalnızca Türkiye’nin bağrında yeşermedi, aynı zamanda dünya halklarının özgürlük mücadelesinin bir parçası olarak filizlendi. TKP/ML, kurulduğu andan itibaren yalnızca yerel değil, enternasyonal bir misyon taşıdı. Kaypakkaya’nın çizgisi yalnızca Türkiye’deki sınıfsal ve ulusal çelişkilere karşı değil, emperyalist sistemin çürümüş düzenine karşı da duruş sergiledi. 24 Nisan, aynı zamanda enternasyonal proletaryanın coğrafyamızdaki sesinin doğuşudur. Bugün dünya daha da karmaşık, daha da tehlikeli bir eşikte bulunmaktadır. Emperyalist güçler kendi ekonomik ve stratejik çıkarları uğruna yeni pazarlar, enerji hatları ve hegemonya alanları için dalaşıyor. Bu dalaş doğrudan askerî saldırılarla olduğu kadar vekalet savaşları, bölgesel çatışmalar, darbeler ve ticaret savaşlarıyla sürdürülüyor.

“Emperyalistlerin her hamlesi, ezilen halkların yaşamını daha da ağırlaştırıyor. Açlık, yoksulluk, göç, işgal ve yıkım dünya işçi sınıfının ve emekçi halkların ortak gerçeği haline geliyor. Emperyalist-kapitalist sistemin krizi derinleştikçe

baskı daha örgütlü, yalan daha açık ve savaş daha yıkıcı oluyor. Bu saldırganlık emperyalizmle dünya proletaryası ve ezilen halklar arasındaki çelişkileri de keskinleştiriyor. Orta Doğu’dan Afrika’ya, Latin Amerika’dan Asya’ya kadar ezilen halklar bu savaşların sadece kurbanı değil aynı zamanda emperyalizme karşı direnişin taşıyıcısı haline geliyor.

“Mücadelemiz yalnızca Türkiye halkı için değil, enternasyonal proletaryanın zincirlerinden kurtuluşu için de verilen bir mücadeledir. TKP/ML aynı zamanda dünya devriminin bir cephesidir.

“İçinde olduğumuz bu dönemde Kaypakkaya yoldaşın bilimsel çizgisi ve yön verdiği devrimci komünist pratiğine ihtiyaç daha da derinleşmiştir. Ege-menlerin azgın sömürüsü, işçi sınıfının güvencelerini çalan taşeron düzeni, tarımın çökertilmesi, işsizliğin kalıplaşması, kadınların katline çanak tutan gerici, ataeril rejim, Kürt ulusuna ve ezilen diğer milliyetlere yönelmiş imha ve inkâr siyaseti; tüm bunlar sistemin çürümüşlüğüne gözler önüne sermektedir. Gençlik geleceksizlikle, halk yoksullukla, doğa sermayenin talanıyla boğulmaktadır. Tüm bu çelişkiler halkın öfkesini bir yanardağda biriken magma gibi yükseltmektedir.

"Ancak tarih, bu birikmiş öfkenin kendiliğinden patlamalarının kalıcı devrimci sonuçlar üretmediğini defalarca göstermiştir. Gezi direnişinden halihazırda devam eden başkaldırı dalgasına, kadın hareketinden öğrenci boykotlarına kadar uzanan irili ufaklı tüm halk hareketleri, öncüsüzlüğün eksikliği nedeniyle sönmüş ya da düzen içi mecralara çekilmiştir. Tam da bu noktada ısrarla vurguluyoruz: komünist öncünün tarihsel rolü belirleyicidir. TKP/ML’nin kuruluşuyla ilan edilen ihtilalci görevleri, bugün tüm yakıcılığıyla, acil ve somut ihtiyaç olarak önümüzde durmaktadır.

“Emperyalist kapitalist sistemden kaynaklanan krizlerin dönem aralığı daha

da sıkışmıştır. Halkın yoksullaşması sonu gelmeyen bir düşme gibi devam etmektedir. Krizlerin yol açtığı öfkeyi devrim lehine örgütleyecek olan ne kendiliğinden isyanlar ne de reform hareketleridir.

"Bugün faşist diktatörlüğe, ekonomik krize, anti demokratik saldırılara, baskı ve tutuklamalara karşı yayılan anti faşist eylemler, barikat direnişleri, boykotlar gün geçtikçe büyümeye devam ediyor. Tüm bu gelişmeler, halkın artık eskisi gibi yönetilmeye karşı tahammülünün kalmadığını göstermektedir.

"Bu eylemlerin yarattığı politik atmosferi partimiz bu haklı öfkeyi devrimci iradeye dönüştürmenin gerçek zemini olarak görmektedir. Çünkü hiçbir halk hareketi, onu yönlendirecek ideolojik, politik ve stratejik bir çizgi olmadan kendi sınırlarını aşamaz.

"Öfkeyi devrimci örgütlülüğe, başkaldırıyı devrimci savaşa, isyanı iktidar perspektifine dönüştürmeden gerçek kurtuluş mümkün değildir. Buna öncülük etme görevini üstlenen tek güç ideolojik, politik ve örgütsel bakımdan donanmış bir komünist parti, ama gerçek bir komünist partisidir.

"Bugün sistem içi muhalefet demokrasi ve özgürlük için mücadeleyi sandığa, burjuva-feodal parlamenter düzene dönüşe yönlendirmek çabasıdır. Oysa farklı türden hükümet seçenekleri sunulsa da bu sistemin demokrasiyle bir ilgisi yoktur. Faşizm, bu devletin var oluş biçimidir. Ezilenler açısından bu devletin demokrasisi mezarlıklarla ve hapishanelerle çevrilidir.

"Partimiz TKP/ML, demokrasi mücadelesini yalnızca bir biçim olarak değil, halkın iktidar mücadelesinde devrimci bir dönüşüm olarak ele almaktadır. Bu anlamda, halkın bugün yükselttiği demokrasi talebi, devrimci mücadelenin kanallarına yönlendirildiğinde anlam kazanabilir. Reformist ve sistem içi çözüm arayışlarının halkın özlemlerine cevap olmayacağı dün olduğu gibi bugün de açıkça ortadadır.

"Öğrenci eylemleri, işçi direnişleri, kadınların sokaktaki öfkesi, Kürt ulusunun 'iradesinin tanınması' talebi... Bunların tümü doğru önderlikle birleştiğinde, Halk Savaşı çizgisine kanalize edildiğinde gerçek anlamda bir kurtuluşa yol açabilir.

"Demokratik Halk Devrimimizin temel

stratejisi olan Halk Savaşı, yalnızca bir silahlı mücadele biçimi değildir. Bu strateji, işçilerin, yoksul köylülerin ve tüm emekçilerin hayatını örgütlemek, kitlelerin yaratıcı enerjisini devrim için seferber etmek, şehir ve kırsal arasında stratejik ilişkiyi kurmak demektir.

"Bu uzun erimli, sabırlı ama inançlı bir yürüyüştür. Ve bugün, Türkiye'nin dört bir yanında kabaran halk hareketleri, işçi grevleri, Kürt ulusunun haklı-meşru talepleri, öğrenci eylemleri ve kadın isyanları bize şu çağrıyı tekrar ediyor: Halk Savaşı çizgisini örgütlü bir atılıma dönüştür! İşte tam bu noktada TKP/ML'nin tarihsel rolü belirginleşiyor.

"Gerçekliğimizin ve yetmezliklerimizin farkındayız. 53 yıllık tarihimize, yenilgi ve yengilerle komünist hareket bugüne taşındı. Aradan geçen 53 yıl boyunca TKP/ML, faşizmin sayısız saldırısına, ideolojik tahrifata, kuşatmaya ve tasfiye girişimine rağmen çizgisinden sapmadan, Halk Savaşı stratejisini kararlılıkla savunarak yoluna devam etti. 53 yıllık bu mücadele tarihinin içinde yalnızca başarılar yoktur. Partimiz, birçok dönemde örgütsel dağınıklık, pratikte tıkanmalar yaşamış, ancak bu yetmezliklerle yüzleşip çıkardığı deneyim ve

dersleri kalıcı mevizilere dönüştürme iradesine sahip olmuştur.

"53 yıl boyunca partimiz sayısız fırtınadan geçti. Dört Genel Sekreterimiz, Merkez Komitesi üyelerimiz, yüzlerce savaşımcımız ve yoldaşıımız ölümsüzleşti. Baskılar, operasyonlar, iç kuşatmalar, örgütsel sarsıntılar yaşadık. Fakat her yıkımın ardından yeniden doğrulduk, her kaybın ardından kızıl bayrağı daha da sıkı tuttuk. Çünkü biz halkın bağrında yeşeren devrimci bir iradeyiz. Bugün görevimiz, kırlardan şehirlere bozkırın en kuru yerinde yanan ateşi büyük bir yangına çevirmek, ölümsüz yoldaşlarımızın kanıyla sulanan topraklarda Halk Savaşını büyütmeektir.

"Partimizin kuruluşunun 53. yıl dönümünde o büyük yürüyüş sürüyor. Sırtında mazlumların yüküyle, ellerinde kızıl bayraklarla yürüyenler buradalar. Çünkü kurtuluş, proletarya önderliğinde örgütlü bir halkla gelecek. Çünkü devrim, bu toprakların en yakıcı ihtiyacıdır. Görevimiz kitleleri örgütlemek, partimizi kitleler içinde büyütme, Halk Savaşını geliştirip güçlendirmek ve Demokratik Halk Devrimi mücadelesini zafere taşımaktır. Görevimizin bilincindeyiz ve bunu başaracağız!"

Tutsaklar, Proletarya Partisinin 53. kuruluş yılını selamladı

TKP/ML Dava Tutsakları Proletarya Partisinin kuruluşunun 53. yılında açıklama yaptı. Proletarya Partisinin 53. kavgaya yılını kutlayan tutsaklar "Özgür yarınların yaratıcılarını selamlıyoruz" dedi.

Elimize mektup yoluyla ulaşan, "Yaşasın 53. Kavgaya Yılımız!" başlıklı açıklamanın tamamı şu şekilde:

"Zıtların birliği ve mücadelesiyle şekillenmiş tarihin en görkemli sayfaları komünistlerin önderliğindeki sınıf mücadelelerinde yazılmıştır. Komünist partilerin önderliğinde edinilen tüm birikim özgür ve onurlu yaşamın anaharının proletaryanın elinde olacağını kesinlikle kanıtlamıştır.

"Özgür yarınların kilidini açmanın yolu komünistlerden meydana gelen öncü müfrezelerin yükselen kitle hareketiyle, milyonların devrimci eylemiyle buluşup sistemi altüst edecek hareketine yön verebilmesinden geçmektedir.

"53 yıldır bu bilinç ve kararlılıkla sürdürdüğümüz zafere muktedir yolculuğumuzda kitlelerin yaratıcı gücüne güvenle şekillenip ete kemiğe bürünen TKP/ML Türkiye devriminin yolunu aydınlattı. Bu yolculukta dağlar ve şehitlerimiz sabrımızın da azmimizin de tanığıdır. Çıktığımız dik yokuşlarda, amansız uzun yürüyüşlerde aradığımız cevapların gerçek kaynaklarını bulduk. Çelikleşirken kavganın içinde, o kavganın hem öğrencisi hem öğretmenini hem savaşımcı hem komutanı olduk. Yürüdükçe hız aldık, bilgeleştik. Egemenlerin saldırılarına karşı sokakları dolduran ve kendine yol arayan kitlelere silahlarımızın miadını doldurduğunu, yolun sonunun gelindiğini vaaz edenlere inat silahlarımıza sarıldık. 53. kavgaya yılımızın coşkusuyla adımlarımızı hızlandırıp kitlelerle birlikte dişimizle-tırnağımızla, orak-çekicimizle MLM biliminin rehberliğinde yürümeye devam edeceğiz. Yarınları yaratma cüretini kuşanarak "İleri, Daha da İleri" şiarını haykırıyor, özgür yarınları ve o yarınların yaratıcılarını selamlıyoruz."

Partizan tarafından Wien ve Basel'de etkinlikler düzenlenecek

Partizan tarafından Avusturya'nın Wien ve İsviçre'nin Basel kentlerinde etkinlikler düzenlenecek.

"Emperyalizmi ve Faşizmi İbrahim Kaypakkaya Cüretiyle Alt Et!" şiarıyla düzenlenecek olan etkinliklerde sanatçılar sahne alacak. Uluslararası komünist parti ve örgütlerin de katılacağı etkinliklerin çağrıları sürüyor.

26 Nisan Cumartesi günü saat 17.00'de Wien'de düzenlenecek etkinlikte Çar Nawa, Ali Asker, Erdoğan Emir, Grup Tohuma Türkü, Veysel Aydın sahne alacak.

27 Nisan Pazar günü saat 14.00'te Basel'de düzenlenecek etkinlikte ise Çar Nawa, Ali Asker, Grup Şare Ma, Ali Çiçek ezgileriyle sahnede olacak.

Tutsak Partizan Ali Gülmez ailesine haber verilmeden ameliyata alındı

İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Hapishanesinde bulunan Tutsak Partizan Ali Gülmez anjiyo oldu, stent takıldı. Hapishane idaresi ailesine haber vermezken savcılık da "ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü" olduğu gerekçesiyle vasisinin refakatçi olarak yanında bulunmasına izin vermedi.

Sol kroner iki damarında yüzde 60, sağ kroner damarında yüzde 30 daralma bulunan Ali Gülmez İzmir Şehir Hastanesinde anjiyo oldu ve iki damarına stent takıldı. 8 Nisan'da açık görüş yapılmasına rağmen hastaneye sevk tarihinin belli olmadığı ifade edilen Ali Gülmez'in sevkini hapishane idaresi ailesine haber vermemiş ve 9 Nisan'da hapishaneyi arayan vasisi durumu öğrenmiştir. Gülmez, aynı günün akşamı İzmir Şehir Hastanesine götürülürken vasisine jandarmalar ve gardiyanlar

tarafından bilgi verilmemiştir. 10-11 Nisan'da Gülmez'in doktoru ve savcılıkla görüşülmesine rağmen refakatçilik için izin ya da görüşme taleplerine "ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü"

olduğu gerekçesiyle izin verilmemiştir.

Ali Gülmez'in refakatçilik için dilekçe yazdığı hapishane idaresi hastane sevkini ailesine bildirmemiş, 11 Nisan'da Gülmez hastaneden tekrar hapishaneye götürülmüştür. Tutsak Partizan Ali Gülmez, vasisi ve avukatı hapishane idaresi hakkında hak gaspları ve hak ihlalleri için suç duyurusunda bulunulacağını belirtti.

Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri de Ali Gülmez'in 26 yıldır tecrit ve izolasyon koşullarında egemenlerin "teslim alma" politikasına karşı mücadele ettiğini ifade etti. "F tipi ve kuyu tipi hapishane koşullarında tutsakların sağlığa erişim hakları engelleniyor. Kırıklar 1 Nolu F Tipi Hapishane idaresinin Ali Gülmez'i ailesinden habersiz hastaneye sevk etmesi ve hiçbir bilgi vermemesi bunun ispatıdır." diyerek hak gasplarına karşı mücadele çağrısı yapan Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri "Evlatlarımızın kazanılmış haklarını gasp ettirmeyeceğiz. İçeride ve dışarıda evlatlarımızın sesi olacağız. Devrimci tutsaklar onurumuzdur!" dedi.

Tutsak Partizan Serkan Güllü'ye 60 yıl hapis cezası verildi

Elazığ 1 Nolu F Tipi Hapishanesinde bulunan tutsak Partizan Serkan Güllü'ye müebbet hapis ve 30 yıl süreli hapis cezası verildi.

2019'dan bu yana tutsak bulunan Serkan Güllü'nün karar duruşması Tunceli Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Serkan Güllü ve avukatının son savunmasının ardından mahkeme heyeti kararı açıkladı. "Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs"ten müebbet hapis verilirken çok sayıda iddiadan ise toplam 30 yıl hapis cezası verildi.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarıya kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Mehmet Kocadağ (Parti Üyesi): 1950 yılında Muş'un Varto ilçesinde doğdu. 1976 1 Mayıs'ında eylem bittikten sonra MİT ve kontr-gerilla, Mehmet Kocadağ'ı kaçırdı. Kocadağ bir gün sonra da boğazı kesili bir biçimde Kasımpaşa'da bulundu.

Doğan Kolçak (Parti Militanı): Bayrampaşa Hapishanesinden firar eden Doğan Kolçak, Üsküdar'da 25 Nisan 1980 tarihinde bir ihbar sonucu polis tarafından kuşatıldı. Son mermisine kadar direnen Doğan Kolçak yaralandı. Direnişi karşısında acze düşen düşman ancak son mermisi de tükenince yanına yaklaştı ve Doğan Kolçak'ı orada katletti.

Nurettin Gül (Parti Militanı): 1941 yılında Dersim'in Mazgirt ilçesine bağlı Kızılıçık köyünde doğan Nurettin Gül, Çukobirlik'te işçi olarak çalışıyordu. İşçi ve semt alanındaki çalışmalarda aktif olarak yer aldı. Adana'nın Narlıca ilçesinde 26 Nisan 1980 tarihinde faşistler tarafından pusu kurularak katledildi.

Cemal Ferhat (Parti Militanı): Dersim'in Hozat ilçesine bağlı Peyik köyü doğumlu olan Cemal Ferhat, Nisan 1980 Nisan'ında Hozat'ta Halkın Kurtuluşu taraftarlarının bıçaklı saldırısında ölümsüzleşti.

Elif Ataklı (Parti Militanı): 26 Nisan 1981 tarihinde Almanya'da geçirdiği bir kaza sonucu yaşamını yitirdi.

Şerif Ahmet Aslan (Parti İleri Militanı): 1984 Nisan'ında İzmir Buca Hapishanesinde yakalandığı bir hastalık sonucu ölümsüzleşti.

Dursun Adabaş (Parti Militanı): 1996 1 Mayıs'ında Kadıköy Söğütözü girisine kurulan polis barikatını kitlenin zorlamasıyla birlikte polis, coplarıyla, eğitilmiş köpekleriyle kitleye saldırdı. Partizan'ın olaya müdahale etmesiyle çatışma daha da büyüdü. Kitle toparlanıp yeni bir saldırıya karşı hazırlanmak üzereyken polis tarafından açılan ateş sonucu Dursun Adabaş şehit düştü. Ardından yardıma gelen Hasan Albayrak

da polis kurşunlarına hedef oldu. Daha da büyüyen çatışmaların ardından Sağmalcılar Hapishanesinde infaz koruma memuru olan Levent Yalçın'ın da şehit düştü. Dursun Adabaş, ölümsüzleştiğinde henüz 19 yaşındaydı.

Cihan Çetinkaya (Parti Militanı): Zeytinburnu'nda lümpen arkadaş çevresinden uzaklaştı, devrimci olmak istiyordu. Cihan Çetinkaya, 1997 Nisan'ında eskiden içinde bulunduğu arkadaş çevresinde çıkan kavgada yaşamını yitirdi.

Davut Kirman (Parti Taraftarı): Nevşehir Hapishanesi firarından sonra 15-16 firariyi aylarca tanıdığı kitle ilişkilerinde barındırdı, onların tüm ihtiyaçlarını karşıladı. Kanseri hastalığının onu günbegün kemirmeye başladığı bir dönemde tutuklandı. Ulucanlar Hapishanesindeki tutsaklık aylarında sağlığı tamamen bozulmasına rağmen bunu dert etmeyerek tutsakların "Davut Amca"sı olarak gönüllerinde taht kurdu. Tahliye edilmesinin ardından 1998 Nisan'ında yaşamını yitirdi.

İbrahim Bozkurt (Parti Militanı): 1937 yılında Malatya'nın Kürecik ilçesine bağlı Harunuşağı köyünde doğdu. 1960'larda Almanya'ya gitti. Duisburg'da temizlik işlerinde çalışmaya başlayan İbrahim Bozkurt 1970'lerde Türkiye'deki devrimci gelişmelerden etkilenerek ATÖF (Almanya Türkiye Öğrenci Federasyonu) içinde birçok yoldaşıyla birlikte faaliyet

yürütmeye başladı. Kuruluşundan beri ATÖF'te hâkim olan PDA çizgisine karşı mücadele etti. 1973 yılında Hasan Saz ve Veli Hanoğlu'nun da içinde olduğu diğer yoldaşlarıyla birlikte Duisburg Türkiye İşçiler Derneği'nin kurucuları arasında yer aldı. İbrahim Bozkurt yakalandığı hastalıktan sonucu 5 Mayıs 1998'de yaşamını yitirdi.

MERCAN VADİSİ ŞEHİTLERİ

25 Nisan 2000 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesinde bulunan Mercan Vadisinde Halk Ordusuna bağlı bir gerilla birliğinin bir pusu sonucunda TC güçleriyle girdikleri çatışmada Parti Aday Üyesi **Yusuf Ayata**, Parti Aday Üyesi **Hasan Akyol**, Parti Aday Üyesi **Fehiman Bozgurt**, Parti Aday Üyesi **Umut İl**, Parti Militanı **Fikret Vural**, Parti Militanı **Zeynel Erdoğan** ve Parti Militanı **Mustafa Toptaş** ölümsüzleşti.

GEYİKSUYU ŞEHİTLERİ

Dersim'in Merkez ilçesinde bulunan Geyiksuyu nahiyesine bağlı Bornek (Düzpelit) köyü kırsalında 6 Mayıs 2016'da Halk Ordusu gerillaları ile TC güçleri arasında çatışma başladı. Akşam saat 17.00'de başlayan ve 22.00'ye kadar devam eden çatışmada Parti İleri Militanı **Haydar Ağral** ve Parti Militanı **Murat Tekgöz** ölümsüzleşti.

1 MAYISLARDAN KESİTLER

İşçi sınıfı, ortaya çıkışından bu yana sömürüye ve baskıya karşı baş kaldırıyor. Emperyalist kapitalist sistemin verdiği kırıntılara karşı “Dünyayı İstiyoruz” şiarını can bedeli savundu. 1 Mayıs’ın tarihi de hem dünyada hem ülkemizde böyle yazılmıştır ve yazılmaya devam etmektedir.

1 Mayıs 1886 yılında işçiler, Amerika İşçi Sendikaları Konfederasyonu önderliğinde günde 12 saat, haftada 6 gün olan çalışma takvimine karşı günlük 8 saatlik çalışma talebiyle iş bıraktı. 1886 1 Mayıs’ında ABD’de genelinde düzenlenen eylemlere 350 bin kişi katıldı. Şikago’da yaşanan eylemler ise 1 Mayıs’ın en öne çıkanıydı. Grev ve eylemler 1 Mayıs’tan sonra da kentte devam etti. 3 Mayıs 1886’da polis tarafından işçilerin üzerine ateş açılması sonucu 4 işçi hayatını kaybetti. Ertesi gün yaşananları protesto etme amacıyla kitlesel bir eylem gerçekleşti. Eylem polis tarafından dağıtılacakken “kimliği belirsiz bir kişi” tarafından atılan bomba bir polisin ölümüne ve birçok polisin yaralanmasına neden oldu. Polis tarafından açılan ateş sonucundaysa 10 kişi yaşamını yitirdi, 50’ye yakın kişiye yaralandı.

1889’da Paris’te düzenlenen II. Enternasyonal Kongresinde 1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü ilan edildi. Türkiye’de ise 1925 yılında çıkan Takrir-i Sükûn Kanunu’yla Türkiye’de gerçekleştirilecek her türlü gösteri, eylem ve yürüyüş yasaklandı. Dinî gericilik tehdidine karşı çıkarılan kanundan 1 Mayıs eylemleri de nasibini aldı ve 1 Mayıs yasaklandı.

KANLI 1 MAYIS

51 yıllık aradan sonra 1976 yılında 1 Mayıs, İstanbul’da Taksim Meydanı’nda kutlandı. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu’nun (DİSK) düzenlediği 1976 1 Mayıs’ı, kitlesel 1 Mayıs

kutlamalarının yeni bir başlangıcı oldu.

1977 1 Mayıs’ında ise çok sayıda devrimci, demokrat kurum ve sendikadan oluşan 500 bin kişi Taksim Meydanı’ndaki kutlamalara katıldı. Dönemin DİSK Genel Başkanı Kemal Türker konuşma yaptığı sırada silah sesleri duyulmaya başlandı ve o zamanki adı The Marmara Otel’in üst katlarından kitlenin üzerine ateş açıldı. Meydanda çıkan panikle birlikte kitlenin bir kısmı Kazancı Yokuşu’na yöneldi. Binlerce kişinin yaralandığı katliamda 34 kişi yaşamını yitirdi. Katliamın ardından tertip komitesi, bazı sendika ve devrimci kurumlardan 98 kişi hakkındaki yargılamalar 14 yıl boyunca sürdü. Bu yargılamalardan kimse ceza almadı. Polis veya devlet yetkililerinden herhangi birinin yargılanmadığı dava zamanaşımına uğrayarak düştü.

1977’de yaşanan Kanlı 1 Mayıs’tan bir yıl sonra yüz binlerce kişi Taksim Meydanı’nda toplandı. Alanın güvenliğini işçi örgütleri ve devrimcilerin sağladığı 1978 1 Mayıs’ında herhangi bir olay yaşanmadı.

1980’de 12 Eylül Askerî Faşist Cuntası ile birlikte 1989 Bahar Eylemlerine kadar simgesel kutlamalar dışında 1 Mayıs’a izin verilmedi ve 1 Mayıs “resmî tatil” olmaktan çıkarıldı.

YÜKSELEN KİTLE HAREKETLERİ VE 1 MAYIS

1989 1 Mayıs ile birlikte iki milyon işçiyi Türkiye’nin her yerinde sokaklara döken Bahar Eylemleri dizisinin en hareketli dönemi yaşanıyordu. Faşist

Cunta yıllarının yasaklı 1 Mayıslarında mayalanan ruh, kasırga olup sokaklarda esiyordu artık. İlk eylem haberi Kazlıçeşme’den geldi. Fabrikalardan Topkapı’ya doğru yürüyüşe geçen deri işçileri Topkapı’da saldırıya uğradı, onlarca yaralı ve gözaltı oldu. Aynı saatlerde grevdeki Coca-Cola işçileri İncirli’de E-5’i trafiğe kapatarak yürüyüşe geçtiler. Yine çatışma ve gözaltılar oldu. Sabah saat 08.00’de Merter Keresteciler Sitesi’nde üç devrimci grup ortak pankart açarak yürüyüşe geçtiler. Çaresiz kalan polis kitlenin üzerine ateş açtı. Çatışma Merter, Güngören civarı ve Tozkoparan’a yayıldı. Tozkoparan Polis Karakolu işkencehaneye dönüştü. Taksim civarında ilk kitlesel çatışma İstiklal Caddesi’nde oldu. Caddede 1 Mayıs sabahı 3 bini aşkın kişi toplandı. İstiklal’de dağılan kitlenin önemli bir kısmı Şişhane-Tarlabaşı taraflarına çekildi. Kitle Şişhane yokuşunda bu kez silahlı saldırıya uğradı ve 18 yaşındaki genç işçi Mehmet Akif Dalcı başından vurularak katledildi.

4 Mayıs günü Zeytinburnu’nun yoksul sokaklarını dolduran 5 bin civarı devrimcinin coşkusu, deri işçilerinin disiplinli bir kortejle alana gelmesiyle daha da arttı. Zeytinburnu sokakları bir uçtan bir uca savaş alanına döndü.

Polis minibüsleri devrilip barikat olarak kullanılırken sokaklar polisin havaya sıktığı yüzlerce merminin sesiyle yankılandı.

1989 1 Mayıs’ının şokunu atlatamayan polis 1990 yılında 1 Mayıs öncesi 3 binden fazla kişiyi gözaltına aldı. Bütün karakollar işkencehaneye dönüştü ve İstanbul’da adeta bir sıkıyönetim ilan edildi. Gözaltı ve işkence terörüne rağmen Dolapdere ve Tarlabaşı yokuşlarından binlerce devrimci Taksim Meydanı’nı zorladı. Bu çatışmalarda polisin kitleye ateş açması sonucu 19 yaşındaki Partizan okuru İTÜ öğrencisi Gülay Beceren vuruldu ve felç kaldı.

1992 yılının ardından 2007’ye kadar 1 Mayıs Kadıköy’de kutlanmaya başladı. 1995 Gazi Katliamı’nın ardından yükselen mücadele ve direniş çağrıları 1996 yılında Kadıköy’de katliamla bastırılmaya çalışıldı. 1996 yılında Kadıköy’de kortej halinde, disiplinli bir şekilde yürüyen devrimcilerin sayısı 150 bini aşmıştı. Daha yürüyüş başlamadan polisin ateş açması sonucu Hasan Albayrak katledildi. On binlerce öfkeli yürek faşist namluların üzerine yürüdü. Dursun Odabaş, Yalçın Levent ve Akın Rençber adlı devrimciler katledildi. Devrimci öfke sel olup Kadıköy’a aktı.

TAKSİM DİRENİŞİLE AÇILDI

Kadıköy’de kutlama kararı 2007’de yerini Taksim Meydanı’na bıraktı. 2007, 2008, 2009 yıllarında Taksim Meydanı’nı zorlayan devrimciler ve sendikalar, 2010’da Taksim Meydanı’nın izinli olmasını sağladı. 2010, 2011 ve 2012 yıllarında devletin “izin vermek zorunda” kaldığı Taksim Meydanı Gezi eylemlerinin ön gününde tekrar yasaklandı ve kitlesel eylemlere sahne oldu. 2010, 2011 ve 2012 yıllarında yüz binlerce kişi Taksim Meydanı’nın hınca hınç doldurdu. 2012’nin ardından Taksim Meydanı bugüne dek yasaklandı. Yasaklara rağmen çok kez Taksim’e çıkılmak istendi. Farklı fikirler ve tartışmalar yaşansa da, halka yasaklansa da Taksim Meydanı 1 Mayıs’ın önemli simgelerinden biri olmuştur.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU, OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi3

yenedemokrasi35.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasi35.net

YAŞASIN 1 MAYIS!

Yeni Demokrasi
gazetesi